

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
mesečno 120 Din
polletno 720 Din
celoletno 1440 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
Istotip, peti-veliki
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
p. Pr. večji o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neopisane
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Ljubljani
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajev št. 7363, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Za balkansko solidarnost

Današnja »Narodna Odbrana«
objavlja članek »Za balkansko so-
lidarnost«, ki ga vsled njegove važ-
nosti in aktualnosti objavljamo do-
besedno.

Sklenjeni prijateljski dogovor med našo državo in Grško ni pomemben samo vsled tega, ker so z njim urejeni odnosi med dvema že tradicionalno prijateljskima narodoma, temveč tudi zato, ker obstoji upanje, da se z njim odpirajo novi vidiki za ureditev medsebojnih odnosov balkanskih narodov na stvarni in moderni podlagi. Vendar pa se ni treba udajati prevelikemu optimizmu, ker ima ideja balkanske solidarnosti še preveč nasprotnikov. Ti so v vrstah balkanskih narodov samih, pa tudi izven njih.

Predvsem so težke in pogoste krvave borbe v preteklosti še preveč živo v spominu sedanjih balkanskih generacij. Zadane rane in boleste niso preboljene. A tudi sanje o hegemoniji enega nad drugim so se preveč dolgo gojile, da bi bilo mogoče trezno razumeti vso sedanjo resničnost. Medsebojno nezaupanje in sumničanje ovirata, da bi dobilo gibanje za zblizanje potreben razmah. Zato se težko pride od besede na dejanje. Sovinski elementi so še vedno premočni, da bi mogli iskreni borci za balkansko solidarnost neovirano razviti svojo akcijo.

Vse to je predobro znano onim izven balkanskim državam, ki so vsled svojih posebnih interesov nasprotno zblizanju balkanskih narodov. Z vsemi sredstvi in nad vse spretno podpirajo destruktivne sile na Balkanu. Z izigravanjem balkanskih narodov enega proti drugemu bi si hotele zagotoviti s svojim političnim in gospodarskim imperializmom uspeh nad vsemi.

Toda za balkanske narode ni vprašanje v tem, če bodo dovolj uvideli, da ne nasedajo temu hujskanju na račun drugih, ne balkanskih narodov. Pa tudi če bili dovolj modri, da to spoznajo, ne bi bilo s tem doseženo še nič stvarnega. Kajti problem balkanskih narodov ni več danes v tem, da se več ne pobijajo in uničujejo. Za nje dobri »sosedni odnosi« ne zadostujejo. Danes jim je potrebno sodelovanje, ozko in iskreno sodelovanje. Ne iz kakšnih sentimentalnih razlogov, temveč v obrambo njihovih življenjskih interesov, ki so vsak dan bolj ogroženi.

Na tem mestu smo že opetovano opozorili na činjenico, kako izgubljajo Evropa vsak dan bolj vodstvo na svetu. Amerika jo bide v financah, v gospodarstvu, v mednarodni politiki. Glavni vzrok teh evropskih porazov pa je v tem, da je Evropa razbita na preveliko število držav in držav, ki je ena od druge odeljena s kitajskim zidom. Kot edini realni izhod iz tega položaja smo označili idejo o ustvaritvi Združenih evropskih držav.

Veliko vprašanje pa je, če bodo evropski narodi mogli v kratkem prožiti eden drugemu roko in za vedno zavreči sistem podjarmljenih malih in velikih narodov. Vprašanje pa ni toliko v tem, če bodo mogli evropski narodi mesto medsebojne borbe za tržišča in v terenu sfere sprejeti sistem sodelovanja, temveč problem je v tem, da priznajo tudi malim narodom samoupravnost in pravico do obstanka. Za sedaj se vsak dan bolj kaže tendenca velikih industrijskih dežel, da so jim agrarne države še naprej podčinjene. V ta namen se tudi združujejo.

Kakšen logičen odgovor je mogoč od strani agrarnih dežel? Noben drug, ko samo ta, da se ena približa drugi in da se vse združijo v samoobrambo. Če tega ne store, potem bo postala ena za drugo plen bogatejših in močnejših držav. Danes je politična neodvisnost brez gospodarske nezadostna.

Je dosti objektivnih pogojev za gospodarsko solidarnost balkanskih držav, kajti Balkan predstavlja enotno področje ne samo z geografskega, marveč tudi z gospodarskega stališča. Ni se potrebno bati, da bi carinska zveza balkanskih držav mogla škodovati politični neodvisnosti in individualnosti njihovih narodov. Nasprotno, šele gospodarsko neodvisni in zasigurani bi oni lahko prišli do svojega popolnega kulturnega udejstvovanja. Če pa ostanejo razdvojeni, bodo samo živali, ki delajo za druge.

Postavlja se vprašanje: kako bo prišlo do ostvarenja tega cilja? Pot so nam pokazali veliki narodi, katerih industrije so brez ozira na večerajšnje delitev na zmagovalce in na premagane prožile druga drugi roko in ustanovile razne trupe za skupno obrambo interesov. Potrebno je, da tudi na Balkanu privatna

Nova oblika državne uprave

Odločilna seja ministrskega sveta pod predsedstvom dr. Korošca. - Vsa glavna ravnateljstva se odpravijo. - Vprašanje organiziranja nižjih enot. - Pomanjkanje srednjega, kvalificiranega uradništva. - Sistem nezaupanja mora pasti.

Belgrad, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Seja ministrskega sveta, ki je bila odločilna za postanek nove vrhovne državne uprave v končni obliki, se je vršila danes od 9 do 11 v dvorani zunanjega ministrstva, kjer je dosedaj zboroval vrhovni zakonodajni svet. Seji so prisostvovali ministri dr. Anton Korošec, dr. Milan Srškić, Nikola Uzunović, dr. Oton Frangeš, dr. Stanko Šverljuga, Lazar Radivojević, dr. Željimir Mažuranić, ing. Stevan Savković, dr. Matevž Drinković in dr. Kosta Kumanudi. Za prosvetno ministrstvo je bil na seji pomočnik ministra Polovina, za zunanje ministrstvo pomočnik ministra Jevtić, za notranje ministrstvo pomočnik Žika Lazić, za vojno ministrstvo pomočnik ministra general Milan Jovanović. Seji je predsedoval prometni minister dr. Anton Korošec. O seji je bil izdan tale komunikat:

»Čula so se mnenja posameznih ministrov o njihovih nazorih, kako naj se temeljito izvrši organizacija posameznih oblasti. V tem smislu bodo ministri stavili predlog predsedniku vlade, ki bo nato uredbo podpisal.«

Seja se je vodila pod geslom, da se odstranijo vsi nepotrebni oddelki v posameznih ministrstvih, da se združi, kar spada v organsko celoto, da se da odgovornemu uradništvu možnost, da pokaže vestnost, svoj čut odgovornosti in svojo zmoglost. Odstranila se bodo vse vmesne oblasti, ki ovirajo uspešno delo pristojnih predstavitev posameznih ministrstev-ministrov. Odpravijo se vsa glavna ravnateljstva vseh ministrstev. Ministrstva bodo razdeljena na splošno le na oddelke. Šefi oddelkov bodo ministri referenti. Odločbe bodo izdajali v imenu ministrov.

Ravnateljstva bodo stala v tistih ministrstvih, kjer so po naravi resora neobhodno potrebna. Računa se, da bosta ostali eno ali dve ravnateljstvi. Radi tega se bo reduciralo tudi uradništvo.

Splošno osnovo organizacije, ki se je sprejela, bo stiliziral pravosodni minister Srškić.

V javnosti in med uradništvom bo ta preosnova, zlasti odstranitev glavnih ravnateljstev, našla splošno odobravanje.

V teku seje se je v bistvu odobrilo, kar so posamezni ministri predlagali glede svojih rešitev. Ostale so še nekatere podrobnosti, ki se bodo uredile. Današnji dan pomenja rojstvo vrhovne državne uprave v novi obliki.

Nič manj važno vprašanje ni

organizacija nižjih enot.

Pri tem vprašanju se vlada bavi v glavnem s tem: Upravni uradi so pač taki, da je en urad odvisen od drugega. Uprava je med seboj vezana, in če hoče poslovati ministrstvo, morajo poslovati tudi nižje enote. Kako torej spraviti v enotno tempo ves upravni aparat, kako ustvariti v očeh uradništva nujnost, da je treba ustvariti gotovost, ki bo znašala mesto dosedanjih 30 odst. v bodoče polnih 100 odst., da se namreč to, kar je v zakonu, uredi ali pravnih predpisih, tudi v celoti izvrši.

Kaka sredstva je pri tem uporabljati? V Angliji velja sistem zaupanja. Če pa se pride uradniku na sled, da je zaupanje kršil, je kazneni ukrep. Tega sistema pri nas najbrže ne bo mogoče tako hitro uvesti, ker kažejo zakoni, ki so plod predvojne zakonodajne tehnike, znake nezaupanja. Tako je n. pr. zakon o ra-

čunovodstvu naravnost klasičen primer sistema nezaupanja in je posnetek srpskega zakona, ki sta ga izdelala Pašić in Protić in glede katerega sta se oba politika sporazumela, da je treba za državno življenje in uradništvo čim več kontrole.

Sedanja vlada se bavi z mislijo, ali bi bilo to kontrolo ohraniti, ali za posamezne slučaje učinkovito poostri. Ko vlada organizira nižje enote, ima pred očmi te le pogostne lastnosti svojega uradništva: Dosedaj je po ministrstvih res delalo uradništvo višjega ali nižjega položaja, srednjega dela ni bilo. Ravno to je najvažnejše. Kako temu od pomoči? Vlada ima premalo ljudi v splošnem uradniškem kadru na razpolago, ki bi bili naredili uradniško kariero od začetka in stopnjama ter zakonito prišli do sedanjega položaja. Ali naj se vse uradniški položaji revidira? Mnogo uradnikov je prišlo do državnih služb po parlamentarnih posredovanjih. To posredovanje je odpravljeno. Nastane vprašanje, kako bi se odpravilo še bolj razvito družinsko posredovanje, da ne pridemo do nepotizma.

Pri določanju kvalifikacije gre za princip, ali naj velja ta določitev kvalifikacije, ki se bo določila za naprej, splošno za vsa ministrstva, ki najbolj trpijo na pomanjkanju kvalificiranih moči.

Z eno besedo: Kakor je bila važna organizacija vrhovne državne uprave, prav tako je važna organizacija nižjih upravnih enot. Gotovo je, da so posamezna ministrstva že zbrala material o velikem napredovanju, vpokojitvah in premeštitvah državnega uradništva v osrednjih uradih, kar se bo v najkrajšem času izvršilo.

Važne pravice po pogodbi z Grško

Belgrad, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Po sklenitvi sporazuma z Grčijo je naša država dosegla svobodno ceno v Solunu za blago, ki je našega izvora. Tuje blago pa le v grški coni. V svoji coni bomo razpolagali s suvereno domačo železniško, carinsko in pristaniško upravo. Glede blaga, ki je naloženo v Gjevgeliji in Solunu, grške oblasti nimajo pravice vplegleda v vsebino. Sedaj bo vlada v dveh etapah izvedla še podrobnosti. Dosedaj je Grška upravljala železniške stvari do Bitolja. Po sporazumu jih bo samo do mejne postaje Kenali.

Ureditev naše statistike

Belgrad, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Dr. Žižek, znameniti statistik v Frankfurtu, je bil sprejet od ministrov Drinkovića in Uzunovića. Gre za to, da se prenese statistika v predsedništvo vlade in da se k tej splošni statistiki pritegnejo tudi posamezni statistični oddelki, ki so bili sedaj razkropljeni po ministrstvih. Dr. Žižek pregleduje vse te ustanove in zakonske načrte, ki naj bi veljali za vso državo. Iz njegove okolice smo zvedeli, da ostane en mesec v Belgradu, ker je dobil dopust od pruskega naučnega ministrstva. — Dr. Žižek je mnenja, da ni treba valiti vse krivde na nesposobno uradništvo, ampak na ves sistem. Druge države imajo strokovno izobraženo uradništvo in zadosti sredstev na razpolago. Če bo vlada izvedla ves načrt kakor ga je predložil sloviti statistik, bo mogoče, da bomo dobili razvito statistično življenje. Statistika je važna radi tega, ker se bo 1930 vršilo ljudsko štetje in ker Zeneva pritiska na države — članice Društva narodov, da odobre konvencije splošne statistike držav o njih gospodarstvu.

iniciativa prednjači državni. Mi ne vidimo nobene zapreke, da ne bi balkanski gospodarski krogi vzpostavili medsebojne zveze in sodelovanje. Lahko se gre še dalje, da se organizirajo sestanki strokovnjakov v svrhu izmenjave misli in cilju, da se izdela konkreten načrt in program.

Kot pristaši znanstvene organizacije dela, smo mi v številki od 24. marca t. l. pisali: »Lahko se svobodno reče, da oni narodi prihajajo na vodilna mesta, ki so v stanju, da se najbolj prilagodijo onim metodam, ki so naj-

To je za nas velikega pomena, ker se bo v teku letošnjega leta otvorila proga Bitolj—Veles. Zato smo na tem vztrajali. Na ta način bomo imeli neposredno zvezo z Bitoljem po normalnem tiru. Ker je bil Bitolj zvezan z ozkotirno železnico od Gradske, smo morali vlake, ali pošiljati po ozkih tirih od Gradske do Bitolja, ali pa po normalnih progah preko Soluna in od tam nazaj. Te podrobnosti se bodo uredile v teku prihodnjega tedna. Vprašanje železniških tarifov se bo uredilo v smislu sporazuma v teku dveh mesecev.

Vrhovni zakonodajni svet

Belgrad, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Z merodajne strani smo zvedeli, da se vrhovni zakonodajni svet, ki bi se imel sestati dne 4. aprila, najbrže ne bo sestel pred koncem tega meseca. Vzrok je v tem, ker je VZS izžepal skoro ves material, ki mu je bil predložen. Sedaj sta pripravljena le dva zakonska predloga, kar je pa za zasedanje premalo. Referent ministrskega predsednika Ninko Perić ima sedaj mnogo zakonskih načrtov, vendar pa še niso izdelani v končni obliki. Pričakuje se, da se bo do konca meseca pripravilo toliko materiala, da se bo lahko vršilo zasedanje VZ sveta.

Fondi se odpravljajo

Belgrad, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Glavna kontrola je pristala na režijski pravilnik gospodarskega ministrstva. Iz tega ministrstva pa smo zvedeli, da se z novim proračunom ukinitjo vsi fondi, razen onega za pogozdovanje. Glede preiskav v gozdnih aferah, ki so se razširile na Zagreb in Sarajevo, smo zvedeli, da je glavni krivec v Sarajevu vse te pregreške priznal.

bolj v duhu dotičnega časa. Zakaj balkanski narodi ne bi ustanovili en skupen Znanstveni institut, ki bi imel nalogo, da obstoječe probleme proučava s splošnega balkanskega vidika? Zakaj ne bi mi s tem pokazali tudi ostalim balkanskim narodom ono pot, ki je edino sigurna, edino mogoča? Mi, Balkanci, moramo že enkrat verovati sami v sebe. Moramo vstvarjati nekaj novega, svojega lastnega. Mi globoko verjame, da je doba naše hoje za drugimi minila, in da je nastopil čas našega originalnega vstvarjanja.

Socialno-politična zakonodaja ostane

Belgrad, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Delavski zastopniki, ki so se te dni mudili v Belgradu, so danes obiskali predsednika vlade Živkovića. V delegaciji so med drugimi dr. Ciko iz Dalmacije za Delavsko strokovno zvezo, Čurčin za bivše socialne demokrate, Živko Topalović za osrednje tajništvo. Predsedniku vlade so obrazložili svoje želje in opozorili, da hočejo industrijski splošno revidirati socialno-politično zakonodajo, ker smatrajo sedanji čas za primeren. Pri vseh obiskih so dobili delavski zastopniki vtis, da industrijske sile s svojimi spremembami socialno-politične zakonodaje ne bodo prodrli in da se ne bo ničesar storilo, kar bi v katerikoli oziru moglo delavstvo razburiti. Pravični stvari bo vlada vedno ugodila.

Belgrajske vesti

Nj. Vel. kraljica je davi odpotovala s prestolonaslednikom Petrom in princem Tomislavom na Belje, kjer bo ostala okrog 14 dni.

V Glavnjači je bil danes predsednik vlade Peter Živković in pregledal prostore. Grški predsednik vlade Venizelos je poslal brzojav, v katerem se je zahvalil za visoko odlikovanje od našega vladarja.

Predsednik vlade gen. Peter Živković je imenoval za člane vrhovnega zakonodajnega sveta še gospode: bivša ministra dr. Uroša Krulja in dr. Tugomira Alaupovića, Dako Popovića in profesorja zagrebske univerze dr. Mamovića.

Snežiti je pričelo danes popoldne v Belgradu.

Za dubrovniškega škofa je imenovan dr. Carević, župnik in katehet v Splitu.

Profesorja sta postala suplent dr. Ivan Dornik v Mariboru in Albin Zabkar na III. gimnaziji v Ljubljani.

Kot načelnik oddelka za vere v pravosodnem ministrstvu se imenuje kot najmlajši kandidat zagrebski vseučiliški profesor dr. Lanović. Od njega je odvisno, če bo hotel to mesto sprejeti. Dosedanji načelniki v verstvenem ministrstvu bodo imenovani za referente za posamezne vere.

Belgrajska občina je dala 3500 km² prostora zastoj na razpolago za zidanje katoliške katedrale v Belgradu, ki se bo zgradila v Marovški ulici blizu kolodvora.

Konferenca romunske in naše delegacije se bo sestala 8. aprila ob 5 popoldne.

Vlad. Pušenjak:

Državni proračun

III.

2. Državni dohodki.

Proračun državnih dohodkov se znatno razlikuje od proračuna prejšnje vlade. Neposredni davki, ki so znašali v proračunu za l. 1928.-29. 1.673.424.300 Din, a bili v proračunu prejšnje vlade za l. 1929.-30. proračunani z 1.684.000.000 Din, znašajo sedaj 1 milijardo 864.000.000 Din in so torej povečani za 191 milijonov, oziroma 180 milijonov Din. Pri proračunavanju dohodkov, katere dajo neposredni davki, se niso uvaževale izjave prejšnjih vlad, dane ob priliki pretresa davčnega zakona in pri predložitvi prvega proračuna za l. 1929.-30. od strani prejšnje vlade, da se ne namerava potom novega davčnega zakona povečati neposredne davke.

Posredni davki so znašali v proračunu za l. 1928.-29. 3.519.780.000, v prvem proračunu za l. 1929.-30. so bili proračunani z 3.406.110.000 Din, a sedaj znašajo 3.577.110.000 Din in so povečani za 57 milijonov, oziroma 171 milijonov Din.

Dohodki drž. gospodarskih podjetij so znašali v proračunu za l. 1928.-29. 6429 mil. v prvem proračunu za l. 1929.-30. 6631 mil. Din, a sedaj znašajo 6698 mil. Din. Dohodki so nekoliko večji ko dohodki v preteklem proračunskem letu, vendar pa ne odgovarjajo povečanim izdatkom drž. gospodarskih podjetij, ki so se povečali od 4.090.481.023 Din, v l. 1928.-29. na 4.518.827.402 Din v sedanjem proračunu.

3. Finančni zakon.

Finančni zakoni v prejšnjih letih so predstavljali obširne zakonike z mnogobrojnimi členi; tako je štel finančni zakon za leto 1926.-27. 295, za l. 1927.-28. 346, a za leto 1928.-29. celo 386 členov. Opravičeno so se nazivali finančni zakoni prejšnjih let z imenom »omnibus«, »ciganska torba« itd., ker se je kakor v ciganski torbi našlo v finančnem zakonu raznovrstne odredbe, ki niso imele niti najmanjše zveze z drž. proračunom. S finančnim zakonom so se uvajali novi zakoni, spreminjali deloma ali popolnoma obstoječi zakoni, so se ustvarjala nova uradniška mesta, so se razna važna vprašanja v naglici reševala brez vsakega sistema itd.

Sedanji finančni zakon vsebuje le odredbe, ki so v zvezi s proračunom in omogočajo izvršitev državnega proračuna.

Nove se odredbe:

a) glede uporabe deleža vojne odškodnine, katere plača Nemčija v znesku 162 mil. 360.000 Din za odplačilo anuitet obveznic vojne odškodnine, religioznega in vojnega dolga Angliji, vojnega dolga Ameriki in za odkupnino invalidnine;

b) 20% boni se lahko uporabljajo v polnem znesku za plačilo davkov, katere dolgujejo davkoplačevalci do 31. dec. 1926 in za plačilo denarnih kazni, katere izrečejo finančne oblasti.

c) Okrajne pomožne blagajne v Bosni in Hercegovini se oproščajo plačila davkov in vseh drugih državnih dajatev.

d) Finančnemu ministru se da daleko-sežno pooblastilo glede premeščanja carinskih službenecov.

e) Predpisan davek samouprav v l. 1929. ne sme biti večji ko v l. 1928. Izjemoma more finančni minister na obrazloženo prošno dovoliti povišanje do največ 10%.

f) Kmetijski minister sme od čistega dobička drž. razredne loterije porabiti 39 mil. 597.794,25 Din v sledeče namene:

20 mil. Din za direkcijo za kmetijski kredit, odnosno ustanovo, katero odredi predsednik vlade na predlog kmetijskega in fin. ministra v sporazumu z ministrom pravde in dvema po rangi najstarejšima ministroma.

6.887.979,85 Din za povzdigo živinoreje;

3.200.000 Din za povzdigo poljedelstva;

1.300.000 Din za povzdigo sadjarstva in vinarstva;

375.000 Din za pospeševanje kmetijske izobrazbe;

150.000 Din za povzdigo veterinarstva;

1.700.900 Din za povzdigo zadružništva;

2.000.000 Din za zavarovanje po toči;

ostanek pa za državne zrebčarne.

Drž. proračun za l. 1929.-30. pomeni znaten napredek v vodstvu državnih financ, obenem pokazuje iskreno voljo vlade spraviti nasrednje finance v red in zboljšati celo državno gospodarstvo.

Skupen koledar za pravoslavne

Sofijsko »Utro« poroča, da je prišel v Sofijo grški arhimandrit Serafin, ki je prinesel iz Aten bolgarskemu sv. sinodu pismeni predlog atenskega patriarha in grškega carigradskega patriarha, da se skliče vsepravoslavni kongres v Atene, na katerem naj bi bile zastopane vse pravoslavne cerkve in tudi bolgarska. Kongres naj bi razpravljajl in sklepajl o uvedbi skupnega koledarja za vse pravoslavne cerkve. Obenem pa naj bi tudi rešil šizmo med posameznimi pravoslavnimi cerkvami in izdelal načrt za bodoče vsepravoslavne kongrese. Predlog grškega patriarha smatrajo bolgarski pravoslavni krogi kot važen korak za ureditev bolgarskega razkola. Sveti sinod bolgarske cerkve bo v kratkem sklepajl o predlogu grške pravoslavne cerkve.

Pred italijansko-francoskim zbližanjem

Uspehi Chamberlinovega posredovanja - Francoski in italijanski komentarji

Pariz, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) »Petit Parisien« izjavlja, da se je Chamberlain v razgovoru z Mussolinijem res izkazal kot posredovalec in kot sposoben delavec za evropski mir in zbližanje med obema latinskima stranama. Pogajanja, ki so zastala decembra 1928, ko je Francija predložila svoje zadnje predloge, na katere Mussolini dosedaj ni odgovoril, so se sedaj zopet spravila v tek. List z zadovoljstvom ugotavlja, da so Mussolinija pripravili k dolgemu in prav čudnemu molku samo notranjepolitični razlogi, da pa je sedaj po konsolidaciji italijanske vlade, po plebi-scitu in po Chamberlainovi intervenciji pri-

pravljen, odgovoriti na francoske predloge z resnim upanjem na zadovoljivo rešitev.

Milan, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Z ozirom na sestanek Mussolinija z Chamberlainom izjavlja »Popolo d'Italia«: Odločilna pola evropske politike se nahajata sedaj v Londonu in Rimu, ker sta Anglija in Italija poroka za porenjsko pogodbo. Italija je sedaj sila, katere se morajo vsi bati, ker ima popolno svobodo gibanja, dočim je Francija privezana na Reno. Čim bolj se razvija velika neznanka na oceanu, tem bolj raste tudi za Anglijo vrednot Italije, in čim bolj se povzpneja velika neznanka kontinenta, tem bolj raste pomen Italije.

Kombinacije o bodoči angleški vladi

London, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Domneva se, da bodo liberalci pri prihodnjih volitvah dobili 90 do 120 poslanskih mandatov, približno enako število, kakor socialisti in konservativci, in domneva se, da se bo Baldwin, če ostanejo konservativci v manjšini, predložil novemu parlamentu s programom, ki bi omogočil sodelovanje liberalcev in konservativcev vsaj za eno zasedanje do ozdravljenja kralja v jeseni. Če bodo liberalci odklonili tako rahlo sodelovanje, jih hoče Baldwin prisiliti, da ga skupno z delavsko stranko vržejo z nezaupnico, ki bi bila sprejeta s kvalificirano večino. Nato bi imeli socialisti kot prihodnja najmočnejša stranka pravico, nominirati ministrskega predsednika. Ker bi tudi socialisti mogli vladati samo s pripustitvijo liberalcev, bi socialisti, kakor se čuje danes, ne nominirali Macdonalda, temveč voditelje desnega krila, pripadnika železničarskih stro-

kovnih zvez Thomasa, ki je zelo priljubljen pri liberalcih in konservativcih in ki bi ponudil liberalcem nekatere portfelje, da jih bolj priveže, Macdonald pa bi se omejil na vodstvo stranke v poslanski zbornici. Vendar bi tudi ta vlada ne obstojala dolgo, ker so poslanci delavske stranke po sklepu, ki je bil sprejet z majhno večino levega krila, prisiljeni, glasovati proti vsakemu vojaškemu in mornariškemu proračunu, kar pomeni za delavsko vlado, da mora zahtevati čim nižje kredite za oboroževanje, proti čemur bi zopet obe meščanski stranki ustvarili nacionalno enotno fronto za ohranitev potrebnega oboroževanja. Če bi potem niti konservativna niti socialistična manjšinska vlada ne mogla živeti, bi se pred novimi volitvami rajše sestavila močna poslovna vlada z liberalci, morda pod Thomasom.

Prekinjena optantska pogajanja

Dunaj, 6. apr. (Tel. »Slov.«) Madjarsko-romunska konferenca za optantsko vprašanje je bila danes do začetka prihodnjega tedna prekinjena, ker je romunski senator dr. Porici odpotoval v Bukarešt, da poroča romunski vladi, odkoder se vrne na Dunaj v ponedeljek. Na današnjem prvem sestanku sta obe delegaciji druga drugo postavili svoje predloge. V torek bo prihodnja plenarna seja konference. Kakor doznava Vaš dopisnik iz diplomatskih krogov, gre v glavnem za diferenco 30 milijonov zlatih kron, ker ponuja Romunija odškodnino 100 milijonov zlatih kron, dočim madjarska delegacija izjavlja, da svoje zahteve ne more znižati pod 130 milijonov zlatih kron. Računa se s tem, da bo konferenca trajala približno dva tedna in upajo, da bo popolnoma uspeša. Voditelj romunske delegacije Langarascanu izjavlja v »Neue Freie Presse«, da je Romunija pripravljena k velikim žrtvam, da bi dosegla novo dobo v odnosjih z Madjarsko.

Mednarodne konference v aprilu

Pod okriljem Društva narodov se bo v aprilu mesecu vršilo v Zenevi več važnih mednarodnih konferenc. Najvažnejša med njimi bo konferenca pripravljalnega odbora za razorožitev. Odbor prične zasedati 15. aprila in bodo njegovim sejam prisostvovali zastopniki 28 držav. Ali bo to zasedanje imelo kake pozitivne uspehe, je zelo dvomljivo radi zamotnega svetovnega političnega položaja. Zanimivo pa je, da bo Sovjetsko Rusijo zastopal sam Litvinov, ki je na lanskem zasedanju predložil poseben načrt za splošno razorožitev. Po sovjetski zamisli bi ta razorožitev bila res temeljita, tako temeljita, da je praktično neizpeljiva. Zato je tudi ta Litvinov predlog bil sprejet samo kot kuriozum bolj-ševističnih teoretičnih in sanjavih načrtov. Turčija bo zastopana po svojem zunanjem ministru Ruždi-beju, ki bo predtem obiskal Rim in tam nadaljeval pogajanja z Mussolinijem o orientalski politiki. Ruždi-bej obišče tudi Berlin.

Od gospodarskih konferenc je treba omeniti zborovanje strokovnjakov za sladkorno industrijo, ki je pričelo 4. t. m. in se ga udeležujejo zastopniki sladkorne industrije iz 16 držav. Osmega aprila prične redno zasedanje gospodarskega odbora, 16. aprila pa večtedensko zasedanje strokovnjakov za poenostavitev carinske nomenklature.

9. aprila prične velika mednarodna konferenca za pobijanje in onemogočanje ponarejevanja denarja. Kako važna je ta konferenca, je razvidno iz tega, da je po statistiki ameriških bank bilo zaplenjeno v zadnjih treh letih za tri milijone dolarjev ponarejenih bankovcev in za 35 milijonov ponarejenega kovanege denarja.

Vršile se bodo konečno še konference odbora za zaščito mladine, odbora za pobijanje trgovine z dekleti in otroci, osrednjega odbora za kontrolo trgovine z opijem ter konference instituta za delovanje kulturnih delavcev in mednarodna dijaška organizacija.

Kakor je videti, je delovanje Društva narodov vedno bolj živo in plodno.

Po krvavem incidentu na Poljski meji

Varšava, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) V Baranovičih je danes dopoldne nenadoma umrl sovjetski uradnik Apanasevič, ki je včeraj oddal nepojasnjene strela na poljske policijske uradnike, in sicer radi srčne bolezni. Kakor se trdi, ni bil samo kokainist, temveč je bil tudi v zadnjem stadiju težke živčne bolezni. S tem se pojasnjuje njegova razdraženost pred streljanjem in med streljanjem, kakor tudi njegova nenadna smrt. S tem bi se ves dogodek lahko smatral kot popolnoma osebno brez političnega obeležja, če ne bi bile poljske oblasti odredile zastopniku sovjetskega poslanstva v Varšavi, konzulu Sahovu razgovora z aretiranim Apanasevičem.

Bolgarski kralj v Berlinu

Berlin, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Bolgarski kralj Boris je včeraj zvečer inkognito dospel v Berlin, kjer bo konzularni nemške zdravniške specialiste radi svoje usesne bolezni. Obiskal bo tudi državnega predsednika Hindenburga.

Litva in Sovjeti

Moskva, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Včeraj zvečer je litovski poslanik Baltrušaitis predložil v Moskvi dokumente o pristopu Litve k Litvinovemu protokolu, s čimer je sedaj sklenjena vrsta vseh držav na zapadni meji sovjetske Rusije. Pri tem je Finska zavzela posebno stališče.

Malomarni uradniki

Bukarešt, 6. apr. (Tel. »Slov.«) Romunski prometni minister general Alebra je danes na podlagi preiskave, ki jo je vodil sam, izjavil, da železniška nesreča pri Boboku ni nastala radi slabega železniškega materiala, temveč radi malomarnosti uradnikov, ki se bodo morali zagovarjati. Kretnice so bile postavljene nepravilno, postajenačelnik proti železniškim predpisom pri prihodu vlaka ni bil na peronu, službujoči uradnik pa sploh ni bil v uradu. Uradno se je ugotovilo, da znaša število mrtvecev 16, ranjenecv pa 49.

Ford v Carigradu

London, 6. apr. (Tel. »Slov.«) »Daily Express« piše, da je turška vlada dala avtomobilski družbi Ford na razpolago za 25 let svobodno cono v carigradskem pristanišču, da družba tam zgradi avtomobilsko tovarno, v kateri bi bilo zaposlenih 80—90 odst. turških delavcev za sestavo avtomobilov, traktorjev in letal do najvišje dnevne produkcije 200 komadov. Vsi deli strojev in material za obratovanje bi bil prost vseh davšin in davkov, na izgotovljene aparate, ki bi se iz svobodne cone odpravljali v Turčijo, pa bi se plačevali samo običajni davki. Fordova družba namerava svoje podjetje v Trstu prepeljati v Carigrad, da ustanovi tam največji centrum za dobavo Turčiji, Rusiji, Balkanu, Egiptu in deželam v Mali Aziji ter Afriki.

Nov val mraza

Varšava, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Novi naval mraza v vzhodni in severni Poljski je povzročil ob ruski meji, v okolici Vilne in v Tatru mraz do 20 stopinj pod ničlo. Pričakuje se nov sneg.

Ne proti parlamentarizmu

V atenskem listu »Eleftheron Vime« je objavil g. Zarifis svoj drugi članek o svoji avdienci pri kralju Aleksandru. V tem članku oznanja g. Zarifis o motivih, ki so napotili Nj. Vel. kralja k ustvaritvi novega stanja. G. Zarifis navaja pri tem vsebino kraljeve proklamacije ter poudarja, kako je ona vseskozi iskrena. »Duh kraljeve proklamacije,« piše nadalje g. Zarifis, »ni proti parlamentarizmu. Parlamentarizem kot sistem tudi ni doživel poloma v Jugoslaviji, temveč so samo stranke zlorabljale svobodo in politične pravice. Bankrotiral je oni parlamentarizem, ki so ga politične stranke popačile in iz njegovih velikih svoboščin napravile sebi most za osebne in strankarske ambicije in pa orodje svojih demagoških gesel.«

Ne proti parlamentarizmu, temveč le proti slabim strankam je bil kraljev nastop.

Nato govori g. Zarifis o uspehih novega režima in pravi, da je že v komaj dveh mesecih razlika med obema režimoma očigledna. Kraljeva vlada je storila v dveh mesecih več, ko vse parlamentarne vlade v desetih letih.

Svoj članek zaključuje g. Zarifis s poudarjanjem pomembnosti grško-jugoslovanske pogodbe ter z zatrdilom grški javnosti, da nihče v Jugoslaviji niti ne misli na osvojeitev tudi najmanjšega koščka grškega ozemlja.

Zagrebske vesti

Zagreb, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) V procesu dr. Hofer contra dr. Dečak se je danes razglasila obsodba. Dr. Dečak je obsojen na dva meseca, pogojno na eno leto. Povod temu procesu je bil Dečakov članek, ki je ugleden član Hrvatskega Sokola (Hofer pa je starešina Hrvatskega Sokola), da je dr. Hofer nevreden tega mesta radi svojih političnih nazorov in udejstvovanja.

Šibenik, 6. aprila. (Tel. »Slov.«) Sem je prispel pravoslavni škof za severno Dalmacijo Maksimilijan Hajdin. Sprejemu je prisostvoval velik del meščanstva in šibeniški katoliški škof Jeronim Mileta. Jutri se bo vršilo slovesno vstoličenje v Šibeniku, ki mu bo prisostvoval londonski anglikanski škof dr. Grieg.

Primorske vesti

Smrtna kosa. V Otaležu je ugrabila pljučnico učitelja Alojzija Kokošarja v najlepših letih. Pokojnik se je udeleževal tudi kot glasbenik. — Na Ravnah pri Crnicah je umrl Franc Peršič. Pet dni pozneje sta umrla v isti hiši in na isti dan njegova žena Jožela in njegov brat Andrej. — V Bači je umrla Ivana Prvanja, roj. Kovačič. — Zapustila je deset neodraslih otrok. Tudi v Bači je umrl Mrak Mohor, star 66 let. — V Dobravljah na Vipavskem so pokopali cerkvenega ključarja Antona Štoparja dočkal je 73 let.

Duhovniška vest. Cg. Ciril Munih, ki je do zdaj služboval v Soči, je imenovan za župnika v Smarjah na Vipavskem.

Po svetu. Iz Crnice pri Gorici, ki pred vojno sploh niso poznale izseljevanja, se je od leta 1924 dalje izselilo 124 fantov. Večina je šla v Argentino. nekaj v Francijo in Jugosavijo.

Gorica dobi novega tajnika. Mussolini je odredil, da ne more biti noben pokrajinski fašistovski tajnik obenem poslanec. Ker je gorški tajnik ing. Caccese postal poslanec, bo moral podati na tajniško mesto ostavko. Nove tajnike bo imenoval veliki fašistovski svet na prihodnji seji. Ing. Caccese je doma iz južne Italije; v Gorico je prišel kot nastavljenec državnega tehničnega urada, ki vodi obnovo Goriske. Ker je mesto fašistovskega tajnika vsaj tako važno kakor prefektovo, bi utegnili ta sprememba imeti kake posledice tudi na domačo politiko.

Italijanski g'as o tujskem prometu v Jugoslaviji. Italijanski revija »Turismo d'Italia« je objavila dokaj laskav članek o organizaciji tajske obrti v Jugoslaviji. Clankar opozarja na žilavo delavnost Jugoslovancv na tem polju. Jugoslavija je razvila živahno propagando v inozemstvu, posebno v srednji Evropi. Tujci uživajo velike ojašave na železnica, na parnikih in avtomobilih. Edino pomanjkanje udobnih hotelov, kakor jih ima Italija, predstavlja za Jugoslavijo pravo Ahilovo peto. Italija se mora pripraviti na jugoslovansko konkurenco in »ne sme sedeti na svojih lavorikah«.

Predavanje g. Jana Shale

Ljubljana, 6. aprila 1929.

Danes ob 6 zvečer je v veliki unionski dvorani predaval pred zelo številnim občinstvom g. Jan Skala, zastopnik Lužiskih Srbov, ki se sedaj mudi v Ljubljani.

G. Skala je očrtal zgodovino polabskih Slovanov in njihovo tragično usodo, najbolj žalostno med vsemi slovanskimi narodi, ter obupno življenje naroda Lužiskih Srbov. Dalje je predavatelj očrtal sedanje kulturno življenje Lužiskih Srbov in podal pregled njihove literature ter razvil žalostne slike o zatiranju, ki ga mora ta mali slovanski narod prenašati. Svoje predavanje je zaključil z besedami: »Ljubezen do domovine in vera v slovanske vzajemnosti nam pomaga pri borbi za naš narodni obstoj.« G. Skala je žel topel aplavz občinstva.

Predavatelja je v imenu zadržanega župana dr. Puca pozdravil občinski svetnik prof. dr. Rožič, ki je v svojem kratkem nagovoru primerjal usodo Lužiskih Srbov z ono neodrešenih Slovencev.

Dunajska vremenska napoved. Stajersko in Koroško: Javno in nekoliko topleje, drugod pa mrzlo vreme, oblačnost negotova.

Kaj je novega

Koledar

Nedelja, 7. aprila. 1. povelik. Bela nedelja. Herman. Jožef, Epifanij, Saturnin.
Ponedeljek, 8. aprila. Albert, Julija Bill, Amancij, Januarij.

Praga

Zadnji dan za znižane cene

9. aprila odpotuje br. župnik Haflner v Prago, da končno uredi vse potrebno radi prevoza, prenočišč, prehrane in drugega. Ob tej priliki mora na vsak način vedeti točno število naših udeležencev, za katere naj preskrbi potrebne ugodnosti in znižanja.

8. aprila je torej zadnji dan, ko se lahko javiš po znižani ceni. Pisma prijava in pošiljatev prvega obroka morata imeti poštni žig najkasneje od 8. aprila. Kdor se javi po 8. aprilu, plača polno ceno.

Cene za izlet v Prago

Znižana cena: III. razred (telovadci) 650, (netelovadci) 750 Din. — II. razred (v konviktu) 1050 Din. — II. razred (privatno) 1150 Din. — II. razred (hotel) 1350 Din.
Polna cena: III. razred (telovadci) 700 Din, (netelovadci) 875 Din. — II. razred (v konviktu) 1250 Din. — II. razred (privatno) 1350 Din. — II. razred (hotel) 1550 Din.

Kdaj in koliko časa potujemo?

V Prago odidemo v ponedeljek 1. julija 1929. V Pragi ostanemo do prihodnjega ponedeljka 8. julija 1929. Ta dan se vršijo krajši izleti; zvečer se odpeljemo nazaj proti domovini. V sredo 10. julija 1929 bomo doma.

Pripravljalni odbor.

Tragedija mladega zakona

Ptuj, 4. aprila.

Dne 3. t. m. je na cesti iz Ptuja v Spuhlje po kratkem prepiru zabel A. Pukišč svojo ženo Marijo Pukišč, s katero se je poročil šele pred dobrim letom, a je že teklo postopanje zaradi ločitve zakona. Nesrečna žena, ki je štela 22 let, se je na licu mesta zgrudila na tla, ker jo je mož od zadaj zabel s kuhinjskim nožem tako globoko, da je v pol uri umrla. Mož je pobegnil, a so ga že danes ujeli in izročili sodišču.

S pravim užltkom kaditi

se pravi z ustnikom „LIKAR“ kaditi. Ustnik se dobi v boljših trafikah in pri izumitelju Ing Josip Likar — Kostanjevica na Krki.

Specijalist in operateur

za bolezni ušes, nosa in grla

DR. DRAGO SVAJGER

je otvoril ordinacijo v

Beethovenovi ul. št. 2

Sprejema od 10. — 12. ure dopoldne

in od 3. — 5. ure popoldne.

Koloman Mikszath:

Stara vratarica

L'Entreprise des pompes funèbres - Zavod za slovesne pogrebe — je spoštovanja vredna ustanova. Sicer njen posel ni ravno prijeten, toda vseeno je, kakor rečeno, spoštovanja vredno, da spravlja ljudi za gotovo prevoznino na drugi svet.

Seveda je to nekoliko draga stvar, toda človeška pot je dolga in današnja promeina sredstva draga; pri tem pa imamo tudi mirno zavest, da se ni treba nikoli več vrniti.

V starih časih, ko so se uporabljali nosilnice, je to mnogo enostavnejše in na vasi se še dandanes prenašajo kandidati za pekel in nebo. Toda meščani, ki ves čas svojega življenja ljubijo sijaj in razkošje, četudi se morajo ločiti od vsega, kar jim je ljubilo, se ne morejo ločiti od te poslednje časti. Radi tega jih Entreprise des pompes funèbres, njihovega stanu primerno odvede po zadnji poti.

Imenoval sem to opravilo spoštovanja vredno, toda so ljudje, ki se jim zdi to opravilo lepo in se ga močno vsele. Tako so pripravljali stari Prikerlerci, v časti in službi civili vratarici neke hiše na Kerepešerjevi cesti, pogrebi največje zavato.

Prav res je, da bi se mogel človek v teku petdesetih let v prav tej ulici tako privaditi pogrebniemu petju kakor tiktakanju stenske ure. Stara vratarica se je tudi privadila temu in se popoema sprijaznila z mislijo na smrt. Saj jo pa tudi ničesar več ni vezalo na življenje. Njeni znanci so že davno pomrli, ljudje pa, kateri so živeli sedaj, niso bili zanjo. Imela je samo eno željo. V stari, obdrabljeni nogavici je hranila v lepih srebrnih goldinarjih in desetih celicah svoje celo premoženje: 95 goldinarjev in 40 krajcarjev: nič več in ne manj. Srčna želja njenega življenja je bila, da bi zvišala prihranke na 100

O Lužiških Srbih

Gosp. Jan Skala slovenskim časnikařem.

Ljubljana, 6. aprila.

Gospod Jan Skala je sprejel časnikaře. Simpatični zastopnik najmanjšega slovanskega naroda je prijazno odgovarjal na vsa stavljenja mu vprašanja. Pripovedoval je:

»Na misel turneje predavanja o Lužiških Srbih sem prišel, ko me je Jugoslovanska dijaška zadruga v Berlinu povabila, naj tam predavam o Lužiških Srbih. V Berlinu sem imel v decembru leta 1928. dvoje predavanj: prvo o Lužiških Srbih, drugo pa o problemu manjšin, ki je prvo organsko dopolnjevalo.

Problem Lužiških Srbov, kakor tudi problem manjšin nista politični, ampak kulturni zadevi. Vsa vprašanja Lužiških Srbov nimajo nič opraviti s politiko, temveč so mnogo bolj resna. Predvsem gre zato, da se korigirajo razni predsodki in mnenja, ki jih imajo slovanski narodi o Lužiških Srbih in da si z njimi pridobimo zvez ter stikov.

Naši stiki s Slovenci segajo prav do protestantske dobe. Z ostalimi južnimi Slovani pa smo stili v stike posebno v času preporoda narodov. Tedaj sta si bili v medsebojnih zvezah naša Srbska Matica v Budišinu in Akademija znanosti in umetnosti v Beogradu. Naša narodna voditeljca Jan Arnošt Smoler in Mihael Hornik sta dopisovala s Strossmayerjem. Nas so od tedaj obiskali mnogi Slovenci, Hrvati in Srbi. Matica Srbska v Budišinu si je sedaj stavila za nalogo, da te stike sedaj obnovi in jih poživlji. Predvsem ji gre za to, da stopi v stike z znanstvenimi korporacijami, vsaj za izmeno publikacij. To bi bila predzgodovina in motivi novega potovanja.

Naše kulturno življenje je pri nas odvisno le in izključno od privatne akcije. Nimamo niti ene ljudske niti kake druge šole, kjer bi se učenci poučevali v našem jeziku. Vse kulturno življenje se pri nas giblje v društvi, kjer se poleg petja goje tudi predavanja o zgodovinskih in drugih temah, obenem pa društva skrbijo za povzdignje splošne izobrazbe in narodne zavesti. Člani se uče tudi pisati, čitati in govoriti v materinščini. Vse naše kulturne organizacije so združene v enotno zvezo »Dromovina«. Najbolj razvita so seveda naša pevska društva. Kot južni Slovani, tako premoremo tudi mi mnogo lepih narodnih pesmi. Ob istem času, kot je Vuk Karadžić zbral srbohrvatske narodne pesmi, so tudi pri nas zbirali narodne pesmi, tako Hornik, pozneje pa Černy in Kuba. Danes imamo najpopolnejšo zbirko naših narodnih pesmi. Matica Srbska izdaja že od leta 1847. Casopis Matice Srbske.

Po vojni smo organizirali »Sokolce«. Naš »Sokol« se od ostalih sokolskih organizacij, zlasti češke, zelo razlikuje. Pri nas »Sokole« ne samo, da ne izživa nasprotovanje katoliških duhovnikov, temveč uživa njihove simpatije. V naših društvi ne poznamo vprašanja svobodomiselnosti in konfesionalnosti.

Politična organizacija pri nas je slaba. Sicer pa tudi kaj more nas 160.000 Lužiških Srbov proti 60 milijonom Nemcev. V Nemčiji ima v politiki tudi važno besedo gospodarska organizacija in tudi tu smo slabi. Povrh tega smo razdeljeni upravno na tri ozemlja na pruske dežele Brandenburg in Slezijo ter na Saško. Te tri dežele so tudi ločena volilna okrožja in pri volitvah seveda ne pomenimo nič. Glede pojmov Gornja in Dolnja Lužica naj pripomnim, da je bila Gornja Lužica na dunajskem kongresu razdeljena med Prusijo in Saško ter da sta Gornja in Dolnja Lužica le dva ljudska, geografska pojma, ne pa politična ali upravna.

Da smo upravno tako razdeljeni, je to tudi glavni vzrok, da naše šolsko vprašanje ni enotno obravnavano. Saška je v tem oziru mnogo bolj liberalna kot Prusija. Saški šolski zakon nam je mnogo pravičnejši kot pruski. Saški zakon določa, obiskujejo vsi otroci srbske narodnosti mešane — ne čisto srbske — šole. Tam, kjer starši to želijo,

goldinarjev, kajti želela si je pogreb za 100 goldinarjev.

Izpred svojih hišnih vrat je gledala vsak dan pogrebe, pogosto pa je šla tudi sama za njimi, če je umrlega poznala ali ne, ter se je najokala, kolikor se je hotela.

Pri tem jih je primerjala s tistim, katerega je želela sebi, ker pogrebni cenik je poznala iz glave na pamet.

»Takšen bo moj pogreb« ali »moj bo za petnajst goldinarjev boljši in več sveč bodo nosili,« je s ponosom ugovarila.

Pogosto pa se je vrnila tudi potrta v svojo revno kletno stanovanje, ako je bila gledala slovesen pogreb kakega imenitnika.

»Ta je moral veljati celo premoženje. Kako srečni so vendar bogatniki,« je žalostno vzdihnila in se nehote spomnila Veresovega Karla.

Treje je vendar živel bitje, za katerega se je zanimala stara Prikerlerca. Kdo je bil to? Morda sorodnik? Ne, ti so bili že davno mrtvi. Karl Veres je bil samo reven študent, ki je stanoval pred dvajsetimi leti v njenem siromašnem kletnem stanovanju.

Bil je grd, rdečelas dečko, ki ni imel ničesar in nikogar na širnem svetu ko svoj razum in svojo pridnost.

Ko je ta rdečelas fant razpenjal svoja krila za polet po svetu, ga je starka skrbno opazovala dolgo časa iz svojega borgega stanovanja.

Od dne do dne se je bolj dvigal kvišku. Začetkoma je starka le semintja zasledila njegovo ime v časnikih, toda končno je prišel čas, ko je bilo njegovo ime vsak dan v časopisju, ker Veres je bil izvoljen za poslanca v državni zbor in postal velik in slaven.

Vseposvodi je bil čislán kot mož, ki se je potezal za narod in ki je močnejše šibal v silnih besedah. On se je gotovo ne bi več spominjal. Zanimala se je za usodo svojega nekdanjega stanovanca kot se zanimamo za junaka povesti, katero smo prebrali na polovico. Kaj bo taktar že postal, kako visoko se bo po-

se vrši na teden triurni pouk v maternem jeziku. Ta zakon se v praksi mnogo poslabša. V mešanih šolah je sem in tja kak nemški otrok in učitelj navadno te tri določene ure razpolovi: pol ure poučuje srbske otroke v srbsčini, pol ure pa nemške v nemščini. Če priznamo, da je saški šolski zakon, vsaj malenkostno pravičen, potem moramo naglasiti, da nam Prusija ne dovoljuje absolutno nič. Še več! Pruske šolske oblasti celo pozivljajo saške, naj svojo liberalnost opuste, češ, da potem Prusija ne bo prisiljena v svojih šolah uvesti iste olajšave za svoje Lužiske Srbe! Prusi so namreč na zanimivem stališču, da Lužiški Srbi sploh niso narodna manjšina, ker da nima njihova narodnost svoje države, tako, kot jo imajo druge narodne manjšine.

Gosp. Jan Skala je govoril nato še o manjšinskem kongresu, s katerega so Lužiški Srbi odšli zato, ker se ne strinjajo ne z načinom pripuščanja narodnih manjšin na kongres, ne s taktiko vodstva narodnih manjšin.

Velika noč v Nišu

Niš, 3. aprila 1929.

V praznikih, posebno božičnih in velikonočnih je človeku najtežje daleč od doma. Čeprav tu med brati, vendar Slovenija je samo ena in njeni običaji in prazniki in ljudje so pač slovensko svojiski. Pred Veliko nočjo se ti stoji že veliko sredo po domu; čeprav tam nisi preveč rad hodil v cerkev, v tujini je iščeš že radi popoldanskega opravila in božjega groba, ker te oboje tako silno spomni domačije. Gorje je tedaj, če nimas cerkve, kamor bi šel po tolažbo. A mi v Nišu jo imamo, malo sicer in ubogo, ali vendar smo srečni, da jo imamo. Že od leta 1887 stoji, kakor je zapisano na spominski plošči. Zupnika ima, franjevca iz Bosne, pa še takorekoč kaplana, voj. kurata Slovenca, g. Dejaka.

Tako so se veliki teden vršile molitve kakor doma, morda še bolj slovesno. Tudi božji grob smo imeli, prav okusno prirejen, dasi skromno in strahla sta vedno ob njem dva vojaka. Obiskovavcev je bilo v cerkvi vedno dosti, ne le katoličanov, tudi pravoslavni so si radi hodili ogledovat božji grob. Na veliko soboto nas je sredi cerkve pozdravilo lepo beo bandero Matere Božje s slovenskimi napismi.

Procesija se je vršila ob 6. popoldne. Malce je pričelo deževati, predno se je razvila, a komaj je bilo Najsvetejše na ulici, je dež prenehal in vreme se je držalo do kraja procesije. Slednja ni bila niti dolga, niti ni dolgo trajala. Vojška godba, ki je svirala Haydnovo mašo (o kako nam je bilo dolgočas po kaki slovenski velikonočni, posebno, ker pevc v procesiji niso peli kakor gori doma!), oddelek vojaštva, ki je nosil Marijino bandero, župnik in kurat z Najsvetejšim, pred njimi deklice s prižganimi svečami. Za tem vsem pa ljudstvo, vse pomešano, vse vprek. Ne v redu, kakor pri nas, glasno moleč rožni vene; ampak preko cele ulice, pomešano moški, ženske, deca, civilisti, vojaki, častniki, orožniki. Odkriti pač vsi ali razgovarjali so se glasno. Ob hišah in na trgu pa polno ljudstva, ki je gledalo procesijo. Luči v oknih ni bilo, prav nič po naše. O, pač nekaj: »nabijali« so v zvoniku, pritrkavali prav po gorenjsko v treh. Seveda slovenski fantje! Predno se je pričela procesija, sem baš čul civilista, ki je vojaku, stopajočemu v zvonik, pravil: »Kje pa ni mene? Slovenec mora biti povsod!« Pridno so pritrkavali fantje, med vsi procesijo in še kasneje, pa v nedeljo zopet.

Ko se je procesija vrnila v cerkev, so nam Slovincem stopile solze v oči. Na koro so zapeli: »Zveličar gre iz groba«. Čeprav ne prav po naše, malo preveč so hoteli, ali vendar bila je slovenska, domača pesem in velikonočna povrh!

Tudi drugi dan, v nedeljo, pri glavni maši ob 10 so peli dve slovenski pesmi (prva je bila sicer božična, ali vendar je bila »aleluja« v njej), nato pa hrvatske. In v ponedeljek, ko je bral sv. mašo Slovenec, zopet. Oba praznika pa je bila cerkvena nabitost polna (saj ima prostora za 200 ljudi najmanj) in po vedenju in licu si mogel šteti Slovence in Slovence.

Tako so nam minili v Nišu velikonočni prazniki, najlepši naši slovenski prazniki. Resnično, če

vzpel in kak pogreb bo imel, ko bo umrl. Razred pogreba ji je bil najbolj gotovo merilo za veličino človeka, ker, tako si je mislila, kolikor velja človek v življenju, se tedaj najbolj natančno pokaže, in stara Prikerlerca ni imela tako napač.

Leta so minevala in iz petindevetdesetih goldinarjev je nastalo že sedemdesetdeset. Umazana nogavica se je napolnjevala le počasi, ker le redko kedaj je mogla dati na stran, od svojih skromnih prejemkov kako desetico.

Kaj se je zgodilo med tem časom z Karlom Veresom?

Nenadoma je zmanjkalo njegovega imena v časnikih. Ljudje so se še vedno ljubili in sovražili, dnevniki so prinašali še vedno vsak dan najnovejšo dogodko, toda nikjer več ni bilo imena Karla Veresa. — Kaj se je z njim zgodilo? Morda je šel v tujino ali pa je bil z novim drugačnim imenom povzdignjen v plemiški stan.

Stara ženica je skoraj pozabila prekinjeno zgodbo in se je je spomnila kvečjemu, kadar je bil pogreb kakega velikega gospoda, kar se je pa zgodilo le redkokdaj.

Leta so brž minula. Mnogo, mnogo krst so že prenesli med tem po Kerepešerjevi cesti, cela generacija je šla in staro Prikerlerco so še vedno gledali pri pogrebi.

Nekega večera, ko se je bila ravno vrnila s pokopališča in je stala pred izložbo mrtvaških vencev, ogledujoč cene, je šel mimo nje ubog razcapan mož.

Stara Prikerlerca je pogledala za njim in zdel se ji je zelo znano. Ravno prav, da se je ustavil pred njeno, sedaj si je mogla ogledati nesrečneža nekoliko natančneje. Njegova suknja je bila oguljena do samih niti in iz čevljev so gledali goli prsti, pogled mu je visel, poln poželenja, na izloženih kruhih.

Tu mu je posvetil plamen plinove svetiljke v obraz in stara ženica ga je takoj spoznala. »Karl!« je tiho zaklicala.

POSLEDNJA RADOST
STARCA...
ZVOKI
PLOŠČ
GRAMOFON-
LJUBLJANA-

bi ne imeli cerkve, bi komaj vedeli, da je Velikonoč. Posebno v ponedeljek, ko je bil na zunaj navadni delavnik, ker pravoslavni praznujejo šele 5. maja. Tako pa niso šli prazniki mimo vas, ampak smo jih občutili tudi v dušah. Dopoldne v cerkvi, popoldne pa ven v naravo, saj je bilo prekrasno vreme. Danes pa, ko to pišem, pada sneg kot v najhujši zimi in vse je že belo, po ulicah pa brozga, da se Bog usmili! S. S.

Osebnosti

★ Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji. Župnijo Dobrna pri Celju je dobil Franc Urleb, dosedaj župnik v Črešnjicah pri Vojniku.

★ Ostavka na drž. službo. Sanitetni referent okr. glavarstva v Brežicah, priljubljeni zdravnik dr. Franc Gerlovič, je podal ostavko na državno službo, ker je imenovan za ravnatelja splošne bolnice v Ljubljani.

★ Napredoval je v 1. skupino II. kategorije g. Jože Miklavžič, ravnatelj pomožnih uradov na oddelku B stola sedmorice v Zagrebu.

★ S pošte. Nastavljena sta za pogodbeno poštarja Andrej Ziherl v Planini pri Rakeku in Jože Hribar na Blejski Dobravi. — Premeščena sta služitelj 2. skupine Vincenc Preválnig iz Štor v Celje in dnevničar Stanko Marn s dolodvorske pošte na glavno pošto v Ljubljani. — Upokojeni so: zvan. 1. skupine Anton Kern in Franc Martinšek na ljubljanski kolodvorski pošti, Joško Lort in Joško Korbar na mariborski kolodvorski pošti ter Francšek Tombosko v Rogatcu. — Prestanek službe: zvan. 2. skupine Ivan Hren na ljubljanski glavni pošti je odpuščen iz poštne službe; pogodb. poštar Janez Titan v Ronkovicah in France Videc v Mačincu sta podala ostavko na poštno službo. — Umrla je: dnevničarka Vekoslava Marks na Jesenicah

Najbolj poznane

JKKOLJ - pletenine

za

velikonoč

pri tvrdki

Gričar & Meač,

Ljubljana,

Selenburgova ulica

Razcapana postava se je prestrašeno obrnila.

»Ali ste res vi? Me ne poznate? Saj sem vendar vdova Prikerler, pri kateri sta stanovali. Ne glejte me tako, kakor da sem vam čisto tuja.«

Nesrečnež je omahnil in moral se je prijeti za kol svetilke, da ni padel.

»Vi ste bolni, ubogi Karl. Pojdite z menoj. Kako je le moglo tako priti? Ampak meni se je že zdelo, da bo tako; zakaj se pa pripravate z močnimi?«

Mož ni mogel črtniti niti besedice. Molče se je pustil voditi in čez pol ure je bil v mali sobici, odkoder je pred mnogimi leti začel svojo življenjsko pot. Lesketajoči dnevi slave in sijaja so se vsi izgubili v nič. Med večeraj in danes ni bilo niti zgradila. Danes je ležal, kjer je počival večeraj, morda celo v ravno isti postelji.

Stara ženica mu je stregla in kuhala zdravilne čaje, toda bolniku je bilo zjutraj slabše in ko se je stara Prikerlerca tretjega dne prebudila je bil mrtev.

Stisnila je solzo, ki ji je prišla v oko, potem je vzela iz omare staro nogavico, usula iz nje denar in razdelila v dva kupčka.

»Za tako ženo kot sem jaz, je devetinštirideset goldinarjev tudi dovolj za pogreb. Sveč ne bom imela. In tudi stari mrtvaški prt mi bodo dali. Vseeno je tudi tako dobro.«

Z ostalimi devetinštiridesetimi goldinarji so pokopali njenega nekdanjega stanovanca in sedaj je mogla stara Prikerlerca čisto natančno videti, kak bo nekoč njen pogreb.

Pozor!

Kdor hoče imeti **sobno sliko** po najmodernejših vzorcih in provvratno izvirno, se bo ogledal le pri **J. MARTINC-u** (preje F. K. Stare), Ljubljana, Naročila sprejema Poljanska cesta št. 20 ali pa Sodna ulica št. 12. — Cene solidne!

Prve posledice

prehlada so hripavost in kašelj. Te neprijetne pojave odstranite brzo s

KRESIVAL

na Gorenjskem. — Državno strokovno izkušnjo za uradnike III. kategorije so napravili: žand. narednik Anton Sever (soglasno); priprav. III-4 Romana Peitler, zvan. 3. skupine Anton Pečar in Anton Završek (z večino glasov). — Izkušnjo za vodstvo pogodbenih pošt so napravile: Mihaela Pečarjeva, Francka Habjanova, Stefanija Dečkova in An-

Ostale vesti

★ **POZOR NA POLOŽNICO**, ki jo prejme danes vsek poštni naročnik.

★ Za »Slovenčev« nagraje se naši naročniki zelo zanimajo. Kup došli glasovnic raste od dne do dne. S. 1. majem pričnemo objavljati, koliko glasov je do tedaj dobila vsaka ustanova. Današnji številki je uredništvo »Katoliških misijonov« priložilo posebne glasovnice z navodili. Da pa bodo oddane glasovnice veljavne, morajo glasom razpisa naročniki imeti poravnano naročnino ob glasovanju vsaj še za junij, čim več mesecev vnaprej pa imajo vplačane naročnine, temveč glasov jim pripade. Priložili smo zato položnice, da jih imajo naročniki pri rokah, ko bodo želeli obremeniti glasovanjem poravnati predpisano naročnino.

★ **Smrtna kosa.** V Šmarju pri Jelšah je umrla v 60 letu starosti gospa Habjanova. Pogreb bo v ponedeljek popoldne na šmarnskem pokopališču. — V Trzinu je umrl večer popoldne g. Ferdinand Kalingar, vpo-kojeni šolski ravnatelj ondote osnovne šole. Pogreb bo jutri popoldne ob 5. uri.

★ **Maturanti št. Viške gimnazije iz l. 1918 in 1919** naj pošljejo svoj naslov kakor tudi želje ob prslavi 10-letnice mature na naslov: Joža Langus, Mestno knjigovodstvo v Ljubljani.

★ **Štipendije francoske vlade za št. dij. sko leto 1929/30.** Francoska vlada razpisuje za slušatelje naših univerz nekaj štipendij za študijsko leto 1929/30. Pogoji za Ljubljano: Prosilci morajo biti absolventi (neabsolvirani slušatelji le izjemoma) kake ljubljanske fakultete; obvladati morajo francoščino tako, da lahko razumejo francoska predavanja. V prošnji, ki mora biti napisana francosko, naj se opiše potek dosedanjih študij; prosilec naj v nji pojasni, s kako stroko se namerava posebno pečati v Franciji. Prošnji je treba priložiti: 1. dva formularja, ki se dobijo v rektoratski pisarni in ki jih je treba izpolniti v francoščini, in 2. predložiti naj se ocene in mnenja sedanjih proslilcevih profesorjev. Prošnje naj se vlagajo na rektoratu do incl. 16. apr. t. l. — Rektor: dr. Vidmar m. p. gela Sinkova.

★ **Vreme.** Včeraj ob 8 zjutraj je barometer v Ljubljani kazal 753,8, toploer min. 1°C, maksimum 7°C, lahka burja, oblačno, snega 2 mm. — V Mariboru: barometer 753,9, toploer minimum —1°C, maksimum 6°C, lahka burja, snega 2 mm. — V Zagrebu: barometer 753,8, toploer minimum 3°C, maksimum 9°C, lahka burja, snega 3 mm. — V Beogradu: barometer 756,8, toploer minimum —1°C, maksimum 7°C, lahka košava, jasno. — V Splitu: barometer 752,5, toploer minimum 5°C, maksimum 12°C, zelo močna jugovina, oblačno, dežja 1 mm.

★ **Neznana utopienka.** Dne 5. aprila so našli v Sori neznano žensko truplo. Ženska je stara okoli 35 let, visoka 165 cm, srednje močna, okroglega rdečega obraza, kostančevih las, na levi strani gornje celjusti ima zlat zob, dočim ji na desni strani manjka gornji podoben, oči ima rjave. Obležena je v plieno majico, pisano »čaj-gasto« bluzo, zeleno volneno jopico, črnoravo krilo in jako, ter črn predpasnik. Spodnjega belega perila nima, brez čevljev je in brez nogavic. Sodi se, da je že več mesecev ležala v vodi, razpadala se ni, ker je bilo mrzlo vreme. Sodi se, da je kak zločin izključen. Truplo so danes pripeljali v mrtvašnico v Reteče pri Škofji Loki. Pokopalo se bo, kadar bo sodišče dovolilo. Denarja ni imela nobenega, tudi nobenega znaka, po katerem bi se mogla količnik dognati identiteta.

★ **Loč občine Brezovica** se bo oddal na javni dražbi v zakup v torek dne 23. aprila 1929, ob devetih v sobi št. 1 na okr. glavarstvu za ljubljansko okolico za dobo od 1. junija 1929 do 31. marca 1934. Dražbeni pogoji so na glavarstvu ob uradnih urah vsakomur na vpogled.

★ **Tiskovni skrat v »Ilustriranem Slovincu«** je na zadnji strani v »pevskem kvartetu Ljubljana« zagrešil napako v imenu. Član kvarteta Ljubljana se piše Gril in ne Grile.

★ **Čigav je denar.** Dne 27. marca je v dolenskem vlaku med postajama Uršna sela in Toplice našel kmet Matija Korčak iz vasi Ravnik na Blokah listino z zneskom 11.250 Din. Pošteni Bločan je listino z denarjem takoj izročil sprevidniku, ta pa kolodvorski ekspozituri v Ljubljani. Dosedaj se lastnik denarja še ni javil in živi najbrže v prepričanju, da ne bo nikoli več videl izgubljenega denarja. Denar pa ga v Ljubljani še vedno čaka.

★ **Knjiga »Slovensko dekle«** je dotiskana ter stane broš. 12, vez. 20 Din. Dobi se pri »Sveti vojske« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

★ **Vigred»,** štev. 4 s krojno prilogo ter risbo in navodilom za izdelavo copat je pravkar izšla. Zene in dekleta, ki na »Vigred« se niste naročene, pišite dopisnice na upravo »Vigred«, Ljubljana, Ljudski dom, ki vam bo vse letos izišle številke

takoj poslala. — Celotna naročnina za »Vigred« brez priloge znaša 25 Din, z mesečno prilogo pa 30 Din.

★ **Gasilec, pohitite z naročili za Hojanovo** strokovno gasilsko knjigo. Naročila sprejema: Herman Zupan, Ljubljana, Gradišče 10.

★ **Sienkiewicz II.: Na polju slave.** Povest iz časa kralja Jana Sobieskega (Ljudske knjižnice 30. zvezek). Ljubljana, 1928. Založila Jugoslovanska knjigarna, Str. 292, cena v platno vezani knjigi 40 Din, broš. 28 Din. Izmed tujih pisateljev ga pri nas ni, ki bi bil bolj znan in priljubljen, nego je slavni poljski romanopisec Henrik Sienkiewicz. Več kot trideset let je že minilo, kar smo dobili pri nas prve prevode Sienkiewicza in od tedaj izhajajo zopet in zopet novi in večina njih je že v kratkem času razprodana. Tudi bralcem naše »Ljudske knjižnice« je že znan po lepi povesti »Skozi pustinje in puščavo«, ki je izšel pred kakimi dobri 15 leti. To pot imamo pred seboj prevod njegove povesti »Na polju slave«, ki je bila zamišljena kot prvi del velike a žal nenapisane trilogije iz dobe znamenitega rešitelja Dunaja pred Turki, kralja Jana Sobieskega. Tudi to povest odlikujejo vsa svojstva nedosežnega Sienkiewiczevega peresa. V okviru veleslavniškega popisa dobe in tedanjega nižjega poljskega plemstva se prede pred nami ljubka, napeta in mestoma prav pretehljiva zgodba dveh plemenitih src, osirotele panne Sieninjske in plemenitega, toda kot cerkevna miš revnega Janka Tačevskega, ki se po mnogih neprilikih in tragičnih dogodovčinah končno vendarle najde in vzameta, par dni preden odrine Tačevski s svojim polkom in pod poveljstvom Sobieskega pred Dunaj reševati krščansko Evropo pred turško povodnijo. Prevod je izredno skrben in točen ter opremljen s številnimi dragocnimi pojasnili, kar že zlasti povečuje njegovo vrednost, zlasti če pomislimo, da je edini nemški prevod skrajno površen. Glede na vse to bi tega Sienkiewiczevega dela sploh ne bilo treba še posebej priporočati, imeti bi ga morala vsaka slovenska hiša in knjižnica.

★ **Pri blebi, sivorumenkasti barvi kože,** utrujenosti oči, slabem počutku, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tečje pije čaša naravne »Franz-Josef« grenčice. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef« voda največ radi tega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

★ **VNOVIČ OPOZARJAMO na razpis del v sanatoriju Golnik in umobolnici na Studencu, ki ga je objavil v včerajšnjem sobotnem »Slovincu« gospod komisar oblastne samouprave ljubljanske oblasti.**

★ **ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE** obstoji iz samih malih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. — Vsaka podčina bo za Vas lepša, če se ne mučite. — Za pranje vzemite torej SCHICHTOV »RADION«.

★ **ZOPER MOLE** je najboljša sredstva TARMOL, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. Izdelnica ga »Chemotechnica«, Ljubljana, Mesni trg 10 (na desni strani trdnje A. & E. Škaberne).

★ **SLAMNIKI v svačenje se sprejemajo do konca tega meseca pri P. MAGDIČ, Ljubljana.**

★ **KLOUKI za spomladansko sezijo** praviš dospelci. Ogledajte si izdelke P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

★ **TOVARNA VOJNOVIČ & Cie na Viti,** prevzela je ves inventar firme »Transformator d. o. o. z. v Ljubljani in razprodala vso zalogo, več v današnjem oglasu.

★ **PODPORNO DRUŠTVO SLEPIH, Ljubljana** Waltera 12, prosi kljudno milodarov.

★ **OPOZARJAMO na optas** Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega lista.

★ **LEPOTIČNO GRMIČJE, ciprese, borovce, smreke, nizke in visoke vrtnice, pelargonije itd. priporoča Anton Bajec, Ljubljana, vrtnarja na Tržaški cesti 34, trgovina Pod Tranta 2. Telefon 3222.**

★ **PROTI GLAVOBOLU IN VRTOGlavOSTI** so najboljša sredstva Aspirin-tablete »Bayer«. V pol taše vode vtopimo eno do dve tableti in to razopino zavijemo. Po kratkem času smo rešeni vsake nuke in zopet sposobni za delo in veselo razpoloženji.

★ **KREMA BAZLER.** V nagradnem razpisu trdnje Ernest Bazler, kem. in kosm. in. d. r. Petrice pri Celju, ki je bil objavljen v »Slovincu« 30. marca v preem stolpcu, na strani 19, je po nevladi pomoti v 13. vrsti postavljena številka 25 mesto pravilno 24. Doletni stavek se glasi pravilno: Sestavite številke od 1 do 24, zadenete različna darila itd.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Dnevno in nočno službo vršita: Sušnik na Marijinem trgu, Kuralt na Gosposvetki cesti. — V noči na torek: Ramor na Miklošičevi cesti in Trnkoczy na Mestnem trgu.

Pokvarjen senčni sprehod

Kdo v Ljubljani ne pozna krasnega izprehoda od tivolskega gradu po gozdu tja do Čada? To lepo pot onenja neke celo Cankar. Zupančič pa poje: »Pojdj z mano zjutraj proti Čadu... Ali ne bo dolgo, ko bo lepota tega izprehoda živela samo v literaturi, kajti vse kaže na to, da bo zrastle na tej strani Rožnika kmalu cela kolonija več ali manj okusnih vil. Kdo ne bi razumel ogorčenja prijateljev tega senčnega izprehoda?

Zabetek je že tu, gradnja pa so pričeli ravno na najlepši točki, tam, kjer neha gozdna senca in se odpre na eni strani solnčen, vzbočen travnik. Zična ograja je dalj časa doveduje sprehajalcem, da je konec lepe idile in da se ne bo mogel nihče več radostiti lepega razgleda proti Rožni dolini.

Lastnik tega travnika je pričel tudi korigirati božjo naravo ter je travnik že priredil za stavbišče.

Se več smo čuli. Da je prodanih nekaj gozdnih parcel v bližini in da bo tam še letos ali prihodnje leto vzrasli prav sredi gozda nekaj novih vil. Kdo je dal dovoljenja za te nove stavbe? Ali mestna občina ali občina Vič, pod katero tudi že spada del rožniškega pobočja? Kaj res ni mogoče pustiti Rožnik nedotaknjen in da bi oni, ki si žele novih vil, gradili te kje drugje, ne pa na najlepših točkah Rožnika? Saj če bo šlo tako daleč, menda res ni več daleč čas, ko se Ljubljančani ne bodo mogli izprehajati drugje kot po omejenih angleških parkih ter po ograjenih cestah, ne pa več v nedotaknjeni božji naravi.

•
★ **Poročil se je včeraj v Alojzijeviski kapeli g. Stanko Masič, sekretar v notranjem ministruvstvu v Beogradu z gđc. Ivanko Polc iz Ljubljane. Bilo srečno!**

★ **Smrtna kosa.** Umrl je v starosti 70 let g. Jakob Vospersnik, po rodu Korošec, ki pa je že dolgo let bival v Ljubljani. Pred 30 leti je imel kavarno v nekdanjem »Kato-liskem domu«. Bil je znana in simpatična osebnost. Pogreb bo v ponedeljek ob treh popoldne.

★ **Predavanje pesnika K. Balmonta.** Ob priliki prihoda v Ljubljano pesnika Konstantina D. Balmonta priredi Ruska Matica njegovo predavanje, ki se bo vršilo v torek 9. t. m. ob 19. uri v univerzitetni zbornici. Ni treba povdarjati, da pomeni ta večer literarni dogodek prve vrste. K. Balmont, utemeljitelj ruskega simbolizma in novega pesniškega jezika, je igral odločilno vlogo v nastajanju nove ruske književnosti, in se poznajo njegovi vplivi do sedaj pri najmlajših mu drugače nesorodnih pisateljih, kljub vsem velikanskim izpremembam zadnjih desetletij. Omeniti je še, da je bil pesnik vedno glasnik misli slovenskega edinstva, za katero je tudi veliko storil s svojimi dovršenimi prevodi iz drugih slovanskih jezikov. Opozorjamo pa že zdaj na predavanje vse prijatelje ruske kulture in književnosti.

★ **Materinski večer** se vrši v sredo 10. t. m. točno ob 8. zvečer v zavodu za zaščito dece. Vstop prost. Predava dr. Ivo Pirc: »Zena, gospodinja v stanovanju« s diskusijo.

★ **Razglas določim zavezanec.** Dokler se ne izvrši nova odmera zemljarine, zgradarine, vrdobnine, rentnine in družbenega davka za leto 1929 po zakonu o neposrednih davkih z dne 8. febr. 1928, Uradni list 26-75 ex 1928, se mora po čl. 163 pravilnika k zakonu o neposrednih davkih pobirati davek, ki je predpisan po s'ri davčni obliki najbližjega davčnega leta z vsemi državnimi pribitki vred, ki so se pobirali po njej. Od tega so izvezi samo tisti davčni zavezanici, ki so prijali prestanek davčne obveznosti (čl. 147 zakona o neposrednih davkih z dne 8. febr. 1928 U. l. 1. tev. 26-75-28. V smislu čl. 148 pravkar omenjenega zakona o neposrednih davkih dospel je v plačilo dne 1. aprila 1929 drugi obrok: a) zgradarine, b) pridobnine, c) rentnine, d) zemljarina davka, e) davčnega davka na poslovni promet in e) vojnice. Vsi ti že v plačilo dospeli četrtletni davki se morajo plačati najkasneje do dne 15. aprila 1929. Kdor bi tega dne ne plačal zapadlega davčnega obroka, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6 odstotne zamudne obresti in se izterja neplačani davek z obrestmi vred pristno. Uslužbeniki davek, ki so ga pobrali službovalci od svojih uslužbenec, se mora odpremiti davčni upravi najkasneje 15. dan po poteku vsakega meseca. Službovalci pa, ki nimajo več kot pet uslužbenec, morajo pa pobrati davek odpremiti za mesec januar, februar in marec najkasneje do 15. aprila 1929.

Davčni zavezanici, ki vodijo knjigo opravljenega prometa, morajo plačati davek na poslovni promet od prometa, opravljenega v 1. četrtletju 1929, najkasneje do 30. aprila 1929. Zemljarina dospel v plačilo ter se mora plačati v 2 enakih letnih obrokih najkasneje dne 15. avgusta in dne 1. novembra 1929, sicer se bodo zaračunale 6 odstotne zamudne obresti in se bodo neplačane vsote pristno izterjale. Davek novih davčnih zavezanec in za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tečnim letom, dospel v plačilo eni dan, ko se bo zavezanec pravilno vročil dotični plačilni nalog ali odlok; lačati se pa mora 30. dan po terjatvi.

★ **Santi in rojstva v Ljubljani v mesecu marcu.** V mesecu marcu je v Ljubljani umrlo skupno 121 oseb brez mrtvorojenih. Med temi je bilo 55 moških in 66 žensk. Med umrliimi je bilo 63 oseb, ki so stalno stanovale v Ljubljani in 58 tujcev. V starosti do 1 leta je umrlo 26 otrok. Vseh rojstev v Ljubljani je bilo v Ljubljani 169, od teh 14 mrtvorojenih. Dečkov je bilo rojenih 77, deklet 73, od mrtvorojenih je bilo 12 dečkov in 2 deklet. V mesecu marcu je v Ljubljani umrlo torej 34 oseb manj, kot pa se jih je rodilo.

★ **Nalezljive bolezni v Ljubljani.** V mesecu marcu sta bila v Ljubljani nalezljiva dva slučaja škrlatnine, dva slučaja ošpice in štiri slučaji šena. Razen obeh za ošpicami obolelih so bili oddani vsi v bolnišnico.

★ **Razbijalci šip na Poljanski cesti.** Trije pesniki na Poljanski cesti blizu klavnice so se pritežili na policijo, da so jim v eni pretekli noči neznan zločinec pobili več šip na pritrilnih oknih. Baje so bili to veseljaki iz Stepanje vasi, ki so si privoščili v mestu to zabavo.

★ **S strehe je padel.** Včeraj dopoldne so delavci odstranjevali dimnik raz strehe Stupicevega poslopja na Gosposvetki cesti. Pri podiranju se je dimnik vdrl na 54 letnega delavca Franca Celarca in ga podrl s strehe. Celar je pri padcu dobil znatne poškodbe, pretresel si je možgane ter se hudo ranil po obrazu. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnišnico.

★ **Umrl so v Ljubljani.** V času od 30. marca do 6. aprila: Gutnik Apolonija, zasebnica, 80 let, Vidovanska cesta 9; Novak Cecilija, žena davčnega poduradnika, 56 let, Gregorčičeva ulica 7; Majcen Martin, knjigovodja, 77 let, Gosposvetska cesta 10; Crnak Tekla, žena vp. nadgeometra, 66 let, Gorupova ul. 4; Rehovek Cecilija Vinifrida, usmiljenka, Slomškova ulica 20; Lehpaemer Stefan, šef javne borze dela, 50 let, Prisojna ulica 1; Jugovic Vladimir, zasebni uradnik, 24 let, Vegova ulica 8; Dol-

Drevi ob 8 v »Ljudskem domu«
dijaška akademija »KRESA«
Predprodaja vstopnic od 10 do poldne naprej istotam.

žan Terezija, tobačna delavka v p., 67 let, Celovška cesta 84; Zirovnik Ivan, strojni mojster v p., 72 let, Janežičeva ulica 12; Kregar Apolonija, mesna uboga, 88 let, Japljeva ulica 2; Vospersnik Jakob, kavarar, 69 let, Stari trg 34; Farkaš Ignac, zasebnik, 74 let, Levčeva ulica 11. — V bolnišnici so v istem času umrli: Dolžan Ivana, užitičarica, 69 let, Dolina pri Trzinu; Trček Ivana, hči cestarja, 7 let, Brekovec 6; Simeršek Ana, služiteljica, 33 let, Trdinova ulica 8; Vuhovič Marija, žena vp. preglednika fin. kontrole, 68 let, Dol 16; Soklič Franja, žena trgovca, 46 let, Zalog 21; Saksida Albin, mizar, 36 let, Poljanska 71; Mlakar Ana, gojenka, 22 let, Poljanska cesta 30; Eržen Bojan, sin blagajničarke, 9 mesecev, Rožna dolina; Smerdu Edvard, uradnik, 65 let, Vevče 11; Rožman Stefan, čininar, 42 let, Dol 7; Jurkovič Josip, krošnjar, 62 let, Zdi-hovo 11; Heinz Marija, kuharica, 48 let, Gradec.

Maribor

★ **Mariborske zanimivosti.** 15. junija se vrši slovesna otvoritev avtomatične centrale. — Čevljarski mojster M. je izumil poseben patent, ki bo zlasti dobro služil kavarnam. Dosele so kavarniški in gostilniški gostje odpirali zemeljčke, kajserel, bosanke itd. Higijena je bila pestorka. Sedaj bo temu odpiranju konec. Pritisnil boš samo na izredno enostavne mehanizme določen gumb, pa ti bo že zdrčala v roko zemeljčka, kajserca itd. Brez izbire. In tudi pritožb radi higijene ne bo. Avtomatični mehanizem se izdeluje sedaj v Gradcu. — Po Mariboru se je zadnji čas mnogo šepetalo o neki nemoralni aferi, v katero so bili zapleteni tudi dečki izpod 14 let. Sedaj je prišla policija krivcu na sled, ki zamenkar prebira jedilni list pri Grafu. Tudi se preiskava z vso temeljitostjo nadaljuje.

★ **K velikemu požaru na Sladkem vrhu,** ki je docela uničil domačijo in gospodarska poslopja dolgoletnega župana ter cerkvenega ključarja A. Zoharja, smo se izvedeli, da je zgorela v plamenih tudi občinska ubožica Kurnikova. Že se je bila rešila iz objema plamenov, pa se je revica spomnila, da ima v hiši še hlebec belega kruha. In se je vrnila v hišo; v tem trenutku je zgrmel nad njeno glavo goreč tramovje. Ubžica je bila v par trenutkih še sama živa baklja.

★ **Z mariborskega sobotnega trga.** Obisk je bil radi ponosnega naletavanja snega bolj slab. Radi tega so cene v splošnem tendirale navzgor, zlasti krmi. Špelharji so pripeljali na 49. vohel 119 zaklanih svinj, kmetje pa dva voza jabolk, 8 voz krompirja, 12 voz sena in 6 voz slame. Tudi je tržno nadzorstvo zaplenilo neki mesarici svinjsko meso ter jersba klobas, kar je med tržno publiko povzročilo nemalo pozornost.

★ **Ponesrečila.** 58letna posestnica Marija Muhč iz Dogaš je na cesti padla tako nesrečno, da si je pri padcu zlomila desno nogo. Prepeljali so jo v bolnico.

★ **Vincenčijeve konference mariborske** se imle v petek zvečer skupen sestanek, na katerem se je obravnavalo vprašanje poglobitve dobrodelne akcije v Mariboru. V tem oziru so se storili nekateri važni zaključki, ki se tičejo bodočega delovanja stolne, frančiškanske in pa magdalenske Vincenčijeve konference.

★ **Komorno-glasbeni večer** priredi prihodnji petek v kazinski dvorani klavirski trio ptuj-ske Glasbene Matice.

★ **Akademski maša.** Danes je zopet ob običajni uri pridiga za izobrazence, nato sv. maša.

★ **Mariborski društveni utripi.** Na zadnjem običajnem zboru »Skola jahancev« je bil izvoljen sledeči odbor: podpolkovnik Milutin Vukotić, predsednik; industrijalet Hubert Lukman ter dr. Adolf Obrat, podpredsednika; prof. Cajnkari, tajnik; poštini kontrolor Kumer, blagajnik. Iz posameznih poročil je bilo posneti, da je dosednje društvo v pretekli poslovni dobi znatnih uspehov za povzdiglo in popularizacijo jahalne-ga sporta. — Zimskosportni osek SPD v Mariboru ima prihodnji četrtak ob 20 v Narodnem domu svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Smuk! — Stanovanjski najemniki pa se sestanejo prihodnji petek v Zadržni gos-podarski banki. Na dnevnem redu je poročilo delegatov glede nedavne intervencije v Beogradu v zadevi podaljšanja stanovanjske zaščite. — Policijski namestenci in upokojenci imajo 18. in 19. aprila ob 19 svoj občni zbor.

★ **Mladeniška Marijina družba** frančiškanske župnije priredi danes ob 17 v Narodnem domu zgodovinsko nabožno igro Sv. Vid. Vablje-ne zlasti članice Krščanske ženske zveze.

★ **Ordinirati je začel** v poslojup Spodnje-štajerske Ljudske posojilnice v Gosposki ulici višji mestni zdravnik dr. Alfonz Wankmüller.

★ **Knjižnični promet** knjižnice Delavske zbor-nice v Mariboru. Knjižnica Prosvetnega odseka De-lavske zbornice v Mariboru je izdala od 1. jan. tega leta do 1. aprila t. l. 2404 obiskovalcem 4307 knjig, in sicer 3973 leposlovnih in 384 znanstvenih. Med temi 1486 slov 243 hrv in 2678 nemških. Vpisalo se je 152 novih članov in ima sedaj knjižnica 525 članov. Član knjižnice postane lahko vsak, ki se dovoli legitimira. Knjižnica je vsaki dan od 17 do 21 odprta.

Javna zahvala

Od zavrata in veleopasne bolezni sem bil določen za neizbežno smrt, da se moji premleni svoji v zadnjem in kritičnem trenutku niso za-tekli k zdravniku-specijalistu dr. Janku Hafnerju v Ljubljani, ki me je s svojim zares odličnim znan-jem, z vsega priznanja vredno poštvovalnostjo ter skrbno in vzgledno bolniško pozornostjo srečno otel gotove pogibelji. Srce mi velevala, da se mu z zagotovili prav posebne hvaležnosti in največjega spoštovanja javnim potom vsaj nekoliko oddolžim.

Hinko Kislinger,
knjigovodja konf. trdnje D. Schwab, Ljubljana.

Mariborska porota

Maribor, 6. aprila 1929.

GOLJUFUJA.

Na zatočni klopi sedi 22 letni Herman Borovič iz Ljutomer. Obtožuje se budodelstva goljufije po par. 192, 200, 201a in 203 k. z. Obtožene je namreč od 1. 1925 naprej vršil pošle knjigovodje pri gornjeradgondski posojilnici. Poleti 1. 1928 pa se je pri reviziji pokazalo, da je v blagajniškem dnevniku vnešeno dne 11. novembra 1927 izplačilo 8000 Din Antonu Fekonji. Ni pa bila omenjena vsota prenešana v glavno knjigo. Anton Fekonja je na poziv, naj vrne omenjenih 8000 Din izjavil, da sploh ni ničesar prejel. Razen tega se je tudi ugovarjalo, da je obdolženec pri blagajniku dvignil dvakrat po 5000 Din na račun vlagatelja Matije Domjanika iz Sv. Jurija. Izvršil je to na ta način, da je s m izpolnil obrazec za izplačani znesek ter sam podpisal stranko, ki bi se naj ti znesek izplačal.

Porotni senat je bil sestavljen sledeče: dss Dev, predsednik; dss Lenart in okrajni sodnik Mikluš voanta. Obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Rojnik. Zapisnikar avskultant Maks Ašič. Porotniki so z 8 proti 4 glasovi potrdili vprašanje krivde in je bil obdolženec Borovič na podlagi tega krivdoreka obsojen na eno leto težke ječe z običajnimi poostitvami in izplačilo 18.000 Din.

ČE SE NAPIJES SMARNICE.

17. januarja t. l. je bilo. Obdolženec Anton Verliš se je podal po naročilu svojega krušnega očeta Janeza Zorkota v Kocbekovo klet v Cankovi, kjer so imeli shranjeno vino, da prinese domov brenoto vina. Obdolženec je vzel s seboj večjo družbo, med drugim tudi Franca Voglarja, Jakoba Hartnerja in Janeza Čeha. Domov grede je porinil Franc Voglar Jakoba Hartnerja v sneg, kar je dalo povoda prepiru in spopadu. Za njima pa je stopal obdolženec, s kolen v roki. Zamahnil je s kolen preko Voglarjeve glave. Nato sta se oba spopadla; obdolženec je bil urneši in je s kolon udrihal po Francu Voglarju, dokler se ni le-ta zrušil od udarcev na tla. Rudi razbije lobanje in otrpanja možganov je Voglar naslednjega dne podlegel poškodbam. Obdolženec

priznava sicer

svoje dejanje; zagovarja se pa, češ, da je to storil radi tega, ker ga je Voglar dvakrat poprej vrgel v sneg.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanje uboja in je bil obdolženec obsojen na tri leta težke ječe z običajnimi poostitvami.

RADI PONEVERBE.

24. oktobra 1927 je izročila Terezija Robik, ko se je vračala v Ameriko, Rudolfu Roberniku, gostilničarju v Breznem, znesek 20.000 dinarjev s prošnjo, da ji omenjeno vsoto pošlje v Ameriko preko banke Frank Sakser ter mu istočasno vročila tozadavno pošto nakaznico. Robernika se je očividno lotila skrušnjava ter uredil zadevo na sledeči način. Najprej je nakazal zalozi šolskih knjig in ušil v Ljubljani znesek 998,10 Din. Od priznanice, ki jo je dobil nazaj kot potrdilo in na kateri stoji poleg datuma ter vplačilne številke 3650 tudi podpis poštne uradnice, je odtrgal spodnjo tretjino ter jo zlenil s spodnjo tretjino priznanice od pošiljnice, glaseče se na banko Frank Sakser.

V zgornjem delu tako zlepljene

priznanice pa je vpisal znesek 20.000 Din. Priznanico je odposlal Robikovi, ki se je obrnila na navedeno banko. Dobila pa je obvestilo, da omenjene vsote sploh niso prejeli. Robikova se je nato obrnila na izseljeniški komisariat, ki je zadevo predal sodišču.

Obdolženec odločno taji

vsako krivdo, d-si je po izvedenih ugotovitvah, da sestoji predmetna priznanica zares iz delov dveh skupaj zlepljenih priznanic

Porotniki so z 8 glasovi potrdili vprašanje poneverbe in je bil obdolženec obsojen na eno leto ječe ter na povračilo 20.000 Din gospej Robik.

Oko le bosti ova se izogne boleznim grla in usne dušline. ako rabi okusne

ANACOT-PASTILE

URA WANDERS

Celje

»Risto Savin: »Lepa Vida.« Potem ko smo morali hočeš nočeš dalje časa gledati v celjskem gledališču opereto, kakršno nam je ob splošni nehalnosti celjske resne publike serviralo mariborsko gledališče, je resnično razveseljivo vedeti, da nastopi danes popoldne ob 3 v celjskem gledališču ljubljanska opera z vprijetivijo reprezentativne slovenske opere »Lepa Vida«. Režijo vodi operni ravnatelj g. Polič, katerega glasbene in režiserske kvalitete so znane širokemu našemu občinstvu. Posamezne vloge so v rokah naših najboljših slovenskih pevcev in bo tako današnja vprijetivija za Celje glasbeni in gledališki dogodek prve vrste.

»Krajevni odbor Združenja vojnih invalidov v Celju namerava tudi letos prirediti svojo veliko javno tombolo in sicer dne 29. ali 30. junija. Z ozirom na to se vsa cenjena društva naprošajo, da blagovolijo upoštevati humanitarni namen te prireditve ter po možnosti ne prireajo v navedenih dneh nikakršnih drugih prireditev.

»Celjski družabni klub ima svoj redni letni občni zbor v soboto 13. aprila ob 8 zvečer v vrtnem salonu hotela »Evropa«.

Semena

vseh vrst — zajamčeno najboljšo kakovost — priporoča

ANTON FAZARINC, CELJE

»ADRIA« čevlji

CELJE * NARODNI DOM

»Posnemajte! Na našo včerajšnjo prošnjo za podporo za ubogo vdovo po invalidu ter mater treh bednih otročičev, se je prva odzvala delikatesna trgovina in gostilna Stegu na Dečkovem trgu, ki je danes izročila podružnici »Slovenca« velikodušen dar od 100 Din v gotovini. Tvrda Stegu je že večkrat pokazala svoje nesebično razumevanje za bedne in pomoči potrebne in zasluž, da jo tukaj javno omenjamo, se ji zahvaljujemo in jo priporočamo. Upamo, da najde mnogo posnemovalcev. Nadaljnje darove sprejema podružnica »Slovenca« na Cankarjevi cesti 4.

»Občni zbor Ljudske posojilnice v Celju. Dne 22. marca 1929 se je vršil občni zbor Ljudske posojilnice v Celju. Iz poročila posnemovalca, da se je ta zavod v minulem letu prav krepko razvil in zelo lepo napredoval. Denarni promet je znašal 606.430.299,52 Din. Število zadrušnikov je naraslo od 3249 na 3979. Hranilne vloge na knjižice in v tekočem računu so znašale koncem leta Din 76.419.225,32 in so torej v letu 1928 narasle za Din 16.748.724,11. Stanje posojil koncem leta 1928 je bilo sledeče: hipotekna posojila Din 20.556.009,98, menična posojila Din 8.612.075,03 in posojila v tekočem računu Din 26.436.406,70, skupaj Din 55.604.491,71. Povišek proti prejšnjemu letu Din 10.816.522,41. Razpoložljivega denarja je imel zavod koncem leta 1928, naloženega pri raznih denarnih zavodih, Din 20.116.752,70, znak velike likvidnosti zavoda. Rezervni zakladi so se zvišali koncem leta 1928 upoštevajoč tudi dobiček iz leta 1928 po Din 237.269,53 na Din 1.169.448,90. Iz zgoraj navedenih številk jasno razvidimo, da se zavod vsestransko lepo razvija in da uživa splošno največje zaupanje in simpatije. 3508

Cerkveni vestnik

Križanska moška in mladeniška kongregacija ima danes, prvo nedeljo v mesecu, ob 6 popoldne redni mesečni shod v družbeni cerkvi v Križankah.

Sport

SLUŽBENE OBJAVE LNP.

(Iz seje upravnega odbora 29. marca.)

V kazenski odbor je kooptiral upr. o. g. Dr. Malovrha (SK Svoboda) na mesto g. R. Simoniča, ki je podal ostavko. — U. o. je vzel na znanje fuzijo SK Slivnice in SK Javornika v SK Javornik ter novoizvoljeni odbor SK Javornika (predsednik in obenem novi naslov kluba g. Miro Milavec, Cerknica); v svrhu preverificiranja dosedanjih igralcev SK Slivnice na novi klub, naj predloži SK Javornik tekom 14 dni kolektivno izjavo igralcev, da hočejo nastopati odslej za novi klub. — U. o. je vzel nadalje na znanje novoizvoljene odbore klubov: SK Svoboda, Ljubljana (preds. g. Stanko Jurij, naslov kluba Miklošičeva cesta 13, g. P. Kovač, Splošno kred. društvo); SK Krakovo (preds. g. Ivan Novak, Krakovska ul. 33); SK Reka (preds. g. Ivan Beseničar, naslov kluba: Tržaška c. 14, g. Spreitzer Maks). — V skladu s §§ 15. in 19. pravilnika prv. tekem je u. o. principiarno sklenil, da zapade v bodoče vsak nenastop I. moštev k prvenstveni ali pokalni tekmi denarni globi in sicer bodo kaznovani klubi I. razreda v Ljubljani ter mariborski klubi Maribor, Rapid in Železničar v takem primeru z globo Din 800, ostali klubi pa z globo Din 400; poleg globe nosi klub seveda vse posledice, ki jih predpisuje prvenstveni pravilnik ter zgnubi odgovarjajoči delež na sezonskem prebitku prv. tekem. — Zaradi neizpolnjenih obveznosti povodom prv. tekem v dne 24. in 25. marca je kaznoval u. o. po § 52. kaz. prav. klube: SK Jadran z globo Din 50 (ni postavil rediteljev); SK Slovan z globo Din 25 (ni oddal postave rez. moštva); SK Trbovlje z globo Din 25 (ni oddal postave moštva na podstavni tiskovini); Atletik SK s strogim ukorom, ker je odstopil od nodeljske prv. tekme s SK Celjem; člana Atl. SK gg. Saleker in Krell sta kot povzročitelja odstopa predana kaz. odboru po § 28. k. p. — Nadalje je u. o. kaznoval v zmislu donisa JNSa št. 278 po § 55. al. 2 SK Železničar z globo Din 500 v korist fonda za poškodovane igralce zaradi žalivih izpadov na podsavez v vlogi na JNS z dne 30. decembra 1928. — V skladu s § 15. prav. prv. tekem je kaznoval u. o. SK Jadran zaradi nenastopa k prv. tekmi z SK Ilirijo dne 24. marca z globo Din 200 v korist fonda prv. tekem analogno principiarnemu sklepu. objavljenemu v »Jutru« dne 10. januarja 1929 pod točko 2. — Tajništvo opozarja klube enkrat za vselej, da je vsaka globa plačljiva v roku 14 dni od dneva objave. Klub, ki ne plača globe v tem roku, zapade avtomatično začasni zabrani igrice (suspensu) do dneva plačila (načelni sklep u. o. gl. »Jutra« z dne 26. 10. 1928). V zmislu § 68. k. p. prizivi proti izrečenim kaznim vimejo odločilne moči. — Rešuje se s tem obenem donis SK Jadrana št. 14 z dne 4. marca. — Z ozirom na izjavo M. o. v Mariboru v zapisniku 8. seje se črta SK Železničarju globa Din 50, objavljena dne 3. marca. Rešuje se s tem donis SK Železničar z dne 25. marca, št. 389. Donis istega kluba v zadevi verifikacije igr. Hellerja bo rešil posl. odbor, kakor hitro zbere podatke. — Na znanje se vzame zapisnik 8. seje M. o. v Mariboru z dne 26. marca. Na donis SK Rapida z dne 18. marca v zadevi igr. Löschniga, je odgovorilo tajništvo pismeno. — Dvigne se suspens SK Diska (Domžale), objavljen 16. 2. — Odobrita se prijet. tekmi Atl. SK : Svoboda, Ljubljana, v Celju, in Javornik : Disk v Cerknici dne 7. 4. — Tajništvo obvešča ljubljanske klube, da je rok za prijavo stalnih rediteljev in stranskih sodnikov v zmislu objave z dne 30. marca podaljšano do prihodnje seje posl. odbora, to je do 10. t. m. zvečer. — Tajnik I.

★

Nadaljevanje prvenstvenega tekmovanja. Na igrišču Ilirije se vrši danes prv. tekma Ilirija : Slovan, na igrišču Primorja Hermes : Jadran. Zanimanje vlada zlasti za tekmo Ilirija : Slovan. Ilirija je dosedaj absolvirala že nekaj prijateljskih tekem. Moštvo je izpopolnila z mlajšimi močmi, ki se pa niso posebno obnesle. Ako si hoče izvozovati zmago, bo morala napeti vse sile, da si zagotovi dve točki. Slovan je že v zadnji prvenstveni tekmi pokazal velik napredek. Moštvo je dobro izvežbano, posebno ga odlikuje njegova borbenost, vztrajnost in volja do zmage. Sicer tehnično ne dosega Ilirije, toda njegova vztrajnost mu daje upanje, da bo Iliriji resen in nevaren nasprotnik. — Jadran, ki ima za nasprotnika Hermes, bo moral skoraj kloniti tehnično dobro izvežbanemu Hermesu. Hermes je pokazal dosedaj v vseh tekmah velik napredek. Moštvo je hitro in goji igr. kratkih pasov. Zlasti napad se odlikuje s točnim podajanjem žoge in ostrimi streli na gol. Jadran absolvirja sicer prvo javno tekmo v tej sezoni. Znano je, da je izpopolnil svoje moštvo z novimi

RADION
pere sam!

„Naš zakon je srečen,“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj imam časa za svojega moža, tudi ko se pere perilo. Jed je vedno ob času gotova, ker RADION pere perilo sam.“

Varuje perilo!

močni ter bo skušal doseči proti Hermesu čimboljši rezultat. Tekme I. moštev se vrše ob 15.45, tekme rezervnih moštev pa ob 14 ter se odigrajo ob vsakem vremenu.

SK Jadran. Danes se vrši ob 15.45 na igrišču ASK Primorja prvenstvena tekma s SK Hermes. Sledeči igralci I. moštva morajo biti ob 15 na igrišču: Vidmar, Zor, Bracar, Oven, Rogar, Januš, Benedetič, Macarol, Kosmač, Gaberšek, Kocjan. Rezerva: Logar, Perko. — Rezerva nastopi v predtekmi v postavi: Logar, Antosijević, Čemažar, Sever, Plevel, Saks, Logar II., Masle, Januš, Steiner, Sušnik, Rezerva: Verbič, Čemažar. Imenovani naj bodo na igrišču Primorja točno ob 13.30. — Načelnik.

Sportni dogodki

Devetkrat so se udarili doslej v nogometu Italijani in Avstrije, in niti enkrat ni bila Avstrija premagana. Po velikih uspehih zadnjih tednov upajo Italijani, da se jim bo danes posrečila prva zmaga. Njih drugo moštvo se bori danes v Atenah proti Grkom. — Avstrija je povabljen v Turčijo in bo igrala trikrat v maju v Carigradu. — Točke: Sheffield W. 48, Sunderland 43; Glasgow Rangers 58, prvi za njimi 45; v okrožju A Torino 37, Milano 32, v okrožju B Bologna 39, Juventus 36. Klub Barcelona je postal delniška družba. O drugem nogometu glej včerajšnjo »Slovenca«.

Tam tudi o tenisu. — Koželuhov Karel je prišel nazaj v Prago in bo odšel sedaj v London, da trenira angleške igravce za Davisov pokal. V Pragi ga je sprejel tudi predsednik Masaryk in mu je rekel: »Malo je ljudi pri nas, ki bi znali ceniti, kaj pomenijo za državo taki ljudje kot so Koželuh.« — Portugalska ne more izbrati desti igravcev za Davisov pokal, je odpovedala, in pride takole Holandija brez boja v drugo rundo. Prvi rezultat tega pokala je zmaga Monaka nad Švico 1 : 2. — Nekaj zadnjih rezultatov, deloma presenetljivih: Moldenhauer si je priboril halsko prvenstvo Danske; Albert Burke je premagal Najucha, Landry Cocheta, Bousus in Buzetel Cocheta in Landryja, Alvarezova, Aussemova in Nutalova so povabljeni v Južno Afriko.

V Južno Afriko je hotel iti tudi švedski plavalec Arne Borg, pa si je menda premislil in bo prišel nazaj v Evropo v Honolulu (Havajski otoki) ni mogel uspeti proti Amerikancu Crabbeju in je za 400 m porabil 5 : 07, Cr 5 : 02,5 (svet. rek. ima Borg s 4 : 50,3 iz leta 1925.). Pri isti prireditvi je plaval Kojae 100 y na hrbitu v 58,4. Sence je porabil za 220 y prsno 2 : 47,6, Maria Norelljeva za 220 y prsno 2 : 38,5 (svet. rek.). Prav izborni postaja Francoz G. Garis, v Magdeburgu 200 m prsno 2 : 18,9.

Njegov rojak Ladoumègue je tekel 1000 m v 2 : 32,6; Dartigues 5000 m v 15 : 21, Italijan Tavernari 800 m v 1 : 55,8, Nurmi 2 miljii proti vrsti v 9 : 23,8, Bracey 100 y v 9,41 (Paddockov rekord iz leta 1921 je 9,6.). »Poprek po deželci pri Brnu, 5500 m po prav tekem terenu, je dobil Koscyat v izbornem času 18 : 14,3. — Na Velikonočno nedeljo so z čeli teži povprek po Ameriki, iz New Yorka v Los Angeles; tekmovalcev je 35, prvo darilo 25.000 dolarjev, vsa darila 60.000 dolarjev. 100.000 do 150.000 dolarjev bo dobil Schmelting za prvi prihodnji nastop, proti Porathu ali Paulinu; njegov manager je Demsey Uprava Mad., Sg. Gardena mu je ponujala 25.000 dolarjev. — Haymann je v 15 rundnem boju premagal Wgenerja po točkah, Diener in Carnera se udarila 21. t. m., Pierre Charles in Jim Maloney 26. t. m.,

Steinbach se zaradi hripe ne more boriti s Hersejem, Loughran je premagal Walkerja, pa se bosta še enkrat borila. Gains pride v Evropo; znan je po svoji zmagi nad Godfreyem.

S pomladjo so se pričele tudi cestne kolesarske dirke. Razdaljo Pariz—Boubaix, 259,7 km, je predirkal Meunier v 8 : 54 : 50; iz Berlina v Wittenberg in nazaj v Berlin, 182 km, Sieronski v 6 : 10 : 50, pa je bil samo za palec pred Gottwaldom; belgijski kolesarski cross-country 35 km je dobil Ronsee v 1 : 54.

Na letalu »Darmstadt«, brez motorja, je preletel Mehring 72 km, svet. rekord. Ponovimo: Jensen je vozil z aeroplanom neprestano 35 ur in 33 min.; rekord, ker je bil sam.

Ponovimo tudi to: Segrave z avtomobilom na uro 372.330 indiciranih kilometrov; Eldridge, Don in Eyston v 24 urah 2795,575 efekt. kilometrov ali na uro 116,482 km; Garford z motornim čolnom na uro 149,860 km.

Darovi

Za gladijoče. Velikemu županu ljubljanske oblasti so postali poleg že objavljenih darov k zbirki za gladijoče rodbine svoje prispevke: Zupanstvo Moravče 50 Din, Bratje Piatnik, tov. za papir, Radeče 500 Din, Dr. Piccoli, lekarnar v Ljubljani 500 Din, Elektrarna Škofja Loka in okol. v Škofji Loki 100 Din, Občina Breznica na Gorenjskem 200 Din, Združene tovarne stekla v Hrastniku 100 Din, Zupanstvo St. Jurij pri Grosupljem 50 Din, Jugoslovanske tekstilne tvornice Mautner d. d. v Zagrebu, štiri zavoje blaza za obleke. — Doslej skupaj v gotovini 102.254 Din.

Za Jugoslovansko Matice. — G. Ivan Flore v Mariboru je daroval Jugoslovanski Matici 100 Din mesto venca na grob blagopokojne sestrične ge. Lojzke Omeje-Hinner. Najlepša hvala!

Radioemanacijsko termalno kopališče Dolenjske Toplice (Toplice pri Novem mestu)

so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih, t. d. — Kopališče navarava s vsesoklo neposredno in izvirnih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Straža Toplice, dolnja železnica. — Zahtevaj: prospekte.

Lacromel

sigurno sredstvo proti kašlju, kataru, prehladu, influenci, kroničnemu vnetju bronhijev itd. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja Lekar na Arko, Zagreb. Iliza 12.

Ing. Rudolf Škof, Tabele in primeri za presojo in dimenzioniranje

železobetonskih konstrukcij

Največji predp. si, amaturni načrti, navodila za pravilno me-anje in betoniranje. — Cena Din 36,— Naroka se pri avtoru. Teh. sred. šola v Ljubljani

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo CHINO-FERRIN. — Dobi se v vsaki lekarni.

KONJIČEK GRBIČEK

Radi tega sin moj krasni se zavil je v mrak nejasni, je ugasnil svet svoj vroč in pri vas je bila noč. Viš, po sestrici žaluje, Car-Devico objokuje. Je li hči mi zdrava, kaj? Bolna li? Zaluje kdaj? — »Menda res krasot je polna, če na jetiki ni bolna; tenka je ko šiba, res — v prste tri obseg je ves. Toda če se bo možila, menda se bo zdebela — car poročil bi jo rad.« Reče Mesec: O, ta škrt! Sedem križev stavec nosi in si mlado devo prosi! Toda, mladec, čuj: nikdar ne dobi je stari car! Glej ga, to ti je car-oče: kjer sejal ni, žeti hoče! Prepožrešen je postal! Zda pa Ivan je dejal: »Se za nekaj naj te prosim — od morja to v sru nosim — glej, na morju ko pribit stegnen je prečuden kit, boka sta mu vsa razrita, rebra s plotom so pokrita... Revez kričal je na glas, da bi te povprašal jaz, če še dolgo križ bo nosil, in naj ga rešiš, te poprosil, in poveš, zakaj trpi.« Mesec mu odgovori: »Bog mu je poslal trpljenje, ker na svojo pest življenje bark čez trideset je širil, sredi morja jih požrl. Če bi spet jim dal svobodo, vzel mu Bog bo vso nezgodo, rane tudi mu bo vzel in še dolgo bo živel.«

Ivan hoče zdaj oditi, se od Lune posloviti, je objel ji krepko vrat in poljubil jo trikrat. »Nu, Ivanuška Petrovič, hvala lepa za vesti, ki jih je poslala hči! Nesi blagoslov za devo, da z njim potolažiš revo, in še zraven ji povej, da sem slej ko prej pri njej in da čutim nje trpljenje, a prišlo bo odrešenje! Ne dobi je sivi car, z mladcem šla bo pred oltar. Mladec zal njen bodi! Torej z Bogom! Srečno hodi! Še poklonil se je sel, na konjiča se je vzpel in zaživžgal kakor knez je pa jo udaril iz nebes je... Ivan je že drugi dan zopet videl ocean. Vnovič konj beži čez kita, da odmevajo kopita, vnovič se je kit povzpel, govoriti je začel: »Dragi, ali ste prosili, ali bodo me rešili?« — »Riba-kit, počakaj no, da se prej oddahnemo!« Konj odgovori, v vas teče,

naj zbero se kmetje, reče. Črno grivo strese konj, kmetom to-le reče on: »Hej, poslušajte, vaščani, pravoslavni vi kristjani! Kdor med vami ne želi, da se v morje preseli, naj beži odtod z vso silo, ker se čudo bo zgodilo: morje silno zakipi — kit se spet v njem zavrti!« Zbrane kmete in vaščane, pravoslavne vse kristjane, je neznanski strah prevzel, vsak na dom je svoj hitel: So vozove urno zbrali, kar imeli, nanje dali, in kot mogel je in znal s kita vsakdo je bežal. Ko je poldne odzvonilo, ni več v vasi duše bilo, Kot da prišel bi Mamaj*,

Konj na repu se je ustavil in je kitu glasno javil, nagne se k plavutam kita za plavut veliko skrit: »Čuj me, čudna riba-kit! Bog ti je poslal trpljenje, ker na svojo pest življenje bark čez trideset si širil, sredi morja jih požrl. Če pa dal jim boš svobodo, vzel ti Bog bo vso nezgodo, rane tudi ti bo vzel in še dolgo boš živel!« Ko sporočil kitu to je, vgriznil konj v jeklo-uzdo je, se napel je in zagnal s kita daleč na obal.

Riba-kit nato vzravna se, kot da nova gora rase, valovi ob njem morje in iz golta bruha že barke vse in njih mornarje, vse veslače in krmarje.

* Tatarski khan, ki je napadel Rusijo l. 1380. in bi opustošil kraj...

Pri umetniku Krnjavu.

»Prosim, prav prijazno se držite, da si slike ne skazite!«

Dopisi

GORJE PRI BLEDU.

Pred kratkem se je tudi pri nas končala Kmetijska nadaljevalna šola. Predavanja je poslušalo 27 fantov, po starosti od 17. do 34. leta. Predavatelj je bilo več, g. srez. nadzornik Jos. Vider, knjigovodstvo, upravitelj Val. Razinger, kmetijstvo, Anton Bergant, moralno in sociologijo. Poleg rednih predavateljev so imeli še nekaj predavatelj g. Fr. Pikelj, ekonom Sušič in ing. Božič. Slušatelji nameravajo enkrat ogledati tudi drž. kmetijsko šolo na Grmu.

Prosvetno društvo je za Velikonočni ponedeljek poskrbelo od Prosv. zveze kino-film: Sv. Oče in Vatikan (pop. za otroke in zvečer za odrasle). Obakrat udeležba zelo povoljna. V nedeljo, 14. apr. bo v našem domu zopet kino-predstava in sicer Sv. Vavrac. — To nedeljo, 7. aprila vprizori društvo zadnjo igro v tej sezoni: »Ziva pokopana«.

VAVTA VAS.

April uganja svoje muhe. 1. je bil lep krasen dan, 2. je snežilo kot v januarju, 3. je zopet ljubo solnce raztopilo zapadli sneg takozvani »osebniški gnoj«. 4. je spet pošteno snežilo — a brez uspeha. Sproti se je vse stopilo. — Vinogradi so oživel; ljudje pridno kolijo in vežejo ter s skrbjo gledajo v bodočnost, ker je trta močno pozebla zlasti v nižjeležečih legah. Nekateri posestniki so hoteli že kar posekati trte, in so se še zaenkrat premislili. Upajo pač še — in na upanju sloni svet. — Po dolgem nad 2 letom trpljenja je umrla 4. aprila t. l. tiha, pridna in pobožna dedka Neža Težak. Nad 15 mesecev je bila trdno prikovana na postelj. Pokopnica je bila teta soproge šol. upravitelja Fr. Šturlarja. N. v. m. p.!

Novo mesto

Lindbergh v Novem mestu. V četrtek 11. aprila ob 8 zvečer bo v Rokodelskem domu vrlo zanimivo skioptično predavanje: »Lindberghov polet v Evropo« in »Amundsenov na severni tečaj«. Predavanje je aktualno in opremljeno z veliko lepimi slikami. Predaval bo g. Rant.

Brežice ob Savi

Preselitev kataratske uprave. V torek, dne 2. aprila se je preselila katarska uprava — prejšnji evidenčni urad — iz Brežic v Krško. Ker je s tem prizadet ves okraj, se je pravočasno podala deputacija z zastopniki mesta in okrajnega zastopa v Belgrad, da prepreči to premestitev. V Belgradu so merodajni gospodje pojasnili, da je ta premestitev le začasna, radi pomanjkanja geometrov, ki so bili nameščeni v južnih pokrajinah. Objubili so, da bo ob prvi priliki, čim bo na razpolago potrebno osebje, imenovana zopet katarska uprava za Brežice s sedežem v Brežicah.

Zrteve škrlatinke. V četrtek se je vršil pogreb šestletne Marjance Treppo, ki je pred prazniki zbolela, v torek zjutraj pa nenadoma v bolnišnici umrla radi škrlatinke. Zelo številna udeležba okoličanov in meščanov pri pogrebu je lepo pokazala, kako vsi sočustvujejo s težko prizadetimi starši.

Ptuj

Prosvetno društvo v Ptuj priredi v nedeljo 14. aprila predavanje o življenju sv. Frančiška Asiškega, ki ga bo ponazoroval krasni vefilmi »Sv. Frančišek«. Predstave se vršijo v nedeljo dne 14. aprila ob 3 popoldne, 5 popoldne in ob 8 zvečer. Predavali bodo gg. p. Gabrijel Cveč, min. gvardijan, p. Anton Vouk, knp. gvardijan in dr. Alojzij Remec, odv. v Ptuj. Prireditve bodo krasne in posebno pomembne za vse častilce sv. Frančiška, velikega svetnika, ki ga moderna doba od dne do dne bolj spoznava in občuduje.

Smrt. Dne 4. t. m. se je vršil pogreb gđe. Anice Mlakar, gojenke gospodinske šole v Ljubljani, ki je umrla zaradi zastrupljenja krvi v cvetu svoje mladosti.

Hrastnik

V nedeljo pop. ob 2 se vrši seja načelstva krojaške zadrage v Trbovljah v gostilni g. Božiča. Po seji se vrši pomočniška preiskušnja krojaških vajencev in vajenk.

V ponedeljek zv. ob 6 se vrši sestanek krojaških mojstrov in pomočnikov ter šivilj v gostilni Ruckel v desni sobi v svrhu razgovora o prikrejevalnem tečaju, ki naj bi se vršil v Hrastniku. Vsi prizadeti iz Hrastnika in Dola se vabijo k sigurni udeležbi.

ORMOŽ

Smrti ravnatelja. Ta teden je bil pri Sv. Miklavžu pokopani upokojeni gimnazijski ravnatelj g. Karel Mikel. Umrl je v visoki starosti 80 let. Pred petimi leti ga je zadela kap in od tistega časa ni zapustil bolniške postelje. Umrl je služboval na Češkem. K pogrebu se je zbralo več tisoč ljudi iz domače in sosednjih župnij, ravno tako prijatelji in znanci od blizu in daleč. Spremljala ga je tudi šolska mladina in gasilci. Pevski zbor mu je zapel dve žalostinki.

Mums. Ze nad dva meseca razsaja med šolsko mladino neprijetna bolezen mums. V nižjih razredih so jo skoraj vsi brez izjeme okusili. V drugem razredu je trenutno nad 30 bolnikov. Mnogo jih je tudi v drugih razredih, tako da število obolelih presega 50. Usodnih posledic bolezni dosedaj ni imela.

Zdravje je vse!

Dobra kava je mnogo več, ona pomeni: pomirjenje živcev, okrepitev duha, prijeten telesni počitek. Kava znači: v veselih časih zadovoljstvo, v žalostnih uteho.

Julio Meinl, uvoz kave

Ustanovljeno leta 1862.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20 uri.

Nedelja, 7. aprila: Ob 15: INRI. Ljudska predstava, pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20: »UTOP-LJENCA«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 8. aprila: DANTONOVA SMRT. — Red B.

Torek, 9. aprila: Zaprt.

Sreda, 10. aprila: PRAVKAR IZSLO. Red C.

OPERA:

Začetek ob 20 uri.

Nedelja, 7. aprila: Gostovanje v Celju.

Ponedeljek, 8. aprila: Zaprt.

Torek, 9. aprila: SALOME. Red D.

Sreda, 10. aprila: GROF LUKSEMBURSKI. Red A.

Konstantin Bajmont dopotuje v ponedeljek dopoldne v Ljubljano ter bo v torek zvečer predaval v dramskem gledališču o pesniškem ustvarjanju ter recital svoje pesmi. Bajmont spada med največje živeče ruske pesnike ter je nedvomno najplodovitejši sodobni pesnik. Njegove zbrane pesmi obsegajo deset obširnih knjig. Poleg tega je prevajal v ruščino pesnike tujih narodov, zlasti Francoze, zanimal se je pa tudi za literaturo manjših narodov ter so zlasti njegovi prevodi gruzinskih pesnikov znameniti. Njegov recitacijski večer bo za Ljubljano redka znamenitost. Zato že sedaj opozarjamo nanj ljubitelje ruskega pesništva. Vstopnice se dode pri blagajni Narodnega gledališča, sežeži od 20 Din navzdol.

LJUDSKI ODER V LJUBLJANI

Nedelja, 14. aprila ob pol 8: BEN-HUR. Zgodovinska igra v 9 slikah.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 7. aprila ob 15: CHARLEJEVA TETA. Kuponi. — Ob 20: GROF LUKSEMBURSKI. Premijera.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 8. aprila ob 20: ROMEO IN JULIJA. Gostovanje Mariborčanov.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 10. aprila ob 20: UCITELJICA. Gostovanje Mariborčanov.

Prireditve in društvene vesti

Ljubljanske Vincencijeve konference obhajajo svoj družbeni praznik v nedeljo, dne 14. aprila 1929. Dnevni red in spored: 1. Ob tričetrt na 7 zjutraj kratka pridiga in nato sv. maša v kapeli Marijanišča. 2. Ob pol 4 popoldne v marijaniški kapeli slovesne litanije. 3. Po litanijah občno zborovanje za moške v marijaniški zborovalni dvorani: a) poročilo družbenega predsednika; b) predavanje: »Sv. Vincencij Pavelski«, predava pred. g. prior Valerijan Učak; c) poročila predsednikov ozir. zastopnikov ljubljanskih konference; d) slučajnosti (razgovor o beračenju itd.). K polnočevilni udeležbi najljubšeje vabi vse Vincencijeve sobrate ter do brotnike kakor tudi vse prijatelje Vincencijeve družbe — Upravni svet.

Ljudski oder v Ljubljani ponovi na splošno željo v nedeljo, dne 14. t. m., ob pol 8 zvečer zgodovinsko igro »Ben-Hur«. To delo je doseglo pri dosedanjih predstavah zelo lep uspeh, zato upamo, da bo tudi ta ponovitev cenj. občinstvo v polni zadovoljila. Pri predstavi sodeluje orkester glasbenega društva »Slog«.

Občni zbor dobrovoljcev se vrši v soboto, dne 13. t. m. ob 8 zvečer pri činkoletu z običajnim dnevnim redom. Vseled velike važnosti udeležbi obvezna.

Smartno pri Litiji. Danes ob 3 popoldne vprizori dram. odsek poučno in zanimivo igre »Pozna pomlad«.

Dramatični odsek Vrhnika igra Shakespearejevo igro »Beneški trgovec« v nedeljo, dne 14. aprila in 21. aprila, ob 8 zvečer v Rokodelskem domu na Vrhniki. Vljudno vabi odbor.

Dramatični odsek Šišenske prosvete vprizori danes ob pol 8 zvečer v samostanski dvorani ljudsko igro »Prisega o polnočje«. Vljudno vabi odbor.

Društvo za vzdrževanje redne božje službe v vasi Začar bo imelo v nedeljo, dne 14. aprila 1929, ob 11 dopoldne svoj redni občni zbor v hiši št. 19 v Začarju.

Slikani strop v Celjski Grofiji je naslov predavanja, ki ga priredi ljubljanska sekcija Jugoslovenskega historičnega društva v ponedeljek dne 8. aprila 1929 ob 6 uri zvečer v Historičnem seminarju (Univerza). Predava g. konservator dr. Fr. Stele. Vstop prost.

Violinski koncert. V petek, dne 12. t. m. koncertira prvkrat v Ljubljani violinistka virtuozinja Marija Mihačovičeva iz Belgrada, ki je absolvirala svoje glasbene študije v Parizu in je sedaj profesorica violine v Belgradu. Ima zelo laskave, naravnost izvrstne kritike dunajskih in pariških koncertov. Na svojem prvem nastopu v Ljubljani absolvirala bogat violinski program, spremlja jo pa na klavirju konservatorist g. Marjan Lipovšek. Predprodaja vstopnic v Matici knjigarni.

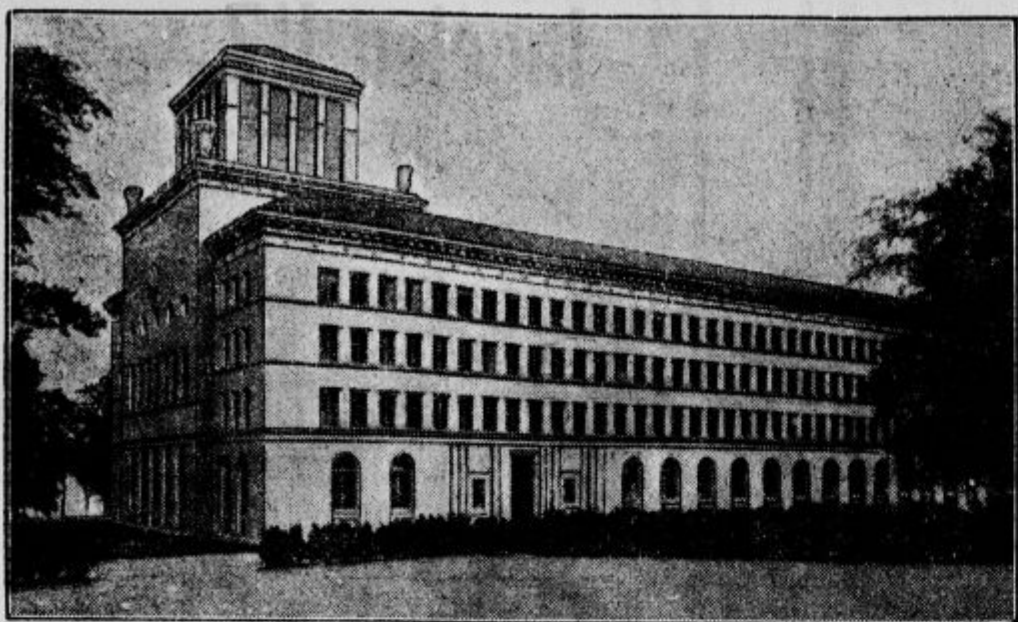
Nahajljna zadruga dravnih namestencev v Ljubljani, Vodnikov trg 5 ima svoj VII. redni letni občni zbor dne 11. aprila 1929 ob pol 8 zvečer v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Miklošičeva cesta, na kar se opozarjajo zadrugniki in vsi državni uslužbenci v Ljubljani.

Poskusite tudi vi!

Zmočite daljšo sukančevno nit in poskusite zložiti z njo podobno, kakršno vam kaže slika. To bo veselje, če se vam posreči! Potem pa še drugačne, kakršne vam pridejo na misel. Malo potrpljenja in spretnosti, pa bo šlo. —

Sveta življenje in vrvenje

Mednarodni delovni urad v Zenevi je ena najdražjih ustanov na svetu. Zaposluje 400 oseb različnih narodnosti in izdaja za to letno blizu 60 milijonov dinarjev. Poslopije je opremljeno izredno razkošno. Skupni izdatki urada požro približno tretjino celoga proračuna Društva narodov.

Vodne pošasti

V samotnih krajih Afrike, kjer nobena kroglja ne vznemirja krokodilov, se ti ob dnevni vročini splazijo iz vode na breg in tam solnčijo. Pogosto, če je na pesku premalo prostora, se splazijo te srdite živali druga na drugo. Pri najmanjšem sumu nevarnosti poskačejo zopet v vodo.

Kakor želve, kuščarice in kače ležejo tudi krokodili jajca. S krokodilsko pametjo si izbere samica primeren solnčni prostor na pesku, kjer v eno luknjo zakoplje 45 do 50 jajc. Ne da bi se dalje brigala za svoje potomstvo, gre samica po svojih krokodilskih opravilih in prepusti jajca žarečim žarkom tropičnega solnca, da jih zvale. Če bi mlad krokodilek na peščenem bregu srečal svojo mater, bi je prav gotovo ne spoznal.

K sreči razne živali, kače, opice itd. uničijo številna krokodilska gnezda, sicer bi se strahovito razmnožili. Videli so že mlade opice, ki so se igrale s krokodilskimi jajci, prav kakor naše mačice s klopčicem.

Ko se mladi krokodilčki zvale, si sami napravijo pot skozi pesek na površje. Od tega trenutka dalje so izredno živahni in samostojni, kajti skrbeti morajo sami zase. S pametjo odraslega krokodila si takoj poiščejo pot do vode.

Krokodili se hranijo z ribami, želvami, vidrmi in drugimi živimi bitji, ki žive v vodi ali

ob vodi. Imajo le malo sovražnikov in zdi se, da jim hrana kar sama priroba v žrelo. Treba je le, da leže mirno kot kos lesa v vodi blizu peščenega brega. Ko se kaka žival skloni, da bi pila vodo, jo zgrabijo, potegnejo v vodo in toliko časa drže pod vodo, da utone. Če krokodili napadejo bivolce, nosoroge ali druge večje živali, se pogosto razvije hud boj. Večkrat so že našli mesta, kjer so razrita zemlja in krvavi sledovi pričali o srditem boju med štirinožnimi zemeljskimi in vodnimi gladijatorji. Pogosto so opazili sledove, ki so kazali, kako je vodna pošast svojo, z vsemi silami se branečo žrtev vlekla korak za korakom proti vodi.

Nesreče, ki jih povzročajo krokodili, so najštevilnejše med domačimi ženami in otroci in čeprav so človeške žrtve v krajih, kjer je veliko krokodilov precej pogostne, se zdi, da se domačini dosti ne brigajo za to. Gredo se v vodo kopat ali prat sočivje ter polnijo svoje vrče z vodo tako brezskrbno, kakor da bi še ničesar ne čuli o krokodilih, katerim silno diši človeško meso. Večina domačinov nosi amulete, ki jih, kakor trdno in trdovratno verujejo, varjejo pred krokodili. Od časa do časa morajo obiskati čarovnika in mu izročiti znaten dar, da se moč amuleta zopet osveži. Če krokodil zgrabi in požre koga, ki je nosil amulet, se čarovnik izgovori in pomnoži svoje dohodke z izjavo, da dotičnik ni prišel pravočasno k njemu obnoviti moč amuleta.

Ponesrečena konfiskacija

Duhovit satirik za časa Ludovika XV. je proti gospodu Argentonu spisal knjigo pod naslovom »Gospod Kketa«. To je bil namreč pridevek markija Argentona. Policijski minister je na pritožbo Argentona ukazal, da se mora »Gospod Kketa« takoj zapleniti.

Policijski uradnik je hitel, da izvrši ukaz svojega šefa. Ko je prišel v malo stanovanje pesnika, je našel tam samo mlado, ljubeznivo gospo in eno sobo polno knjig. »Iščem gospoda Kketa,« je dejal uradnik. »On je gotovo notri.« Iskal je po sobi in trdovratno izjavljal, da mora gospoda Kketa aretirati in da je ta čisto gotovo tukaj skrit.

Tu je mlada gospa spoznala, da gre za pomoto in da je policist svojega šefa napačno razumel. Hitro odločena je izrabila položaj, da reši svojega moža zapora in da obvaruje tudi zalogo knjig.

»O,« pravi, »tega pa ne boste pri meni našli. Gospod Kketa se nahaja trenutno v ho-

telu de Roma, kjer se je nastanil.«

Uradnik je hitel v hotel de Roma in je na svoje veliko veselje zvedel, da se je »gospod Kketa« (namreč marki Argenton) v resnici tam nastanil. »Šele včeraj je dopotoval iz Nancyja,« je pripovedoval hotelir.

»Prosim, pokličite ga, jaz ga moram aretirati.« — Hotelir se je prestrašil, da bi tako bogatega, uglednega in vplivnega kavalirja aretirali ravno v njegovem hotelu. Pa na take dogodke so bili v takratnih časih vajeni in hotelir je poklical gospoda Kketa. Ta je prišel, po modri počesan, elegantno oblečen, in ošabno vprašal odposlanca gospoda Sartina, kaj želi.

»V imenu kralja,« je odvrnil uradnik. »ste aretirani.« Protest ubogega gospoda Kketa ni nič pomagal. Hočeš nočeš se je moral odpeljati na policijsko ministrstvo. Med potjo je vprašal: »Za bžjo voljo, povejte mi vendar, kaj imajo proti meni?« — »Zaprli Vas bodo v bastiljo!« — »Kaaaj??« — »Zaprli boste!« — »Nemogoče. Vi niste prav sli-

šali. To je vendar neumnost! To je barbarstvo! Gospod Sartine je znorel!«

Medtem se je voz ustavil in gospoda Kketa so vtaknili v celico, da ga pozneje odvedejo pred ministra Sartine.

Drugo jutro je gospod minister prišel in uradnik, ki je prejšnji dan izvršil bistroumno aretacijo, je sporočil, da je »gospod Kketa« tu.

»V kolikih izvodih?«

Uradnik ni verjel svojim ušesom.

»V kolikih izvodih?« je kričal minister.

»V enem... v originalnem izvodu.«

Sledil je hud vihar. Minister je kričal, da je treba pripeljati vse izvode »gospoda Kketa« in sicer takoj. Je več sto izvodov.

Marsikaj je bilo mogoče v takratnih časih — ali da bi se nahajalo od enega človeka več sto izvodov, to je bilo vendar nekaj ne navadnega. Ampak, si je mislil uradnik, gospod policijski minister je ukazal, torej pač moram teh več sto gospodov Kketa pripeljati.

Medtem je minister dal privedi originalni izvod gospoda »Kketa«.

Nadaljevanje se je vršilo za zaprtimi vrati. »Gospod Kketa« je bil takoj med nesčetimi opravičevanji spuščen na svobodo. O usodi nesrečnega uradnika pa akti molče.

Vsi naporji policijskega ministra, da bi prijel pisatelja »Gospoda Kketa«, so bili zaman. Rešil se je s svojo soprogo na Angleško.

Sovjetski uradnik ustrelil poliskega policista

Uradnik ruske sovjetske trgovske družbe v Berlinu, Atanazovič, je bil pred nekaj dnevi odpuščen in je odpotoval v Moskvo. Na postaji Baranoviči je Atanazovič s svojo ženo zapustil vlak, da bi obiskal svoje sorodnike. Ker pa sta imela samo tranzitne vizume, sta bila aretirana in na županskem uradu zaslišana. Atanazovič se je med zasliševanjem tako razburil, da je potegnil samokres in pognal policijskemu uradniku Kuharowskemu, ki ga je zasliševal, kroglo v glavo. Nato je naperil samokres proti nekemu navzočemu policijskemu stražniku in tudi tega težko ranil. Kuharowski je v par minutah izdihnil. Ko je Atanazovič videl, kaj je storil, je ustrelil proti sebi, pa se je le lahko ranil. Atanazovič in njegovo ženo so takoj zaprli. Na lice mesta se je takoj pripeljal državni pravdnik iz Novgoroda in malo kasneje tudi ruski konzul iz Varšave.

Dr. Aljehin

Bogoljubov.

Šahovski mojster Bogoljubov je pozval svetovnega šahovskega mojstra dr. Aljehina na boj za naslov svetovnega mojstra. Tekma se bo vršila najbrže v Wiesbadenu v Nemčiji. Prvi svetovni šahovski mojster je bil Steinitz. Obdržal je ta naslov od 1886 do 1894. Njemu sta sledila dr. Lasker (1894—1921) in Kubance Capablanca (1921—1927). Zadnji dve leti pa ima naslov svetovnega mojstra Rus dr. Aljehin.

Kako se Praga širi

Po uradni statistiki je bilo v Pragi od leta 1918, do konca 1927. sezidanih 7953 novih hiš. V teh hišah je 21.149 stanovanj z eno sobo, 8550 z 2, 3700 s 3, 888 s 4 in 341 s 5 in več sobami. Družinskih hiš je bilo sezidanih okoli 3000 in sicer na periferiji, kjer so nastale cele nove četrti. Število prebivalstva je po vojni zrastle za 200.000 duš. V približno desetih letih bo Praga, če se bo tako hitro širila kakor doslej, gotovo dosegla milijon prebivalcev.

Pogreb odrezane noge

V varšavski bolnici so židu Weinbergu odrezali levo nogo nad kolonom. Operacija je uspela in bolnik je ozdravel. Na željo družine niso uničili odrezane noge, marveč jo namočili v špiritu. Te dni pa so pokopali nogo v poseben grob. Pred varšavskim židovskim pokopališčem se je ustavilo več avtomobilov. Iz prvega je izstopil sam Weinberg, naslanjajoč se na svojega sina, spremljala ga je cela družina in sorodstvo. Odrezano nogo so oprali, zavili v belo platno, položili na nosila in pokrili s črnim pregrinjalom. Pogrebni sprevod je nato krenil do sveže izkopanega groba, kamor so položili nogo. Ko je bil grob zasut, je imel Weinberg daljši pogrebni govor. Spominjal se je zaslug noge in njene vrednosti, posebno pa da ni bila nikoli podvržena revmatizmu in putiki. Z ginljivim glasom je povdarjal sedemdesetletne zasluge zvestega organa, ki ga celo življenje ni nikoli prevaril, končno pa je moral propasti radi pogreške mazače. Vsi so jokali in tudi Weinberg sam si je na skrivnem otrnil solzo v očesu. Ko se je po pogrebu zahvaljeval pri-

Vsaka mati

ki se briga za srečo svojega otroka, večkrat opazi, da postaja otrok vzlic najboljši hrani in negi, slabjši in bled ter zastaja v rasti. Le tedaj, če dajete otroku za zajutrek in južino v mleku 2 do 3 žličice

'Ovomaltine'

se naglo doseže, da se njegovo stanje zboljša že po preteku nekaj tednov, telesna teža se očividno zvišuje in po redni rabi »Ovomaltine« se dete popolnoma razvije.

»Ovomaltine« je naravna, lahko prebavljiva in zelo prijetna hrana.

Dobiva se povsod za ceno: Din 18/50 za škatljo.

Zahtevajte brezplačni vzorec, sklicujoč se na oglas v »Slovencu«

Dr. A. WANDER. d. d. Zagreb.

jateljem, je dejal: »Sedaj šele vidim, kako sem je bil navajen. Taka noga je vredna tisoč dolarjev in še več.« Po smrti bodo Weinberga pokopali poleg njegove odrezane noge v grobu, za katerega je prostor že sedaj kupil.

Smešnice

Ančka se ni hotela poročiti z mladim Rakom. »Je premožen,« pravi oče. »Denar sam ne prinese sreče,« odgovori Ančka. »Pa je tudi čeden!« pravi mati. »To je stvar okusa,« meni Ančka, »meni ne dopade.« »Ima ugledno službo,« pristavi stric. »Drugi so še uglednejši,« izjavi Ančka. »Je iz dobre družine,« pravi teta. »Naša je še boljša,« odgovori Ančka. »On te ljubi,« ji zašepče mlajša sestra. »Jaz pa njega ne,« jo zavrne Ančka. »Hm!« spregovori stara mati, ki je doslej molčala. »In vendar te bodo vse tvoje prijateljice zavidale.« Tako?« Več Ančka ni odgovorila, sklenila pa je, da si bo mladega moža še enkrat ogledala... Zakonski par Rak ima že dva otroka.

V prenapolnjenem vlaku je dobila neka dama prostor le še v oddelku za kadilce. K sreči ni nihče kadil. Ni pa trajalo dolgo, ko si je nek potnik prižgal pipo. »Povedati vam moram, gospod,« je opomnila dama z zbadljivim glasom, »da mi kajenje vedno škodi!« »Potem se morate pač odvaditi,« je sočutno odgovoril gospod.

Oče: Čudno, da si ničesar ne zapomniš, kar si se v šoli učil. Janko ve vedno, kaj je učitelj dejal in pove to svojemu očetu, ko pride domov.

Sin: Ja, ampak on stanuje tudi veliko bližje šole kakor jaz.

»Slavko, tu sem ti prinesel bonbone. Dal ti jih bom, preden odidem.«
»No, torej na svidenje, stric!«

Nekdaj in sedaj.

Slepi svojim dobrotnikom

V dokaz, kako potrebno in človekoljubno je bilo zbiranje fonda za nabavo aparatov slepim in v zahvalo onim plemenitim darovalcem, ki so v tako obilni meri pripomogli temu namenu, navajamo eno izmed ganljivih pisem, ki so jih obdarovanci pisali posaji. Niso še vsi, ki so potrebni, dobili aparatov, zato smo prepričani, da se bodo še našli dobrotniki, ki bodo prispevali v ta namen. Dobrodošli so denarni prispevki, ravnotako pa tudi stari aparati, ki bi jih sicer vrgli proč. Delavnica postaje jih bo popravila in predelala, da bodo mogli vršiti lepo nalogo, krajsati samotne ure slepih.

RADIO POSTAJA LJUBLJANA.

Dne 3. aprila spomnili ste se moje duševne in telesne revščine in mi postavili nad vsako pričakovanje močan in jasan radioaparat.

Zahvalim se Vam udano iz srea, saj dostojno zahvaliti se Vam ne bom mogel nikdar! Naj Vas navdaja zavest, da ste storili nekaj tako velikega, da zdrav človek tega ne more pojmiti. Človek sem, ki je najlepšo mladost preživel v postelji, to se pravi, da sem bil izobčen od vsega veselja in razvedril. In kako je poletel s takim nesrečnikom na kmetih! Bi pa največkrat (da je bolj pri kraju...) v kaki stranski sobici z malim okencem. Ljudje odidejo po polju za delom, on pa sameva in strmi v tisto malo krpico skozi okno vidnega neba. V duši mu kljuje zavest: ljudje delajo, jaz životarim. Ko pa pridejo zvečer domov in vsled utrujenosti nima nikdo zanj prijazne besede, tedaj misli (melanholičen kakor je pač vsak tak nesrečnik), da ima vsak še na obrazu zaprte oči, ker ni ničesar in nikogar, ki bi mu zasejal svetlejši misli.

No, hvala Bogu, jaz sem sedaj rešen in za to se imam zahvaliti Vam in samo Vam. Če pa svoje hvaležnosti ne morem dosti dokazati, prosim, oprostite!

Vedno Vam udani

A. Z.

Češnjica, 5. aprila 1929.

Iz sporeda prihodnjega tedna

Prihodnji teden prinese več zanimivih umetniških nastopov. Danes zvečer nastopi prvič v tukajšnji Radio-postaji ga. Vilfan Kunčeva, stalni gost ljubljanske opere z najprijetnejšimi arizami iz oper od Verdija, Puccinija, Wagnerja itd.

Ponedeljkov večer je stalna domena Radio-kvarteta, ki ga sestavljajo člani Kr. operne orkestra gg. prof. Jeraj, Bravničar, Feršič in g. Eržen. Naslov jutrišnjemu koncertu je: Italijanski skladatelji. Program obsega izbrano menjavo solotok s točkami za kvartet.

Za začetek je napovedan violin-ki koncert g. Karla Rupla. Rupel je abso viral ljubljanski konservatorij in je bil med prvimi sedelevati tukajšnje postaje. Sedaj nadaljuje svoje študije pri mojstru Sevciku. Na programu izvajajo: Tartinijevo g-mol sonato, dalje skladbe Raffia, Wienavski-ja, Čajkovskega i. dr.

V petek, 12. aprila je pevski večer g. Leop. Kovača, tenorista ljubljanske opere. Poje arije od Puccinija, Thomasa, Flotowa, Foersterja in iz Lo-bengrina: Priposed o Gralu.

Po daljšem odmoru nastopi v solo o »Zbor balalajk« (Kremelj).

Popoldanske nastope izpolni izvečina Radio-orkester (v četrti Jonny-jazz), ki si svoj repertoar stalno in neumorno izpopolnjuje z novimi deli in pripravlja sedaj pester večer nordijske glasbe.

Čehov: LABODNICA.

(Nekaj besed k uprizoritvi v Ljubljanskem radio dne 7. aprila 1929.)

Eden največjih ruskih piscev in dramatikov, Čehov, nam slika v tem prizoru slabodjo pesem, zadnji del življenja slavnega gledališkega igralca. V preostalih besedah prikazuje tragiko tega poklica. Človek, ki je v svoji mladosti živel iz vloge v vlogi, ki je s slehernim svojim nastopom vzbudil med občinstvom silno priznanje, ki je ljubil gledališče čez vse, spozna po končani jubilejni predstavi, da je njegova umetniška pot končana. Vsa slava, vsa ljubezen, vse priznanje, ki ga je imel pri poslušalcih, spozna za ničev, ko pride sredi nčji popolnoma sam na oder in vidi, kako grozna je prav za prav tista strašna sjama, ki mu je požrla in pogoltnila jezik, obraz in podobo. V osamljenosti začuti svojo nemoč, svojo starost. Ko pa pride še šepetavec, ki je tudi zaspal po predstavi v gledališču, se vzbudi v igralcu spomini na prošle dni. Se enkrat zaživi v njem igralsko srce. V odlomkih preigra najsilnejše svojih kreacij, a vsaka mu da težko misel: Minulo je vse to, končano je! Se se tolaži s tem, da pri umetnosti in talentu ni starosti, ni samote, ni bolezni, da je celo smrt v umetnosti za polovico manj strašna. Tej tolažbi pa niti sam ne verjame. Ko odhaja z odra, citira verze: ...po svetu pojdem iskat, kje našlo miru bi izaljeno srce ... Razčaran in žalosten zapušta oder, svoj svet, v katerem mu ni več mesta, saj je z labodjo pesmijo končal svoje delovanje v njem.

Radio v bodočnosti

Bolj kot v prejšnjih vekih v nekaj stoletjih se sedaj način življenja spreminja v desetletjih, še bolj pa se bodo naši potomci leta 2029., torej čez sto let, tudili nam, kako smo mogli tako primitivno živeti v današnjih časih.

Angleški profesor Low zanimivo opisuje, kako si predstavlja življenje po sto letih. Nas zanima v prvi vrsti, v koliko naj bi po mnenju tega profesorja radiofonija v bodočih sto letih napredovala.

»Takratni človek se ne bo zbudil zjutraj v mrzli in megljeni sobi,« piše navedeni profesor, »centralna kurjava bo neprestano delovala in megle sploh ne bodo več poznali. Hišina, sluga in enako osebe, s katerim je že dandanes tolikšen križ, bo skoraj popolnoma odpadlo, ker ga nihče več ne bo potreboval. Radioaparat bo že takoj zjutraj nadomestil služkinjo, ko bo ob določenih minutah, kakor danes budilka, zadelal: »Hej, vstani!«, ura je polsedmih, halo, pokonci, sedem je odšlo.« Takoj nato pa bo zadonel na uho zaspanec najlepši jutranji pozdrav in pa vesela poskočnica itd. Zvočnik, ki bo izpopolnjen do skrajne dovršenosti, bo pripovedoval vsakotere novice. Treba bo na aparatu le zasukati gumbe z napisi »Uradne vesti«, »Politika«, »Borzar«, »Amerika«, »Domne vesti«, »Lokalna kronika« itd. itd.

Otroci bodo »sprevitljeni« že v zgodnji mladosti, nič več ne bodo verovali v Miklavža ali Božička, in če bodo ob takih prilikah res dobili še kaj darov, rečejo da bo Miklavž pustil radioaparat na mizi, bo fant takoj vprašal, kje so pa rezervne kotvice, kje priprava za televizijo, kajti, samo sluhenje ga ne bo zadovoljilo, hotel bo tudi videti.

Iz najoddeljenih krajev sveta bodo potniki potovali, rečimo v London, k večjemu tri dni, in celo to jim bo preveč. Brezčimni telefonski pogovor iz Avstralije v London bo stal šest šilingov (dandanes iz Amerike tridesetkrat toliko), a tudi to jim bo predrago, ter se bodo pričevali nad takim oteruštvi.

Svoje goste bo gostitelj po večerji presenetil z radiokinom iz Amerike. V Parizu bodo pris-

Reprezentanca

Radio tovarne Ingelen

Ljubljana, Miklošičeva cesta 34/I

Ingelen U7 prednosti

- 1.) Elegantna zunanost
- 2.) Najvišja selektivnost
- 3.) Nedosegljiva čistota glasu
- 4.) Visokovreden materijal
- 5.) Močan in poln zvok
- 6.) Enostavna manipulacija
- 7.) Niška cena

Ingelen aparat Ultradyne Din 4950-je napredaj pri:

Radio Ljubljana

Radioval — Radiotehnika — Radio Bar
Kolar — Bergodac — Kalan — Bogataj
Verbajš

MURSKA SOBOTA: Janec Nemec
NOVO MESTO: Josip Ogrizek
PTUJ: Damiš
RIBNICA: Josip Divjak
REČICA
OB SAVINJI: Franc Muhovič
TRŽIČ: Nadišar
ŽALEC: Jos p Rojč

Sprejemamo zastopnike za deželo.

stvovali kinopredstavi, ki se bo vršila v newyorškem metropol kinu. Potnik, ki bo po zraku potoval iz Amerike, bo potem radia sporočal, kje se nahaja in kdaj bo prispel. Hotelske sobe se bodo naročale itak samo potom radia.

Letala ne bodo več pristajala daleč zunaj mesta kakor dandanes, pač pa se bodo dvigala in pristajala naravnost kvišku, brez zaleta, s hotelske strehe, ali hiše z ravno streho itd.

Družabni večeri bodo prijetnejši kot sedaj, kajti potom televizije so mogoče videti svoje v oddeljenih krajih in se z njimi potom radia pogovarjati. Sploh bo radio v vsakem stanovanju kot samoposebni umeven kos pohištva, baš kakor sedaj omara, ali miza. Aparati bodo sestavljeni tako, da bo ta gumb za Indijo, ta za Ameriko itd., celo Severni tečaj bo imel svoje posebno mesto.

Vendar pa bo takratni človek, ko se bo podajal k počitku v svoje, mikrob prosto spalnico, vzdihi: Lepo je, a včasih je bilo menda še prijetneje na svetu.

Reprezentanca
Radio-tovarne „Ingelen“
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 34/I.
Telefon 3080
Sprejemamo zastopnike za deželo.

Programi Radio-Ljubljana:

Vsak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba — 13.30 Časovna napoved, reproducirana glasba — 13.30 Borzna poročila — 17.30 Koncert Radio-orkestra (v četrti: Jonny jazzband) — 22.30 Poročila in časovna napoved.

Nedelja, 7. aprila: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.30 O sadjarstvu, predava ing. Skubic. — 11.30 Koncert Radio-orkestra. — 15.30 Časovna napoved in koncert terceta Šiška, lahka glasba — 15.30 Mlaka: Moji planinski spomini. — 16.30 Reproducirana glasba. — 16.30 Koncert Radio-orkestra. — 17.30 Čehov: Labodnica, izvajajo člani narodnega gledališča. — 20.30 Večer opernih ariz, poje ga Z. Vilfan-Kunčeva, pri klavirju g. Neffat. 1. Verdi: Aida. 2. Verdi: Ples v maskah. 3. Gounod: Faust. 4. Puccini: Madame Butterfly. 5. Wagner: Lohengrin. 6. Verdi: Trubadur. — 21.30 Koncert Radio-orkestra. — 22.30 Poročila in časovna napoved.

Ponedeljek, 8. aprila: 18.30 Češčina, g. Novak. — 19.30 Francoščina, dr. Leben. — 19.30 Higijsko predavanje, ga. dr. Sess. — 20.30 Koncert Radio-kvarteta (Italijanski skladatelji, izvajajo: gg. Jeraj, Bravničar, Feršič, Eržen): 1. Domenico Scarlatti: Pastorale, 2. G. Tartini: Sonate g-mol; vijolinski solo izvaja prof. Jeraj; 3. G. Puccini: Manon Lescaut, fantazija; 4. Boccherini: Adagio; 5. Allessandro Stradella: Cerkevna ariza; cello solo izvaja g. Feršič; 6. Fedele Rivelli: Neapolitanska serenada; 7. Bocce: Italijanska suita; 8. Verdi: Othello, fantazija.

Torek, 9. aprila: 18.30 Kunaver: Cerknisko jezero in okolica. — 18.30 Zur Gegenstandstheorie der Persönlichkeit. Znanstveno predavanje v nemškem jeziku, vseuč. prof. dr. Veber. — 19.30 Nemščina, ga. dr. Piskernik. — 19.30 Naše sosednje države: Narodno-gospodarske razmere v Romuniji, dr. Valter Bohinec. — 20.30 Meško: »Pri Hrašovih«, izvajajo člani nar. gled. — 21.30 Koncert Radio-orkestra. — 22.15: Sprehod po Evropi.

Sreda, 10. aprila: 18.30 Pravljice, pisatelj Milčinski. — 19.30 Srbohrvaščina, prof. Mazovec. — 19.30 Prenos opere.

Četrtek, 11. aprila: 18.30 Antologija slovenske lirike. — 18.30 Iz rastlinstva, ga. dr. Piskernik. — 19.30 Češčina, g. Novak. — 19.30 Zgodovina Slovencev, prof. S. Kranjec. — 20.30 Vijolinski koncert g. Rupla. — 21.30 Koncert Radio-orkestra.

Petek, 12. aprila: 18.30 Gospodinska ura, gđ. Krekova. — 19.30 Francoščina, dr. Leben. — 19.30 Iz glasbenega sveta, dr. Vurnik. — 20.30 Simfonični koncert orkestra kr. opere. — 21.30 Koncert Radio-orkestra.

Sobota, 13. aprila: Nemščina, ga. dr. Piskernik. — 19.30 Split in okolica. Propagandno predavanje v nemškem, slovenskem in češkem jeziku. Sestavi: raynatelj »Putnik« g. V. Pintar. — 19.30 O primerjajem voselovju, univ. prof. dr. Ehrlich. — 20.30 Koncert zbora »Balalajk-Kremelj«. — 21.30 Koncert Radio-orkestra. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Drugi programi:

Nedelja, 7. aprila.

Belgrad: 11.20 Vodno stanje, čas in poročila — 12.30 Koncert — 15.30 Selo v južni Srbiji: Petje,

eiganski orkester, monologi in solo petje — 20.30 Izložba v umet. paviljonu — 20.30 Pred. o vsemirju in zvezdah — 21.30 Poročila — 21.15 Koncert belgr. filharmonije — 22.30 Jazz. — Zagreb: 11.30 Simfonični koncert hrv. filharmonije — 17.30 Plesna glasba — 19.45 Kulturne vesti — 20.30 Prenos opere. — Praga: 9.30 Cerkevna glasba — 10.30 Kmetijsko predavanje — 11.30 Orgelski koncert — 12.30 Koncert — 16.30 Koncert godbe na pihala — 18.05 Pomladne pesmi — 19.30 Poročila o nogomet. tekmah — 19.05 godba na pihala — 21.30 Opereta — 21.30 Klavirski koncert — 22.30 Plesna glasba. — Stuttgart: 11.15 Služba božja — 12.30 Koncert — 14.30 Matijevo gledališče — 15.30 Čitanje novele — 15.30 Opereta glasba — 19.45 Klavirski koncert — 20.45 Pesmi in koračnice. — Bern: 13.30 Koncert — 20.30 Komorna glasba — 21.20 Orkester. — Katowice: 10.15 Služba božja — 12.10 Poljudna glasba — 15.35 Simfonični koncert iz Varšave — 18.20 O literaturi — 20.30 Koncert iz Varšave — 22.20 Plesna glasba. — Rim: 10.30 Cerkevna glasba — 13.30 Trio — 17.30 Koncert — 20.45 Gianni Schicchi, opera. — Berlin: 11.30 Zborovsko petje — 13.15 Šah — 15.30 Pravljice — 16.30 Zabavna glasba — 19.30 Obiski pri Gandiju in Tagoreju — 20.30 Zabava — 21.30 Ljudske pesmi — 21.30 Recitacije, nato plesna glasba. — Dunaj: 10.30 Pevski koncert zbora Wiener Sängerknaben — 11.30 Simfonični koncert — 16.15 Koncert ženskega simf. orkestra — 18.20 O Lapenich — 19.25 Komorna glasba — 20.15 Opereta — Toulouse: 13.45 Koncert — 21.30 Koncert — 22.30 Koncert — 22.45 Plesna glasba. — Milan: 10.40 Cerkevno petje in glasba — 12.30 Kvartet — 16.30 Koncert — 16.45 Kvintet — 21.30 Prenos opere. — Budapest: 11.30 Služba božja — 12.30 Orkestralni koncert — 16.30 Petje — 17.25 Madjarske pesmi s ciganskim orkestrom — 19.25 Opereta — 22.30 Ciganski orkester.

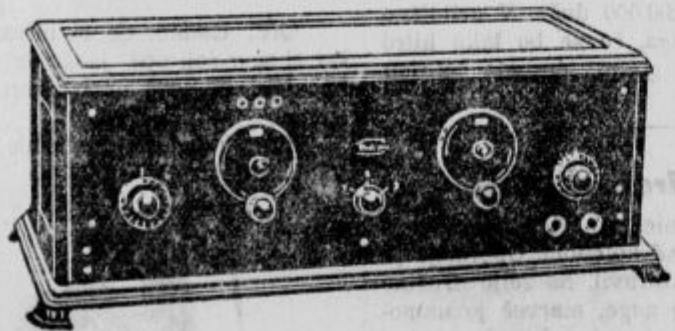
Ponedeljek, 8. aprila.

Belgrad: 11.20 Vodno stanje, čas in poročila — 12.45 Radio kvartet — 20.30 Prvi telefon in telegraf v Srbiji — 20.45 Čile — 21.15 Poročila — 21.30 Komorni koncert — 22.30 Iz srbske književnosti (francosko). — Zagreb: 13.15 Plošče — 17.30 Lahka glasba — 20.30 Prenos. — Praga: 11.15 Plošče — 12.30 Koncert — 16.30 Koncert — 19.30 Dvojak: Rusalka, Irlinca pravljica — 22.20 Plošče. — Stuttgart: 10.30, 12.15 in 13.30 Plošče — 16.15 Koncert — 18.15 Pomen mladinskega dela — 18.45 Za amaterje — 20.15 Simfonični koncert; nato obisk rud-

Če ne gledate na ceno, ampak na kvaliteto, Vam priporočamo šestelektroński sprejemni aparat

Radione

z elektronskimi z zaščitenim mrežico

S tem aparatom je radijska tehnika dosegla višek. Z njim dosežete v zvočniku tak efekt, da zadostuje za največjo dvorano, mogoče ga je pa tudi regulirati tako, da je pripraven za malo družinsko sobo. Radio-Ljubljana rabi ta aparat za prenos inozemskih postaj. Z ma o okvirno anteno sprejema na vseh valovih od 12 — 3500 m

Prepričajte se! Zahtevajte ponudbe!

Zahtevajte ponudbe tudi za 4 elekt. aparat Radione.

Radijska postaja Ljubljana

Miklošičeva cesta 5 Telefon 31-90

V izdelovanju
ZVOČNIKOV

ima že 42 letne izkušnje

angleška tovarna

AMPLION

Zato so najboljši! Dobite jih v prodajalni

Radijske oddajne postaje

Ljubljana — Miklošičeva 5 — tel. 31-90
in drugih radijskih trgovinah

niška; klavirski koncert. — Bern: 12.50 Plošče — 16.30 Koncert — 16.30 Knjige — 17.30 Koncert — 18.15 Plošče — 20.30 Spevoigra: Zvesti muzikant — 21.30 Koncert. — Katowice: 12.10 Plošče — 17.55 Plesna glasba — 20.30 Koncert iz Poznanja — 22.30 Plesna glasba. — Rim: 13.30 Trio — 17.30 Glasbena akademija — 20.45 Lahka glasba. — Berlin: 16.30 Tehnično kramljanje — 16.30 Novele — 17.30 Koncert — 19.35 Predav.: Televizija in radio — 20.30 Zabavna glasba — 21.30 Igra; nato plesna glasba. — Dunaj: 11.30 Kvarlet Cerd — 16.30 Kvarlet Silving — 20.05 Koncert M. Springerjevih skladb — 21.30 Poljuden orkestralni koncert. — Toulouse: 13.45 Koncert — 14.10 Koncert. — Milan 11.15 Plošče — 12.30 in 16.30 Jazz — 17.20 Otroško petje — 20.30 Prenos opere — 23.30 Jazz. — Budapest: 9.15 Koncert — 12.05 Trio — 17.40 Ciganski orkester — 19.40 Mozartov večer — 21.20 Trio — 22.20 Jazz.

Več Tudi!

Nravnost skrbi javne oblasti

Resni predlogi.

Ni dolgo tega, kar se je v pruskem deželnem zboru pet parlamentarnih frakcij vložilo skupen predlog v obrambo in varstvo javne nravnosti. Predlog slove: »V gledališkem življenju, osobito po velikih mestih, se množe pojavi, ki so taki, da žalijo čustvovanje zdravo mislečega prebivalstva. Navajamo le izrodke: vedno bolj neovirano podajanje nagote — pogosto brez vsakega duha, vnašanje perverzno-sti in ciničnih nesramnosti v predstave, zasmehovanje zakona, družine in materinstva, žaljenje verskega čustvovanja in naziranja širokih ljudskih plasti. Zato predlagamo: Deželni zbor skliče: Državno ministrstvo se naproša: 1. da izposluje od državne vlade zakonodajo, ki bo odpravila navedene izrodke; 2. da na Pruskem takoj odpomore upravnim potom.« Predlog je v berlinskem časopisu dvignil mnogo prahu. Očitati so mu kulturno reakcionarnost, olenzivnost mračnjakov, napad na duševne dobrine nacije, napad na svobodo umetnosti. Ti časopisni glasovi so pač znamenje časa in duha. Predlog, ki ga stavi 5 programsko različnih, 130 zastopnikov močnih frakcij, pač že kot tak skupen predlog izkazuje svojo nujnost in potrebnost. Da ni zlo veliko, da niso izrodki istiniti, bi ne prišlo do skupnega predloga, tak sklep je opravičen.

Štiri parlamentarne stranke — nemška ljudska stranka je iz taktičnih razlogov svoj pristanelek odrekla, čeprav se je načelno strinjala — so stavile še drug predlog v pruskem deželnem zboru. V njem nastopajo zoper poplavo javnega življenja z erotičnimi proizvodi po časopisnih prodajalnicah, kioskih in prodajalnah na železniških postajah, po kolportaži in po izložbah. »Poniževanje zakona in družine je z njimi najtesneje združeno. Široki sloji zro v takem razvoju silno nevarnost za nravnost našega ljudstva, zlasti mladine. Tudi s tem jemlje nemški kulturi ugled napram inozemstvu.« Tako je sodba pruskih parlamentarcev. Zato zahtevajo od pruskega deželnega zbora sklep, da državna oblast odpomore z zakonom, v Prusiji pa takoj upravnim potem.

Oba predloga je pruski deželni zbor sprejel. Odnev tega nastopa je bil ta, da sta centrum in bavorska ljudska stranka osvojili drugi predlog in ga stavila v državnem zboru. Odločni nastop pruskih parlamentarcev je razveselil pojav, dasi glasno priča o žalostnih slikah sedanjih duš, o zastrupljanju javnega čustvovanja in življenja, o izrabljanju nizkotnih nagonov v mamonično profitarstvo, o zavajanju mas v mlakužne nižine in o strahotnem grehu nad mladino, razvijajočim se življenjem mladine. Energični in odločni je ta korak. Z vsi odločnostjo poudarja dolžnost države in njene oblasti, da poseže vmes, da poskrbi za varstvo nravnih vrednot, da sprejme v svoj program tudi varstvo javne nravnosti. Kremenito obsjeje liberalizem, popolnoma svobodni razvoj gledališča in zabavišča, lažumetnosti, tiska in slike, javno oblast kliče na branik zoper šund in pornografijo. Je pa tudi resen klic državnim oblastem, da rod — nravno otrovan in guil ne bo dajal državi moči, ampak le narod — uravno resen in čist, da kakor zasebna tako tudi javna blaginja — ta naravni smoter države zavisi od nravne višine ljudstva in da nravne zablode, zlasti erotične uničujejo ne le eksistenco posameznikov, marveč gledajo tudi državo prav v njenih življenjskih koreninah in koreninah.

Nravnost in socialna blaginja.

Nravno življenje meri končno v posmrtnost. Nravni red ima svoj končni smoter onostransko življenje. Absolutna, izdatna sankcija nravne postave je samo večna sankcija: večno plačilo, večna kazen. Toda prejasno je, da je nravnost prevažna tudi za tostranstvo. Saj ne nravno življenje jemlje telesu zdravo moč in čil polet, izpodjedajo družine — semenišča človeštva, onemogoča in ogroža človeško sožitje. Nravnost daje življenju smisel in visoko ceno, dviga njegovo dostojanstvo in jamči tudi najbednejšemu življenju vekovito vrednost. Narodi, ki so ostali nravno resni in so ohranili nravno moč in zdravje, so bili močni in so prevzeli dedščino civiliziranih, a nravno pomehkanih narodov. Pred Rimom se je stresal svet, dokler je Rim spoštoval nravne postave. Rim pa je zajel sam pred barbari, ki je padel z višav nravne resnobe v nižave užitek in pohote, ko je zamoril pohlep po čutnosti v Rimljanu čut dolžnosti, ko je rimska družina gnala ob razvratnih zakonskih vezeh. Pogoj socialne blaginje — te naloge države je nravnost in ker nravnosti brez religioznosti ni, tudi religioznost. Aristotel — največji mislec starega veka je izrekel čisto kratko, a odločno: Prva skrb države hodi religioznosti!! In celo Rousseau je prišel do spoznanja, da brez vere v bivanje božje, v božjo previdnost, v posmrtno življenje ni mogoča država.

Ako propada nravnost ljudstva — kaj jo bolj izpodkopuje kakor javna hvala in ponudba greha, erotizma in razbrzdancosti pod krinko lepote, svobode in ljubezni? —, se rušijo temelji države. Moč države je moč ljudstva, ta je pa sorazmerna nravnosti: Pravičnost je temelj držav. Pravičnost pa temelji v srcih in pravičnosti, ki drži, zajema svojo moč iz ozira na Pravičnega. Kjer pade državna avtoriteta, tam pade država sama. Moč avtoritete pa je pisana najbolj v dušah — svetega spoštovanja do nje prevzetih. Jasnó je povedal veliki Leon XIII.: »Pravijo, da ima država sama v sebi dosti moči, zato hočejo, naj se izloči iz javnih vprašanj vsak ozir na religijo, in res so v državnem življenju sledi religije vedno redkeje. Toda ne mislijo na usodne posledice takega početja. Čim ne bo več božje sankcije

nravnega zakona, bo propadla tudi avtoriteta državnih zakonov in pravičnost. Avtoriteta in pravičnost pa sta najmočnejši in najpotrebnejši vezi vsega socialnega življenja.« Kdo bi še danes dvomil o tem?

Vzajemno delo.

Krščanska nravnost je nadnaravnega izvora in zato poslanstvo Cerkve. Cerkve je organ, ki uči avtoritativno krščansko etiko in deli energijo milosti za življenje po njej. Ker je nravnost, zlasti še krščanska kot najvišja in edinoveljavna pretehten pogoj in temelj socialne blaginje in državnega življenja, zato je država dolžna, da prisrčno Cerkvi na pomoč. Negativno lahko odstranjuje ovire nravnosti, zlasti preprečuje javno nenravnost. O pozitivni podpori kaj lepo pravi Cathrein: »Ako država toliko žrtvuje za šole, knjižnice, klinike, železnice, telegrafe, češ da s tem skrbi za duševno in telesno blaginjo ljudstva, zakaj bi je samo najvišje in najvažnejše stvari ne bilo skrbi?«

»Religija in nravnost sta dve nujni opori državne blaginje. Ne bil bi domoljub, kdor bi skušal porušiti ti dve opori.« Tako je izjavil l. 1789. na kongresu Washington. Zdi se, da se najboljši v Evropi že vračajo k veliki državniški modrosti ustanovitelja Združenih držav. Tudi nastop pruskih parlamentarcev je nekaj dokaza za to.

Proklamacija osebnih pravic ob francoski revoluciji je rodila liberalizem neomejene, razbrzdane, vsestranske svobode. Po sadovih so jo spoznali laži-svoboda. Ako znamenja ne varajo, vstaja reakcija zoper njo. Reakcija zoper nebrzdano svobodo je vzvišen boj za pravo svobodo — najkristeljnejšo in podobenjivo ob zmagi versko-nravnih vrednot nad sebičnostjo in podlostjo.

Viri resnice

Herman Schell je dal vsoučilišču v Würzburgu na Nemškem napis: Veritati — Resnici.

Resnici morajo služiti znanosti, filozofija, resnici morajo služiti profesorji in slušatelji. Resnici — to mora biti geslo za življenje vsakega človeka. Zato je nam ne Stvarnik vžgal luč razuma in nadnaravnega razvedenja. Četudi ljudi ločijo v življenju interesni boji, duševna stremjenja in socialni ideali, vse pa mora biti skupno hrepenenje po Resnici.

Nevarnost dvoma

Nevaren sovražnik resnice pa je načelni dvom. Če je hrepenenje po resnici porajalo filozofijo in vede, moremo obenem trditi, da je ob rojstvu filozofije stal tudi dvom. Seveda dvom ne more biti tudi podlaga filozofije. Kdor kakor Kartezij radikalno dvomi o vsaki stvari in veruje v absolutno svobodno vedo, ne bo prišel na trdna tla. Kartezij pravi: »Dubito, ergo sum — dvomim, torej sem.« Pa s tem, da je dvom postavil za izhodišče, je sebi in drugim zaprl vrata do resnice. De Fichte pravi: ne dubito, temveč dubitator, ne dvomim jaz, temveč dvomi se (nekaj dvomi). S tem je bil izpodbit dokaz tudi za lastno eksistenco, ki bi jo morali po Karteziju predpostavljati kot dejstvo. Tako dvom že a priori zapira pot k resnici.

Ako hočemo najti pot k resnici, ne smemo izhajati kakor moderni filozofi od dvoma, temveč si poiskati drugih virov resnice.

Izkustvo.

Prvi vir resnice je vera v izkustvo, ki nam ga razodeva za notranje življenje samozaveš, za zunanji svet pa naše čutne zaznave. Vendar bi moč izkustva pretraval, kdor bi hotel kakor empiristi vsi resnice izvajati iz njega. Že matematična veda, veda o abstraktnem mišljenju in splošnih resnicah nam priča, da empirizem, ker le posamezne konkretne in slučajne stvari spoznava, ne more cele resnice zeti. In spridevalo velike duševne revščine razodeva, kdor zavrača posebno verske resnice z besedo: ne vidim, ne čutim, ne otipam, zato ne verujem.

Razum

Drugi mogočni vir resnice je razum. Razum je čudovita duševna zmožnost, ki iz posameznih dogodkov in stvari, ki jih izkustvo nudi, slučajnosti izločava, ter ustvarja splošne pojme in z združevanjem pojmov sodbe, s sodbami pa sklepe. Razum prodira skozi čutno skorjo do jedra, od zunanjosti do duševnega bistva, do misli, po katerih je Stvarnik zamislil ves svet. Razum sklepa celo, da biva Stvarnik.

Vendar tudi razum ne posreduje polne resnice, kakor mislijo racionalisti (samo razumski misleci). Sam nase navezan omaga pod težo iskanja resnice.

Vera.

Zato dopolnjuje razum vera, ki je tretji in zelo splošni vir resnice. Koliko dolgujemo pouku in vzgoji drugih. Neštivilne dobrine izobrazbe, kulture in resnice nam posreduje le vera o izročilo drugih. Kako ubegi in prazni bi bili, ako bi bili navezani le na lastne izkušnje in izsledke svojega razuma!

Pa proti naravni veri se racionalizem prav za prav ne obrača. Naravne resnice smemo verovati, pač pa ne nadnaravnih. Posebno je po njihovih mislih nedostojno človeka verovati skrivnosti, le kar razumemo, smemo sprejeti.

Tako more govoriti le človek, ki je slep za skrivnosti, ki nas v naravi obdajajo vsepovsod. Če te skrivnosti sprejema in veruje, zakaj pa odklanja razodete resnice. Saj izhaja razodeta resnica od istega Stvarnika, ki ga tudi luč razuma spoznava v njegovih deih v stvarstvu. Zato ni nobena skrivnost tako velika in nazapodadljiva, da bi je ne

Ža duha in srce

Rihard Jakopič in njegova umetnost

Literatura o Rihardu Jakopiču kot umetniku je sicer številna, vendar je prvi strokovno obdelano njegovo umetniško delo šele v Slov. biografskem leksikonu (dr. Izidor Cankar), odkoder črpamo podatke.

Akademija na Dunaju in v Monakovem ni kdovekak vplivala na izoblikovanje Jakopičeve umetniške osebnosti. Tudi Ažbe mu menda ni kaj prida pomagal naprej. Živel je v Monakovem v lepih časih, ko so prihajale tja prve klice nove, impresionistične umetnosti iz njene domovine, Francije in obdvoval na razstavah Moneta, Sisleya in Pissarra. V prostem studiju v naravi skupno s Ferdinandom Veselom, se zdi, je Jakopič šele začel samostojno zoreti in samostojno reševati probleme novega stila. Kmalu se je navdušil za tedaj moderni slikovit, barvni stil in je takoj bil v opreki s tedaj tradicionalnim monakovskim stilom predmetnega naturalizma z njegovimi temnimi ozadji in eksaktno risbo, kar je kritika pri njem v Monakovem že leta 1892. opazila.

V mladosti je Jakopič izbral snovnosti iz nature ne glede na njih duševni ali občutenjski pomen. Bil je to slikovit stil, obnavljajoč naravo, kakor jo nam kaže videz. Treba je bilo intenzivnega studija svetlobe in barve in že ko spetka se je Jakopič lotil krajine, ki je njegovo pravo polje. Tedaj je Jakopič obojal vsako idealistično umetnost kot nekaj, kar ne učinkovito zgolj z estetsko čutnostjo, nego tudi s psihološkimi in idejnimi primesmi. Takšen naturalističen impresionist v smislu čistejšega Part pour l'art je Jakopič ostal še iz Monakovskega v svojo škofjeloško dobo, do nekakega leta 1906, ko je dosegel nek višek svoje prve razvojne faze. Razstavljal je tedaj na Dunaju, v Beogradu in Sofiji, Ljubljani. Zal. so naši ljudje tedaj še delali zapreke novi moderni, ki je po drugo že lepo cvetela in so odklanjali »hipermodernejšo« iz zastatosti in nevednosti. Bile so se vroče polemike za in proti. Jakopič, Jama, Vesel, Grohar tedaj niso imeli veselih uric kar se tiče priznanja in razumevanja s strani publike.

Po letu 1906, je jel Jakopič polagoma uvajati nove stilne reforme: po silni reakciji na idealizem v prvi dobi, je sedaj začutil rahlo potrebo po njem. Uveljavljati se je začela v njegovih deih čustvena in miselna duševnost, občutje, bodisi da je šlo za vremensko občutje ob svetlobnih efektih, bodisi za predmetno in idejno zanimivije snovi, tudi v kompoziciji se je začela javljati neka, čeprav rahla težnja po monumentalnem. Svetnik, Pri klavirju, Evangelist Marka, Bajka, V sanjah, Spomini, Zeleni pajčolan so nastali v teh časih, nekako od leta 1906 do vojne. Cankar imenuje ta stil realističen impresionizem. Barva je Jakopiču pod čopičem začela kot mavrica, česlo kakor v ekstazi poetičnega trenutka pretrana. Ni bila to več navadna obnova narave, nego pesniški izliv ob občutju po nem sujetu. Ta zrela razvojna doba Jakopičeva nam je dala nebroj umetnin, ki so tako slovenske po občutju kakor so Zupančičeve pesmi ali kakor je slovenski Iv. Cankarjev sentiment. Menda nihče razen Groharia med slikarji ni bil v srcu tako zelo slovenski kakor Jakopič v svoji umetnosti.

Po letu 1917 se jame Jakopič, poprej prepričan naturalist, učenec narave, polagoma odvrčati od čistega posnemanja. Ljudja in barva mu nista več pomagali za »pravilno« obnovo, nego sredstvo v dosegu povdara duhovnega značaja naslikanega objekta. Tako je Jakopič plačal časi svoj tribut: obenem z »mladinjo« je priznal načelo ekspresionizma. Kakor njim, tudi njemu ni zadostoval več čuti efekt, hotel je duševnosti in izraza v svojih slikah. »Slepec« je monumentalno delo te dobe, mejnik v razvoju. Baš za svoj jubilej pa je Jakopič dovršil ogromno delo s poslikanim vže na Ahac-jevi cesti. Tam so njegove idealistične težnje, dvajset let narahlo zoreče in krepeče se, dosegle monumentalni višek: Idejna snov, idejno, notranje tolmačenje te snovi, idealna kompozicija v klasičnem trikotu — da, Jakopič je pokazal, da je še vedno mlad, mlad kakor so mladi in napredni kakor oni. Sicer je izšel iz čisto drugega sveta v našo sodobnost, imajoč za seboj večdesetleten razvoj slikovitega impresionizma, toda tudi po tej poti se je znašel v sodobnost. Znak njegovega velikega, večno se razvijajočega in napredujočega duha.

Jakopič je brez dvoma eden največjih slovenskih slikarjev v dosedanjih zgodovini naše kulture in umetnosti. Velikan je udano nosil na ramah pezo slovenskega umetništva in ni omagal, zakaj imel je umetnost in narod pred očmi! Nedvomno ga moremo po veličini in umetniški sili primerjati najslavnejšim njegovim sodobnikom Francije in Nemčije ter severa — če imajo Nemci svoja Liebermanna in Slevogta, Francozi svoje klasike impresionizma, imamo pa Slovenci tudi enakovrednega jim umetnika v Jakopiču in bedimo ponosni nanj!

175letnica de Maistre-a

Jožef Maria grof de Maistre se je rodil 1. aprila 1754 v Chambery-u, ki je takrat pripadal kraljestvu Sardiniji. Ko so ob veliki revoluciji Francozi, podprti od domačih revolucionarjev, osvojili Savojo, je zbežal. l. 1803—17 je bil sardinjski poslanik v Petrogradu, potem kancler v Turinu, kjer je umrl 26. februarja 1821.

Prav je, da se spomnimo moža, kojega ideje žive danes bolj živo kot kdaj prej. De Maistre je bil velik državoslovec in velik religiozni genij; zlasti o tej poslednji točki ve sedanjost malo ali nič in je zasloga G. Goyauja, da ga je pokazal od te strani.

De Maistre spada k idejnim predhodnikom francoske politične obnove v zmislu tradicionalizma in naciona izma. In sicer je vplival predvsem po svoji sijajni duhovitosti in veliki stilistični spretnosti, s katero je zagovarjal svoje izrazito konservativno-nacionalistične ideje. Prosvetlenska liberalna doba s svojim površnim skepticizmom je pustila njega — romantika — nezadovoljena in nedotaknjena. Njegovo mišljenje je bilo čisto drugačno, organsko. Drugo je, da treba ugotoviti tradicije in avtoriteto, ki so jih prosvetljenska doba in razna revolucionarna gibanja omajala. De M. je tudi zagovornik francoskega kulturnega imperia-lizma, ki živi v francoski miselnosti že več stoletij, a v svojem bistvu hoče le varovati tradicionalne kulturne vrednote.

mogli sprejeti za resnico, če jo razodene vsevedni Bog.

Tako zaupanje v izkušnje našega življenja, misli našega razuma in v razodete resnice naše vere gradijo vsakemu človeku resnice veličastno katedralo.

Druga važna stran de Maistre-a, katere se moramo spomniti ob njegovi obletnici, je njegova religioznost. Liberalni zgodovinarji ga smatrajo za utopista in romantika, za prvobornitelja papalizma in militarizma. Če pa človek bere njegova »Razmišljanja o Franciji« (1797) ter zlasti njegove »Lettres et Opuscules inédits«, ki so izšli že l. 1851, da bi jih zgodovinarji že lahko malo bolje vpoštevali, se nam de M. pokaže v čisto drugačni luči — kot čudovito samonikel mislec, sovražnik prosvetlenske plitvosti, pravi religiozni genij. Ne smemo se dosti zapeljati od vnanje oblike njegovih spisov, ki je čisto reforsko-juristična. Najboljbi zmisel življenja je našel v absolutni zvezi z nadnaravnim svetom, ki tuzemstvu dá šele vrednost. Nekaj časa je v njem res še vrtal sarkazem, živo je nagibal k ironiji. Zato so ga tudi z ozirom na formo in stil imenovali drugega Voltaireja. A polagoma so se nazorji izčistili in ustalili; na vsak način pa je mislec nenavadne globine, ki je le redkim dostopna — zato je tudi še danes primeroma malo znan (podobno ko n. pr. Solovjev in Caadajev).

Dosti ugovora je izzvala njegova knjiga o papežu, kateri so do danes očitali, da zagovarja absolutno papeževstvo avtoriteto, hierhijo, papalizem in teokracijo. Rekli so, da je njegov katolicizem nestvor, absolutizem, ki ne pušča individuu nobene svobode, samoodločitve. Tudi to je površno gledano. De Maistreova zamisel katolicizma je čisto nekaj drugega, je harmonija med tuzemstvom in onostranstvom, je organsko zraščena tvorba, v kateri so dogme nekaj, kar je za rast življenja nujno in bistveno. De Maistreovo pojmovanje cerkve sega v globino. Zato ima pomen in vrednost zlasti za našo generacijo in katolicizem s pravico šteje de Maistre-a med svoje genije. V sodobnih obnovenih in novoromantičnih gibanjih, v francoskem antilberalnem nacionalizmu, tudi v fašizmu se najde mnogo de Maistre-ovih idej. Seveda ni vse sprejemljivo; toda veliko je večnoveljavnega.

Slavistika po vojni

»Varsavski kuryer« označuje v zanimivem uvodniku od 29. marca kot glavno posledico svetovne vojne — zmago slovanstva nad Nemci. To je seveda zelo pretirana in netočna trditev, res pa je, da se je začelo zanimanje za slovansko kulturo in duševno življenje kakor nikdar popreje. Slavistika kot znanost si je priborila dostop tudi k narodu, ki se poprej zanjo niso niti zanimali. Na Francoskem sta začela po vojni izhajati kar dva slovanska mesečnika: znanstvenim krogom namenjena »Revue des études slaves« pod uredništvom znamenitega jezikoslovca prof. A. Meilleta in bolj poljudni »Le monde slave« z narodopisnimi, zgodovinskimi in literarnimi prispevki. Oba glasnika sta že v VI. letniku in imata vedno več naročnikov. Isti uspehi ima tudi znana londonska »The Slavonic Review«, ki pošlje znatni del svoje naklade v Zedinjene države. Na Nemškem izhaja pred vojno po V. Jagliču ustanovljen »Archiv für Slavische Philologie«, urednik prof. Bernker, avtor znanega etimološkega slovnika v Lipskem je prišel nekdanji petrogradski profesor Vasmer s »Zeitschrift für Slav. Philologie«, in urejuje tudi obsežno delo Grundriss der slav. Philologie und Kulturgeschichte. Istotam je hudi izšla koristna priročna knjiga: Schmidt und Trautmann, Wege und Aufgaben der deutschen Slavistik. Omeniti je še breslavske Jahrbücher für Kultur und Geschichte der Slaven pod uredništvom Dieisa in Hainisch. Tudi ekonomskopolitična glasila, berlinska Osteuropa in dunajska Nation und Staat sta prinesla več razprav o kulturnem življenju posameznih slovanskih narodov. O italijanskih stolicah za slavistiko in njih delovanju smo poročali večkrat; tudi tukaj je bila vojna nad vse pomembni mejnik. Češka Praga je rakor vedno največje središče slovanske znanosti. Starejšemu, poljudnemu Slovanskemu Prehodu se je po vojni pridružila na ponovo zaslovenega g. prof. M. Murka. Je jezikoslovna in literarnozgodovinska Slavija. Profesorja na nemški praški univerzi Spina in Cesemann sta prišla letos z mesečnikom Slavische Rundschau, o katerem smo podrobno poročali. Tudi na Poljskem doživlja slavistika vedno večji razmah. V Krakovu izhaja Roznik slawistyczny, v Lvovu Ruch slawian-ski. Samo na Ruskem so morali nehati pod sovjeti vsa širša javnost namenjena slovanska glasila, in je edino zatočišče slavistika Akademija znanosti s svojimi izvestijami III. oddelka. Zato pa razpravljajo o celokupnem slovanskem nekateri strokovna filološka književna glasila, kakor praški Listy filologicke, krakovske Prace filologiczne, belgradski Južnoslovenski filolog ali naš ljubljanski Časopis za slovenski jezik. — V primeri s predvojnimi podatki jasno kaže tudi ta kratek pregled, kako se je razmahnila slavistika po celi Evropi in koliko izgledov ima v bodočnosti.

F. S. Finžgar v češčini. V založbi Šole in Smičekel v Pragi je izšel znani Finžgarjev roman Pod svobodnim solncem (Pod svobodnim sluncem). Prevod je oskrbel Rudolf Linhart. Knjiga je izšla v zbirki zabavnih in poučnih povesti. Obsega 620 strani. Cena prevoda nam je obljudljiva.

Tri knjige, neobhodno potrebne za poznanje sedanjega kulturnega življenja. Prva je pravkar izdani Vurnikov Uvod v glasbo, druga je Kelemenova Literarna veda, tretja je Steletov Oris zgodovine umetnosti pri Slovcnih. Te tri knjige z odlično vsebino in v lepi opremljeni so nam lahko v zadostitev, da je priznavanje, najli vsemu našemu umetnostnemu življenju trdna tla in mu pokazati pravo smer, rodilo najlepše sadove. Založila jih je Nova založba v Ljubljani, naročite jih pri nji!

Gostovanje g. Vitiuga v »Aidi«. V petek, 5. t. m. je v naši operi v vlogi Radamesa v »Aidi« gostoval ruski tenor g. Vitiug. Aido je pela ga. Willan-Kuncčeva. G. Vitiug je pevec obširnega glasovnega obsega in zelo ugodne barve glasu, dobre šote, dramatičnega značaja in umetnik z močno osebno noto. Njegova kreacija je izzvala zelo navdušen aplavz. Ga. Kuncčeva je bila v vlogi Aida na visoki umetniški stopnji. Predstava je bila zelo dobro obiskana, animirana in vpestransko zadovoljiva; zelo mnogo je k uspehu prispevala tudi odlična umeinica ga. Thierryjeva in drugi. Dirigiral je g. Neffat z vestnostjo, ki je njemu lastna.

Milana Senla pride gostovat na Dmaji od 18. do 19. maja. Prvi večer se bo izvajal Verdijev »Falstaff«, drugi večer »Rigoletto« in »Lucia«. Od solistov bo sodelovala najbolj slavna italijanska koloraturna pevka Dalmonte in tenor Pertille. Senla pride z lastnimi dekoracijami in kostumi, orkestrom 110 muzikov, mešanim zborom 120 pevcev, deškim zborom in baletom 60 plesavk. Dirigiral bo sam maestro Toscanini.

Gospodarstvo

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Včeraj se je vršil XXIX. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke, ki so se ga udeležili delničarji v prav lepeh številih. Predsednik zavo-
da dr. Peter DeFranceschi je po kratkem pozdravu opozoril na ponoven razmah banke v minule-
m letu, nakar je poročal generalni ravnanj Alojzij Tykač o bilanci za leto 1928. Iz obširnega letnega poročila, ki je bilo izročeno delničarjem, izhaja, da je bilo v minulem letu poslovanje zavo-
da povsem ugodno. Skupni promet banke se je povečal na preko 40 milijard dinarjev, in to kljub temu, da je bila med letom oddana bančna poslovalnica v Gorici, ki radi tega v zaključnih računih ni več vsebovana. Skupna vsota aktiv odnosno pasiv pre-
seda svoto 600 milijonov dinarjev. Vloge na kri-
žice in vezane vloge v tekočem računu so porasle na preko 274 milijonov dinarjev, kar izpričuje re-
majano zaupanje v naš največji in najstarejši slovenski bančni zavod. Zelo ugodno je pri banki tudi razmerje med lastniki in tujiimi sredstvi, ki odgovarja ključu 1 : 7. — V bilanci so vsebovane poleg centrale poslovalnice banke v Brežicah, Celju, Črnomlju, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Novem mestu, Pljuju, Rekeku, Sarajevu, Sre-
bengradu, Splitu, Šibeniku in Trstu, ki so vse poslovale zelo ugodno, izjemni slehove imenova-
no poslovalnice. — Občni zbor je zaključil, od ši-
stega dobitka za minulo leto, ki znaša 5.345.941,67 dinarjev, izločati 6% na dividen-
do, to je 9 Din na delnico, kar znaša okrog 2.000.000 Din. Najboljše rezervam banke okrog 1.250.000 Din in pokojninskemu skladu nameštencev zavo-
da 450 ti-
soč dinarjev, ostanek po odbitku študentskih tan-
tijem in nagrad, po 114.266,88 Din pa prenesti na novi račun, — ter sklenil, izreči upravi, ravnanj-
stvu in uradništvu zahvalo za njihovo pošteno po-
slovanje. — Vseled poteka funkcije dobe izstopajoči člani upravnega sveta, ing. ing. Milon Lenarčič, Josip Spilarski, Alojzij Tykač in Alojzij Vodnik, so bili ponovno socialno izvoljeni in isto-
tako nespremenjeno vsi dosednji člani nadzor-
stva.

POVISANJE DELNIŠKE GLAVNICE ŽIVNO- STENSKE BANKE V PRAGI

V smislu sklepa glavne skupščine delničar-
jev povišuje Živnostenska banka v Pragi svoje delniško glavnico od Kč 200 milijonov na Kč 300 milijonov. Živnostenska banka je najstarejša če-
ška trgovska banka. Od svoje ustanovitve v letu 1868. je v razvoju trgovskih in gospodarskih raz-
mer v čeških deželah važen in pomemben faktor. Ze dolgo pred svetovno vojno se je prištevala, specijelno z ozirom na njene važne trgovske zve-
ze s slovanskimi deželami, med najuglednejše banke v bivši avstro-ogrski monarhiji. V češko-
slovaški republiki stoji na prvem mestu izmed trgovskih bank tako z ozirom na njeno denarno moč kakor tudi zaradi razširjenih zvez v trgovini.

financi, posebno pa industriji, katere ugledna pod-
jetja pripadajo njenemu koncernu. Važnost Živno-
stenske banke se je dvignila umevno tudi v inter-
nacionalnem pogledu. Delniška glavnica banke znaša Kč 200 milijonov, a njene rezerve Kč 284,5 milijonov.

Skupna aktiva tega zavo-
da so znašala kon-
cem leta 1928, Kč 5286,7 milijonov, pri čemur je potrebno posebno opozoriti na mobilno naložbo lastnih denarnih sredstev.

Tuji kapital znaša skupno Kč 4630 milijonov. Pridobitne razmere so dobre in dobiček banke tem-
nelji v prvi vrsti na tekočih bančnih poslih. Po zvišanju bode znašala delniška glavnica 300 mi-
lijonov čeških kron, njene rezerve bodo narasle na Kč 400 milijonov. Zavod izplačuje že več let 12% t. j. Kč 24 od delnice. Nove delnice so dodeljene sedanjim delničarjem v razmerju 2:1. Subskrip-
cija se je pričela 2. aprila 1929, a zaključila se dre 16. aprila 1929. Emissijski tečaj novih delnic znaša Kč 425

Borza

6 aprila 1929.

Devizni promet je znašal ta teden 15,7 milj. Din upravn 14,4, 12,6, 15,2 in 10,9 milj. Din v prejšnjih tednih; pripomniti je, da so se ta te-
den vršili samo 4 borzni sestanki. Tečaj izkazu-
jejo nasadujočo tendenco. Omeniti je, da je Na-
rodna banka potem tukajšnje poslovalnice Jadran-
podun, banke začela zopet dajati devizo Dunaj, katero so ljubljanski zavodi že dolgo pogrešali.

Tendence na tržišču vrednostnih pa-
pirjev je postala prijaznejša, proli koncu te na pa je popustila. Promet je bil v bančnih papirjih nor-
malen po neizpremenjenih tečajih. Industrijski papirji beležijo normalne tečaje z malo prometa. Tudi promet državnih papirjev je bil slab in je oživel šele v petek. Vojna škoda je v teku tedna popustila od 424 na 420—421 v Zagrebu, v Bel-
gradu pa od 424 na 421. 7 odst. inv. pos. in agrari so neizpremenjeni. Med domačimi papirji se je v zvezi s predstoječim izplačilom kupona Ljubljan-
ska kreditna uvrstila od 128 na 130. Večje so ostale na 125—130 na Dunaju se je Kranj. ind. uvrstila od 36 na 37, Ruše pa so bile zaključene po 32,25.

DENAR

Curiah. Belgrad 9.19625, Budimpešta 90.52, Bukarešt 3.08, Dunaj 73, London 25.22, Newyork

Srednji devizni tečaji na ljubli. borzi od 2. IV. do 5. IV. 1929.

Dne	Berlin	Curiah	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
2.	1351.—	1095,9	80,55	276,4	—	—	168,72	298.—
3.	1351,75	1095,90	80,046	276,44	—	—	168,55	298,12
4.	1350,25	1095,90	80,66	276,40	—	—	168,55	—
5.	1350,25	1095,90	80,44	276,37	—	—	168,58	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—

519.60, Pariz 20.30, Praga 15.885, Trst 27.18, So-
fija 3.75, Varšava 58.25, Madrid 78.
Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.50625,
(valuta) 12.44.

VREDNOSTNI PAPIRI

Dunaj. Don. sav. jadr. 80.05, Wiener Bank-
verein 24.35, Bodencredit 108.50, Creditanst. 50.90,
Escompteges. 22.80, Zivno 119.5, Aussiger Chemi-
sche 257, Alpine 41.70, Trboveljska 58.20, Kranj.
ind. 38, Prager Eisen 576, Leykam 8.45, Rima Mu-
rany 119.80.

Žito

Nervoznost, ki vlada na svetovnih žitnih trži-
ših radi velikega preostanka pšenice zadnje žetve, se najbolj kaže v močno valoviti črti notaciji, iz katerih ni mogoče sklepati o tendenci niti za najbližjo bodočnost. Preobilna žetev je normalne-
mu razvoju žitnega trga vselej jmočno v kvar in onemogočuje producentu dobro plasiranje blaga, kupcu pa ne nudi nobenih prednosti. — Dasi so domača tržišča ohranila vso zimo v glavnem ceno na eni višini in se je gibalo dviganje in padanje v skrajno ozkem okviru, je bilo povpraševanje po blagu dosti omejeno in konzumiralo se je vkljub temu, da so se ogromne količine pšenice porabile medo drage koruze, malo več blaga kot v nor-
malnih letih. Vedno bolj občutimo posledice iz-
ostalega izvoza pšenice in vkljub vsemu trudu producentov, da ohranijo temu proizvodu vsaj do-
sedanje višino cene, moremo pričakovati, da kriza vse bolj ne bo rešena, dokler ne bo cena pod svetovno pariteto — bodisi da se to doseže na ta ali oni način — ter da najde naša pšenica kupcev v inozemstvu. V tem predvidevanju nas ne more motiti niti v zadnjem času izredno živahno poku-
povanje s strani domačega konzuma. Vsako povi-
šanje cene je pa umetno in malo trajno. Vprašanje je seveda, koliko časa bodo s sedanjim stanjem za-
dovoljni producenti sami in kdaj bodo uvideli nujnost, da poiščejo izhod iz tega položaja. Na drugi strani pa utegne rešiti situacijo tudi vreme, ki ne dopušča normalnega dela na polju in ki utegne povzročiti mnogo škode novi žetvi, kar bi seveda mahoma izboljšalo ceno starim zalogam. — Poraba koruze v državi je stalno minimalna in tudi zmerno nazadovanje cene, ki ga opažamo, ni v stanu dvigniti promet. Z ječmenom in ovsem je kupčija enako omejena, cene so stalne, le za oves malenkostno varirajo. — V pšeničnih mlevskih izdelkih ni mogoče beležiti znatnejših sprememb, promet je pa neznaten.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Pšenica: maj 25.56—25.51, zaklj. 25.51—25.52, oktober 26.55 do 26.50, zaklj. 26.50—26.51. Rž: maj 23.80—23.41, zaklj. 23.41—23.42, oktober 24.30—24.10, zaključek 24.10—24.11. Koruza: maj 28.16—28.06, zaključek

28.08—28.10, julij 28.25—28.34, zaklj. 28.33 do 28.34.

Deželni pridelki

Krompir. Lansko leto je bila krompirjeva letina prav zadovoljiva v vsej Sloveniji in to ne le glede kvalitete, temveč tudi glede količine. Imeli smo v tem pogledu skoro rekordno letino, tako da se je zamogel krompir (beli po 1—1.10 Din in rožnik po 1.25—1.35 Din za kg) nakladati na posameznih železniških postajah. To ceno in še celo padec te je bilo pričakovati za letošnje pomlad, ko ob času saditve redno popuščajo cene krompirja. Nepritrakovano dolgotrajna in pa ostra zima je povzročila pri krompirju ogromno škodo in glasom došlih poročil je nad dve tretjini shra-
njenega krompirja zmrazilo, tako da gre povzro-
čena škoda v milijone. Očividna posledica te vre-
menške katastrofe nastopa sedaj tudi za krompir, ker primanjkuje zdravega blaga za jelo in pa za saditev in so se cene zdravemu blagu močno dvig-
nile. Producenti zahtevajo danes za zdravo blago že 2 Din do 2.25 Din in za rožnik 2.50 do 2.75 Din za kg in po teh cenah približno se krompir na posameznih postajah tudi naklada v vagone. Po-
vpraševanje po zdravem blagu, posebno iz južnih krajev naše države, je ogromno; zlasti če išče tudi semenski krompir, katerega bo primanjko-
valo vseh povsod. Računati bo treba torej z uvozom zdravega semen. krompirja, kar se bo zamoglo šele zgoditi z 15. t. m., ko bo carina na ta pridelek uklinjena. Seveda ne bo poceni in se bo gibala cena pa kg okoli 2.40 Din, od postaje Špilje pri vagonskih množinah.
R. St.

Sadje

Tobačni izvleček. Z ozirom na okrožnici veli-
kega župana ljubljanske oblasti od 9. marca 1929, K št. 158, sporoča oblastni odbor vsem interesen-
tom za tobačni izvleček sledeče: Uprava monopola bo letos oddajala tobačni izvleček po sledeči ceni: v sodih po 5.— Din za 1 kg, v kantah po 6.— Din za 1 kg brez ambalaže. Tobačni izvleček bo mo-
goče v Sloveniji dobiti pri monopolskem skladišču v Ljubljani. Ministrstvo za kmetijstvo in Srbsko poljedelsko društvo dobila brezplačno na razpo-
lago po 500 kg tobačnega izvlečka v sodih za pro-
pagando izvlečka. Tobačna tovarna v Ljubljani bo izdelovala, če bo potrebno, tobačni izvleček tudi za rezervo in monopolska uprava bo reklamirala po lokalnih strokovnih časopisih tobačni izvleček. Sadjarje opozarjamo na to ceneno sredstvo za po-
končevanje listnih uši.

Jajca

Akoravno govore inozemska poročila o bolj mlačni tendenci, ni bilo mogoče nakupno ceno znižati izpod 95 para za komad; tu in tam se je celo plačevalo še višjo ceno, kar pa je pripisovati le lokalni konkurenci. Mali trgovci so mnenja, da se bo cena zvišala ter držijo blago nazaj, sicer pa bodo kmalu uvideli, da so njihova domnevanja napačna, kajti najbrž bo Rusija in Poljska prepre-
čila zvišanje cen. — Sv. Jurij ob j. ž., 5. aprila.

Kože in usnje

Ker na mesečni avkciji dne 26. marca niso bile prodane goveje kože zagrebškega mesarskega združenja, jih je sedaj združenje prodalo po 17 di-
narjev za kg brez soli.

PAVEL ŠIMENC

trgovski in pokopališki vrtnar

SV. KRIŽ
LJUBLJANA

priporoča svojo veliko zalogo razno-
vrstnih sadik zelenjave in cvetlic. Priporoča se za zasaditev grobov, gre-
dic in družinskih grobnic po načrtih, katere prevzame tudi za celo leto v oskrbovanje. Ima oddati še veliko za-
logo lepih cipresnih rastlin po zmernih cenah. — Pošilja se tudi na deželo.

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

prizneno tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu

Vsak zvezek stane broširan Din 45.— elegantno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Oblastveno koncesijonirana

šoferska šola

L. Gaberšček, bivši komisar za šoferske izpite — Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. — Praktične vo-
žnje z modernimi avtomobili, teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. — Tečaji permanentni.

Več dobrih kamnosekov

za delavnico in kamnolom iščem za takojnji nastop. — Alojzij Vodnik — kamnoseška industrija — Ljubljana (poleg kolodvora).

Prva celotna izdaja!

Doktorja France a Prežerna

Zbrano delo

Cena Din 40.—, eleg. vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Z pomniti!

Oblačilnica „Ilirija“

Največja izbira,
najnižje cene
prvovrstna kvaliteta

Na obroke

brez vsakega pribitka

Primer:

Volneni delen . Din 45.—

Cr. Marocain . . Din 33.—

Na obroke:

Oblačilnica „Ilirija“

telefon 28-25

Ljubljana, M. in Trg 17/1

Obč. urad Dogoše

pri Mariboru namerava zidati

občinski hišo

Stavbeniki, kateri bi delo prevzeli, naj se zgledajo dne 14. t. m. ob 2 popoldne v občinskem uradu Dogoše.

Na starejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,

Turjaški trg šte. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva zimalc, stol, foteljeve, t. d. po zelo nizkih cenah.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, stari oče itd., gospod

Jakob Vospernik

kavarnar

danes dne 6. aprila 1929 ob 8 zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previden s sveto-
tajstvi za umirajoče v 70. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek dne 8. aprila 1929 ob 3 po-
poldne iz hiše žalosti, Stari trg št. 34, na pokopališče k Sv. Križu.

Umlega priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 6. aprila 1929.

Marija Vospernik, soproga. - Jakob Vospernik, višji gozd svetnik, Ulrik Vo. pernik, sinova. Marija Vospernik roj. Vuj, snaha. Wilči Vospernik, vnuk.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Imenom mestne občine tržiške naznanjam, da je umrl naš častni občan, ravnatelj osnovne šole v pok. in imejitelj reda sv. Save, gospod

Ferdinand Kaling

V srcu njegovih učencev in vseh občanov mu bo ohranjen večni spomin.

V Trzinu, dne 6. aprila 1929.

Ivan Lončar,
župan.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znanjka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon štev. 2328.

Sluzbodob

Drvarji

navajeni gozdnih del tudi v goratem svetu, se takoj sprejmejo. Akordno delo v kompanijah. Celoletna zaposlitev. Stanovanje prosto na mestu sečnje. Javite se takoj na Upravništvo Meštanske korporacije v Kamniku.

Osebnega slugo

zanesljivega, popolnoma vsakega serviranja in postrežbe ter vzdrževanja garderobe, sprejem za nastop 8. aprila letos. Ponudbe na »Publicitas«, Zagreb, Gunduličeva ulica 11, pod Za. 19.285.

Kuharica

se išče za dobro trgovsko hišo v Ljubljani. Reflektira se na take, katere razumejo dobro meštarsko kuhinjo in imajo daljša sprave. Plača 500 Din. — Ponudbe na upravo pod »Zanesljiva kuharica« št. 3423.

Prodajalca

vestnega, najrajši upokojenca, iščem za prodajanje bencina na črpalke. — Ponudbe pod »Bencin« na upravo.

Gospodična

ki bi se hotela posvetiti trgovini z gramofoni, dobi takoj trajno mesto. Zaveza se popolno znanje slov. srbohrv. in nem. jezika v govoru in pisavi, strojeopisje in nekaj glasbene naobrazbe. Pismene ponudbe pod »Točna in zanesljiva« št. 3418 na oglasni oddelček lista.

2 ključav. pomočnika

dobro izurjena, se takoj sprejmejo za instalacije vodovoda in omrežje. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3436.

Fanta

16—17 let starega, pridnega, poštenega, se sprejme za trgovskega slugo. A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 21.

Siroto

brez ali revnih staršev, 8 do 10 let staro, sprejemam k otroku. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3534.

Hlapca h konjem

z dežele, treznega, iščem za stalno. — Fr. Zorman, Ljubljana, Florijanska 23.

Kuharica

samostojna, spretna in poštena, starejša, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na: Oddelček fin. kontrole Remnik, p. Marenberg.

Sposobna moč

dobi takoj primerno delo v uradništvu. Ponudbe je poslati čimprej na upravo lista pod znanko: »Pomožni urednik«.

Služkinja

lahko začetrnica, poštena in zdrava, se sprejme. — Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod 3579.

Sprejem kuharico

srednjih let, navajeno navadne gostilniške kuhe. Restavracija »Ručigaj« — Kranj 104.

Prodajalca za svežake posnemalnice

iščemo

Prodajamo na 12 mesečne obroke Tehna družba Ljubljana, Mesni trg 25

Sirarskega mojstra

bi vzel za kompanjona v svrhu povečanja sirarne. Sem sam sirarski strokovnjak, več tehniškega in komercialnega vodstva. Potreben je majhen kapital, glavno je, da je kolega (ginja) popolno izurjen v izdelovanju sira. Ponudbe na S. Matiča, Mlekarsko podjetje, Jarokovac, Banat.

Sprejem vajuca

za avtomobilsko in tapetnisko obrt. Leo Šušteršič, Ljublj., Dunajska c. 41.

Stavbni risar

mlad, z obrtno šolo, in sposoben betonski polir, se sprejmeta. Ponudbe na upravo pod št. 3489.

Pridna sobarica

vešča pospravljanja sob, likanja, pranja in malo šivanja, se išče. Zaveza se za dobra sprave. Dobra plača. Vstop v službo takoj. Natančne ponudbe s sliko na naslov Ivana Schwarz, soproga lekarnarja, Ljutomer.

Služkinja

pridna, zvesta in poštena, z daljšimi sprave, ki zna kuhati in opravljati hišna dela, starost čez 25 let, se sprejme takoj k boljši družini. Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju, Cankarjeva 4.

Posredovalnica

Miklošičeva 28 (bližina kolodvora), rabi natakara, kuharice, služkinje. Za odgovor dvodinarska znamka.

Mlekar

teoretično in praktično izvežban, išče službo v Sloveniji. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3329.

Jermenar. pomočnik

išče službo. — Naslov v upravi Slov. pod št. 3403.

Mesto pomočnika

V sirarni želi nastopiti 18 letni mladenič, več v izdelavi prima putra in trapistov, sira ter strojni molži krav. Ponudbe na naslov: Vikt. Grašič, pomočnik v mlekarni Predovič d. d., p. Vrbovec pri Križevcih (Hrv.).

Kuhar

za boljšo kuho, išče mesto. Zmožen samostojno voditi vsako večjo gospodarstvo in gospodinjstvo. Večletna sprave na razpolago. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestna« št. 3466.

Deklica

siromašna, v 15. letu — išče primerno službo k mirnim in dobrih ljudem, ali k otroku. — Ponudbe na staršev naslov: Marija Podlipnik, p. Loka pri Zid. mestu, Slovenija.

Gospodična

z odvetniško prakso, več let strojeopisa in stenografije, išče popoldanskega zaposlenja, eventualno tudi v večernih urah. Pod šifro »Vestna«.

Dober žagar

strokovnjak, išče mesto na venecijanki - bodisi klerkovi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3522.

Lesni manipulant

iz Avstrije, s prakso pri lesni trgovini in z družno šolo v Ljubljani, z znanjem slov. in nem. jezika, z dobrimi sprave, išče mesto pri lesni trgovini. Najraje grem v pisarno. — Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trezen in marljiv« št. 3519.

Prodajalca

z večletno trgov. prakso špecerije in delikatese, želi kako primerno mesto. Gre tudi eventualno en mesec brezplačno. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Marlija« in poštena« št. 3580.

Prodajalca

mešane stroke želi službo. Gre tudi na deželo. Naslov v upravi »Slovenca« pod »Zanesljiva« št. 3435.

Službe išče

deklet, izučena v trgovini, ki ima veselje pomagati tudi v kuhinji ali pisarni, najraje na deželi. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod »Mlada in pridna« št. 3502.

Učenka

želi vstopiti v trgovino z mešanim blagom na deželo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hčerka železničarja«.

Prodamo

Brezove štanje

za vozove, lepe, prodam 2 vagona. Cena po dogovoru. Franc Iskra, Vič 16 pri Ljubljani.

Godbenih

inštrumentov nekaj novih in rabljenih, poceni naprodaj. Naslov: Jos. Petrovič, Kočevje.

Ariel-motor

s priklopi, čisto malo rabljen, s popolnoma novo »Marchall« lučjo, Bosch-huno, napredaj. — Motor 55 cm s. v., v brezhibnem stanju. Poizve se na Kette-Mur-novi cesti št. 20.

Stavbeniki, pozor!

Po ugodni ceni prodam mizar 19 kom. popolnoma novih oken. Velikost 190 x 130 in 230 x 160, nadalje 18 okvirjev za vrata razne velikosti. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod 3453.

Puhasto perje

kg 38 Din. razpošiljam po povzetju-namami 5 kg. Izkoristite priliko dokler traja zaloga L. Brozović, kemičar čistilna perja. Zagreb, Ilica 82.

Ugodna prilika

za nakup lepe zbirke rogovja (119 kom.), orientalskega orožja (66 kom.), dalje orientalske oružja (5 kom.), originačnih slik (4 kom.) in treh orientalskih preprog. Ogleda se jih lahko vsak dan v Kranju, Kokriško predmestje št. 86.

Radio aparat

4 cevni, komplet in z zvočnikom — prodam za 2300 Din. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3473.

Pletilni stroj

Peppov št. 8.50, skoraj nov, prodam za 4000 Din. Kupca naučim pletiti. Naslov v upravi »Slovenca«.

Salatne sadike

»Maj kraljica« in »Ljubljanska ledenka«, se prodajo več tisoč komadov. — Kolezijska ul. 6, Trnovo.

Šivalni stroj

znam. Pfaf, dobro ohranjen, prodam. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3525.

Polnojarmenik

(Vollgatter) skoraj nov, 75 cm, in malo rabljen lokomotivo 30/35 k. s. — prodaja Mihael Murko, Maribor.

Šivalni stroj

dobro ohranjen, se ceno prodaja. — Koritkova ulica 23, pod Martinovo cesto.

Kompletno sedlo

dobro ohranjeno, se po ugodni ceni prodaja. Franc Iskra, sedlar, Vič 16, pri Ljubljani.

Kdo kupi

mlinsko

opravo

(ogrodje), že rabljeno, pa šteje v dobrem stanju, obstoječo iz 2 parov kamnov in stop, po ugodni ceni. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 3337.

Motorno kolo

znamke »Puch«, s priklopi, popolnoma prenovljeno, prodaja za 5000 Din S. Ceh, Kamnik.

Železje štedilnika

eno leto rabljeno, na eno in pol ploščo, se prodaja. Bergant, Rožna dolina, c. V. št. 30.

Konjička (ponija)

zelo dobrega, s celotno opremo — prodaja poceni Jancigaj, Zg. Šiška 114.

»Adler« pisalni stroj

skoraj nov, gramofon s ploščami, zelo lep in prikladen za gostilne, kopirno prešo in decimalno tehniko, prodaja Jancigaj, Zg. Šiška 114.

Vrtnice

v najnovejših različnih barvah — ima napredaj Ivan Breclnik, Velika čolnarska ulica št. 21.

Elegie-citre

s podvojeno resonanco, fine, dobro ohranjene — prodam. Naslov v upravi pod št. 3571.

Lekarna MR L. BAHOVEC

LUBLJANA, Kongresni trg

Telička

montafonske pasme, 6 tednov stara, lepa, napredaj pri Antonu Koritnik, Cesta v mestni log 31, Ljubljana.

Samska soba

iz orehovega lesa, se prodaja. — Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 3574.

1000 kg krmilne pese

rumene, prodam po dnevni ceni. — Franc Ločnikar, Smlednik 24.

Staro strešno opeko

(bobrovec), prodam. Več v trgovini Zajec, Stari trg 9, Ljubljana.

Kupimo

Hlude

bukove in hrastove (hrastove že od 20 cm naprej), kupuje parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana.

A-Z. panje

prazne, dobro ohranjene, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slovenca« pod »Panje«.

Kupim modele

za izdelovanje cementnih cevi. — Naslov Anton Jeraj, Dravljica, Št. Vid pri Ljubljani.

Damsko kolo

kupim. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Damsko kolo«.

Lepotično drevje

in grmičevje v raznih velikostih, kakor: breze, lipe, borovice, topole, rdečo bukev itd., kupim. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3544.

Fizol, orehe,

štajerske, domačo čebulo, semenski kompir iz okolice Škofja Loka, ajdo, ajdov med in bukova drva, suha, kupi Nabavljaj na zadruga uslužbenec državnih železnic v Sloveniji, Centrala Šiška — Ljubljana.

Mleko

večjo množino, iščem za dnevno dostavo. Ponudbe na upravo pod Mlekarna.

Motorno kolo

dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na Alija nčič, Bistrica, p. Podbrezje.

Hlude

hrastove, od 20 cm naprej, kupi vsako množino parna žaga. V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom.

Stanovanja

Dve stanovanji

na Brinju ob Dunajski cesti, eno z eno sobo in dvema kabinetoma, drugo z eno sobo in enim kabinetom, obe s kuhinjo, prtiliklinalni, souporabo kopalnice, pralnice in vrtom, oddaja s 1. aprilom odtodaj, s 1. majem Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka ulica 8.

Opremljeno sobo

lepo, parketirano, z elektriko — takoj oddam v Rožni dolini X/8, Podrožnik.

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölling, urar, Gosposvetska c. 12.

Industrija nogavic

in raznih pletenin sprejme poljubne množine v delo za veletrgovino. — Ceni vprašanja se prosijo pod »eno delo« št. 3516 na ogl. odd. »Slov.«

Pouk

Šoferska šola

prva oblast, koncesijon., Čamerik, Ljubljana (Jugovost), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovni teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Klavir poučuje

po najnovejši, temeljiti metodi gospa Kl. dr. Jamškova 4 krat na teden v Ljubljani v hiši učenk. Prijave prosijo na naslov: Kl. dr. Jamšek, Litija. Poučuje event. tudi v nemščini.

Zasluzek

Zastopnike in potnike v vseh večjih krajih Slovenije — išče za vsako vrstna zavarovanja.

Herceg - Bosna

splošno zav. družba, podružnica Ljubljana, Šelburgova ulica št. 7.

Prodajalce

posnemalnikov išče velika švedska tovarna v vsakem kraju proti dobri plači. Naslov pove uprava TEHNA družba, Ljubljana, Mesni trg 25.

Pozor! Zastopniki!

Iščemo za našo staro, dobro vpeljano tvrdko zastopnike za vse okraje — le prvostopne moči, za naš lastni sezonski izdelek, kateri se rabijo v vsakem gospodarstvu. Ponudbe s prilogo 2 Din znanjka na podružnici »Slov.« v Mariboru pod »Vizka provizija in filiska plača«.

Denar

Iščem družabnika

s kapitalom 40—50.000 Din, trgovsko naobrazbenega, s sodelovanjem v trgov. s specerijskim in kolon. blagom, na prometnem kraju, v sredini mesta. Ceni, ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 3537.

Stanovanje

v kolodvorskem okraju, 1 soba, kuhinja, predsoba in poselska, se zamenja z drugim večjim 2 ali 3 sobnim. Ponudbe na poštini predal št. 256.

Prazno, svetlo sobo

s posebnim vvhodom, električno razsvetljavo, oddam. Naslov v upravi pod št. 3577.

Lepo sobo

oddam boljšemu gospodu. Zrinjskega cesta 6/1, levo.

Stanovanje

3 sobe, kuhinja in prtilikline, z vrtom, se oddaja s 1. V. 1929 v hiši M. Nedog, Sp. Šiška, kolonija »Bajtare«.

Stanovanje iščem

z 2 ali 3 sobami in kuhinjo za 1. maj. Ponudbe na upravo pod »Stan« — št. 3573.

Obrt

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf Hugon Hibler, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

Prave vzorce

in gornje dele čevljarstva dobite samo pri izdelovalcu Karel Blatnik v Ljubljani. Hrenova ulica 20 (v lastni hiši). Strokovni poduk brezplačen.

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölling, urar, Gosposvetska c. 12.

Industrija nogavic

in raznih pletenin sprejme poljubne množine v delo za veletrgovino. — Ceni vprašanja se prosijo pod »eno delo« št. 3516 na ogl. odd. »Slov.«

Pouk

Šoferska šola

prva oblast, koncesijon., Čamerik, Ljubljana (Jugovost), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovni teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Klavir poučuje

po najnovejši, temeljiti metodi gospa Kl. dr. Jamškova 4 krat na teden v Ljubljani v hiši učenk. Prij

Avto-karoserije

in vsa dela v stroko spajajoča izdelujemo solidno in po zmerni ceni.
Ferdo Laznik, stroj. kolarstvo, Radeče.

Vse vrste moko

iz najbolj. banaške pšenice dobavljajo po najnižjih cenah Fran JUVAN, valični mlin. Sred. Gameljne, p. Šent Vid nad Ljubljano. Zahtevajte cenik — Solidna postrežba.

Vsakovrstno

Zlato krunice

po najvišjih cenah
ČERNE juvelir Ljubljana
Wollova ulica št. 3

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. Zorman
Stari trg 32 - Ljubljana.

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (izložilni), otomane, divane in drug. tapetneške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku
Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Lanene tropine

in druga krmila nudi najceneje
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.
veletrgovina žita in mlevskih izdelkov

Škarje za mejo in trto

vse orodje za sadjarje, vrtno in trtno škropilnice in železnino dobite pri tvrdki FR. STUPICA, železnina, Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Specijalni zavod za vglasavanje ter popravila

glasovirjev in harmonijev! Postrežba strokovna! Cene nizke!
G. JURÁSEK
Ljubljana, Wollova ul. 12 od 1. V. t. l.
Ključavničarska ulica št. 3

Advokat Leon Tornago

je otvoril svojo odvetniško pisarno v Ljubljani — Šelenburgova ulica 7/I — poslopje Jadransko-podunavske banke

Pogoste slučaje

obolenja od prehlada je treba iskati tudi na pomanjkljivem negovanju telesa. Jaka mišice zdravi, živci z dnevnim negovanjem so najboljše obrana. Tudi pri kihanju, hrpavosti, vratobolu, kašlju, gripi, pri raznih živčnih ter reumatičnih bolečinah je Fellerjev Elsalfuid uporabljen že 32 let na zunan in znotraj, dober prijatelj v grdih dnevih. Dobi se povsod. poizkusna steklenica 6 Din. dvojna 9 Din. Ako ga nimajo, naročite ga po pošti za vsaj 62 Din. naravnost pri lekarnarju FELLER, STUBICA DONJA, Elsa trg 134, Hrvatska. A kot čistilno sredstvo Elsa kroglice, 6 škatlic 12 Din.

Klavirji I

Tovarna in zaloga klavirjev prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Uglasovanje in pravlja za Glasbeno Matice, Konservatorij in druge institucije izgovarja moč in vrh. Gre tudi na deželo. Točna postrežba in zmerne cene tudi na obroke. Izdelovalce klavirjev R. W. P. H. K. Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5, I. nadst.

Členik franko.

Varstvena znamka

V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavne za loge M. Brnjak, ie karnar, Sisek.

Najbolje sredstvo proti kufin očesom

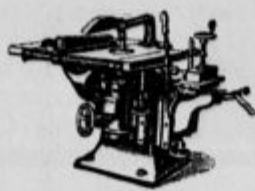
Člaven tint

Klavirski citre samo še dinarjev 380-

Alfonz Breznik

Ljubljana, Mestni trg

Vsakdo takoj igra najlepše slovenske in nemške komade in slagerje, ki so največji izbiri na razpolago

3 leta kredita

Vse vrste enostavnih in univerzalnih

strojev za mizarje, kolarje in žage

za pogon na jermena ali z vgrajenim elektromotorjem.

Provozna izoršitev!

V krogličnih tečajih

dobavlja

Welker - Werke J. Wachstein

Wien 2/6, Lazemb. gerstra se št. 14.

Poset jugoslovenskega zastopnika brezplačen

ZDRAV LIŠČE ROGAŠKA SLATINA

NAJLEPŠE IN NAJBOLJ MODERNO UREJENO ZDRAVILIŠČE KRALJEVINE S. H. S.

Svetovno znani zdravilni vrelci

"TEMPEL", "STYRIA", "ONAT"

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter

Sezona od 1. maja do 30. septemb.

Maj, junij in september najboljši čas za uspešno in ceno zdravljenje

Koncertira vojaška godba — Največja udobnost — Na železnici znatni popusti. — Ugodne zveze — Razpošiljanje mineralne vode — Zahtevajte prospekte

Ravnateljstvo zdravilišča — ROGAŠKA SLATINA

Državna osnovna šola in krajevni šolski odbor v Trzinu javljata, da je 6. t. m. umrl zaslužni šolnik, gospod

Ferdinand Kalinge

šolski ravnatelj v p.

bivši okr. šolski nadzornik, imetnik reda sv. Save 5. vrste, itd.

Pogreb pokojnika bo v ponedeljek 8. t. m. ob 17.

Ohranimo mu časten spomin.

Trzin, dne 6. aprila 1929.

Zahvala

Ob bridki ločitvi z našo preblogo ženo, milo maminko in babičko, gospo

Teklo Čermákovo

smo prejeli nešteto izrazov toplega sočutja, ki so nam bili v tolažbo. Zahvaljujemo se predvsem častiti duhovščini, prav posebno g. župniku Finžgarju za prelep spomin blagopokojni in nam izraženo sožalje, pevskemu društvu »Sloga« za tolažilno petje, zastopnicam in članicam karitativnih društev Elizabetnih konferenc in drugim korporacijam, ki so nam po svojih zastopnikih izrazili sožalje, našim spoštovanim znancem in vsem, ki so pohitili k mili naši rajnici po slovo, ji poklonili lepo cvetje, spremili jo na zadnji poti in sočustvovali z nami.

Prosimo, sprejmite vsi našo globokoobčuteno zahvalo. Sv. maša zadušnica bo darovana v ponedeljek 8. aprila ob 7 v trnovski cerkvi in 9. aprila ob pol 8 pri sv. Jakobu.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1929.

Ferdinand Čermák, nadgeometer v pokoju, in rodbine: Čermákova, Svetelova in Luckmannova.

Širite »Slovenca«!

C. J. van Houten & Zoon Cacao

prvovrstni, bomo nudili našim odjemalcem na poskušnjo v ponedeljek 8. aprila od pol 4 do pol 6 popoldne — v trgovini

Antona Stacula v Ljubljani, Šelenburgova ulica

Za mnogobrojen obisk se priporoča C. J. van Houten & Zoon, Amsterdam

stalno vsako množino

kostanjevega taninskega lesa

smrekove korje cele in drobljene, smrekove hmelove troge, rabljene dobro ohranjene sode od strojnega in jedilnega olja po najvišjih cenah. Plačilo akreditivno.

FRANC C. T. Sv. Peter v Sav. dolini.

čas je, da se opremite za ribolov, kar Vam nudi zelo bogata izbira potrebščin

F. K. KAISER, puškar
Ljubljana, Kongresni trg št. 9

NAZNANILO!

Vljudno naznanjam cenjenim odjemalcem mesta Slovenske Bistrice in okolice, da sem prevzel od g. L. Smeh v Slov. Bistrici (šolska ulica 69), trgovino z mešanim blagom, katero sem popolnoma na novo opremil in izpopolnil s specerijskim, manufakturnim, papirnim in galanterijskim blagom. Prizadeval si bom s solidno postrežbo in pri možno najnižjih cenah p. n. odjemalcem točno postreči, ter se najvljudneje priporočam za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

L. Smeh naslednik Anton Pemič.

Naš predragi soprog, oče, stari oče, tast, brat, svak in stric, gospod

Ferdinand Kalinge

šolski ravnatelj in bivši okrajni šolski nadzornik v pok., častni član mesta Trzin, občine Toplice, častni član gasilnega društva v Toplicah itd., odlikovan z redom sv. Save

danes 6. aprila po kratki bolezni, previden s tolažili sv. vere, bogu vdano preminul. — Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek 8. aprila ob 17 iz hiše žalosti v Trzinu na župnijsko pokopališče. — Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi v Trzinu v torek dne 9. aprila ob 6 zjutraj.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Trzin, dne 6. aprila 1929.

Amalija Kalinge, soproga. — Amalija Jelenc, Olga Kalinge, hčeri. — Anton Jelenc, zet. — Danilo in Olga Jelenc, vnuka.

Zahvala

Za vse izraze sožalja, sočutja za poklonjene vence in cvetje ter za nadvse častno spremstvo na zadnji poti našega nezabnega soproga, očeta, tasta, starega očeta, gospojo

Karla Mikel

ravnatelja v pok. višje državne realke v Kromečihu

se tem potom prav iskreno zahvaljujemo. — Posebno se že zahvaljujemo prečastiti domači duhovščini in iz Svetinj, predvsem domačemu g. župniku A. Polaku za ganljiv govor ob odprtem grobu, šolskemu upravitelju K. Pinteriču, ki nam je stal v težkih dneh ob strani z nasveti in dejanji, g. organistu Bohancu in njegovemu pevskemu zboru, domačemu in sosednemu učitelstvu, gasilnemu društvu, dobrim sosedom Miklavževčanom, kakor tudi vsem, vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč na zadnjo pot dragega pokojnika.

Sv. Miklavž pri Ormožu - Ljutomer, dne 5. marca 1929.

Žalujoči rodbini Mikel, Karbaš.

Tužnim srcem naznanjamo, da je naša ljubljena mama, teta, gospa

Marija Habjan

soproga posestnika, gostilničarja in mesarja v Šmarju pri Jelšah

danes dne 6. aprila 1929 ob pol 4 zjutraj, po dolgi in mučni bolezni, previdna s svetotajstvi za umirajoče, v 60. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepozabne pokojnice se bo v ponedeljek 8. aprila ob 4 popoldne položilo k večnemu počitku na pokopališču v Šmarju pri Jelšah.

Svete maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Šmarje pri Jelšah, dne 6. aprila 1929.

Ivan Habjan, soprog. Marica, Janko, Vinko, Franci, Maksi, otroci. In ostali sorodniki.

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je naša nadvse ljubljena, nepozabna žena, hči, sestra, teta in svakinja, gospa

Hilda Schaffusz roj. Gombač

soproga komandanta artilerijskega polka v Györu

dne 5. aprila 1929 po kratki bolezni za vedno zapustila.

Győr - Ljubljana, dne 6. aprila 1929.

Žalujoče rodbine: Schaffusz, Gombač, Dr. Pirjevec.

Priporočamo Vam

Puch kolesa

ki so vedno najboljša!
Dobe se po solidni ceni,
tudi na obroke, le pri trvdki

Ign. Vok

Ljubljana — Novomesto

„Spectrum“ d. d.
Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ugleda in brusenega stekla
Ljubljana VII
se nahaja od 1. novembra
Cetovska cesta 51. — Telefon 2342.
Zagreb, Osijek, Sredinjska: ZAGREB
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko
steklo 3—6 mm, ogledala, brušena v vseh
velikostih in oblikah kakor tudi brušene
prozorne šipe izbočene plošče, vsteklivanje
v med. Fina. navadna ogledala.

Automobilisti!

Motociklisti!

Šofer in samovozač

Spisal inž. Josip Štolfa. — Cena vezani
knjigi Din 140.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

D. M. C.

znamovane, perl-prejica, Mouliné krpanec C. M. S.
in »Ara«, kronsko, Guliver in Lord svilo, razne
trakove, čipke, zobčke, vezeno, gumbe in za-
ponke za plašče, lišp, biserne, za moške obleke,
zapestne, ovratne, elastiko široko in ozko, vezalke
ter galanterijske in modne predmete — priporoča

OSVALD DOBEIC, LJUBLJANA
PREŠKOFIJO 15 :: LJUBLJANA
VELIKA SKOFOJA in izbira dišečega mila!
Cene nizke! :: Postrežba točna! :: Cene nizke!

Brez orožnega lista

Em-Ge pistole za plašenje, za moraino obrambo, za
automobiliste in bicikliste, za dresuro psov in
gledališča.

Črna na 6 strelcov . . . . . Din 125.—
Niklasta na 6 strelcov . . . . . Din 140.—
Črna na 2 strelca . . . . . Din 55.—
100 slepih patronov . . . . . Din 25.—

Pri pismenih naročilih poslati 1/3 zneska naprej.

Fr. Ševčik, Ljubljana, Židovska ul. 8

Orožje in municija za lov, sport in obrambo.
Razoročala ribarskih potrebščin.

Dober je glas

PHILIPSOVIH proizvodov

toda še boljši je glas

PHILIPSOVIH ZVOČNIKOV

Samo z njimi morete poslušati glasbo in obenem vežbati posluš

Generalni zastopnik za Hrvatsko in Slavonijo,
Slovenijo, Bosno in Hercegovino, Dalmacijo**NORIS k. d.**

ZAGREB, GUNDULICEVA 26

Telefon 56-10 in 56-11

Generalni zastopnik za Srbijo, Vojvo-
dino, Srem in Črno goro**VIKING k. d.**BEOGRAD, KNEGINJE LJU-
BICE 5

Ali se hočete osvoboditi svojega

revmatizma in trganja?

Zbadljive, skleče bolecine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih deli-
telesa, da celo slabe oči, so čede posledice revmatičnih in protinskih bolezni, ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer bole-
zen vedno bolj napredovala. **Ponudim Vam** zdraviljenje s pijabo, ki bo ozdravila, razredčila
vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takoravno splošno ali tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga
nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

**Vsakomur poskušnja
zastonj!**

Pišite mi takoj in prejeli boste od založništva, ki jih
imam v vseh deželah, popolnoma **zastonj** in franco
poskusno s postnim navodilom. Sami se boste lahko
prepričali o neskladju in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalstr. Nr. 5. Abt. 18.

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste

umetnih grozil, Tomažev žilindro, rudniški in kostni superfosfat, kalijevo sol, čilski soliter,
apneni dušik, mešano guojilo in nitro-foskal; nadalje vse vrste
semena, kot domačo deteljo, lucerno, pesna in travna semena.

Bogata zaloga

špecerijskega in kolonijalnega blaga, vse vrste m'evski izdelki,
poljedelski stroji, limone in pomaranče.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

Vsi trije so v naglici stopili s terase in
krenili v grad. Tja so dospeli ravno v tre-
notku, ko se je kočija ustavila pred vhodom.

»No, kako je?« je vprašala gospa de La-
vardsens, vsa blede in zelo razburjena.

»Nič, nič, prav nič, ne Vi, ne mi.«

In gospod de Larnac, ki je skočil z voza,
je začel pripovedovati kaj se je bilo ravnokar
zgodilo v družbeni sobi na sodišču v Souvi-
gny-u.

»Vse,« je rekel, »je sprva šlo, kot bi bilo
namazano. Grad je bil priznan g. Gallardu za
šeststo tisoč petdeset frankov. Dobil brez kon-
kurence. Le za petdeset frankov višja ponudba
je zadoščala. Kot revanša je sledila na to ma-
la bitka za Blanche-Couronne. Ponudbe so se
dvignile od petstotisoč na petstodvajset tisoč
frankov. In zopet je zmagal g. Gallard. Po-
novna in bolj živahna bitka se je bila za Ro-
zeraie; končno je bila prisojena Vam, gospa,
za štiristopetdeset tisoč frankov... in jaz sem
odkupil brez konkurence gozd de la Mionne s
ponudbo, ki je bila le za sto frankov višja od
vzkljene cene. Vse je kazalo na to, da je kon-
čano; vsi navzoči so se že dvignili na odhod;
obstopili so naše zaupnike, da bi poizvedeli
za imena kupcev. Vendar je g. Brazier, sod-
nik, ki je vodil prodajo, zahteval mir in sodni
sluga je dal na prodaj vse štiri dele v skup-
nem za dva milijona stopetdeset ali stošest-

deset tisoč frankov, natančno se ne spominjam
več... Ironično miranje se je dvignilo v
dvorani. Od vseh strani se je slišalo: »Pejite,
pejite, saj ne bo nikogar več...« Toda mali
Gibert, zastopnik, ki je sedel v prvi vrsti in
ni do tedaj pokazal nobenega znaka življenja,
se je dvignil in mirno rekel:

»Imam kupce za vse štiri dele od dveh
milijonov dvestotisoč frankov.« To je učinko-
valo kakor strel iz topa. Globoki tišini je
kmalu sledilo veliko vpitje. Dverana je bila
polna najemnikov in kmetovalcev iz okolice.
Toliko denarja za zemljo, to jih je spravilo v
občudujoče strmenje. Medtem se je gospod
Gallard sklonil k zaupniku Sandrierju, ki je
stavil zanj višje ponudbe. — Bitka se je pri-
čela med Gilbertom in Sandrierjem. Dospeli
so do dveh milijonov in petstotisoč frankov.
G. Gallard je trenutek okleval. Nato se je
odločil in nadaljeval, dokler ni dosegla cena
tri milijone. Tu je prenehal in posestvo je
prispadlo Gilbertu. Vsi so ga obsuli, obkrožili
in stisnili med se. »Povejte nam ime kupca?«

»Kupec je neka Američanka,« odgovori Gil-
bert, »in sicer gospa Scott.«

»Gospa Scott!« je vzkliknil Pavel de La-
vardsens.

»Kaj jo ti poznaš?« je vprašala gospa de
Lavardsens.

»Poznam — poznam? Nikakor ne, a bil
sem pri njej na plesu pred približno šestimi
tedni.«

»Na plesu pri njej — in je ne poznaš!
Kakšna ženska je torej?«

»Dražestna, divna, idealna, pravi čudež!«

»Ali ima tudi moža?«

»Seveda, nekega visokega, plavalnega
gospoda. Bil je tudi na plesu. — Pokazali so
mi ga. — Pozdravljal je vse vprek, na desno
in na levo. Povem vam, da se nikakor ni za-
baval. — Gledal nas je in na obrazu se mu
je poznalo, da bi najrajši rekel: Kaj hočejo
vendar vsi ti ljudje tukaj? Kaj iščejo pri
meni? — Nato smo zagledali gospo Scott in
miss Percival, sestro gospe Scottove. — In to
je bilo vredno truda!«

Gospa de Lavardsens se je okrenila k g.
de Larnacu in ga vprašala:

»In vi, ali poznate Scottove?«

»Da, gospa, poznam jih. Gospod Scott je
neizmerno bogat Američanec, ki je prišel
lani v Pariz. Ko je bilo razglašeno njegovo
ime, sem takoj vedel, da je zmaga že odlo-
čena. Gallard je bil premagan že v naprej.
Scottovi so najprej kupili za dva milijona pa-
lačo v Parizu, ki leži ob parku Monceau.«

»Da, na cesti Murillo,« je prekinil Pavel.
»Ker sem že rekel, da sem šel k njim na ples;
to je bilo — — —«

»Pusti vendar, naj govori g. de Larnac!
Tako nam boš lahko povedal zgodovino svo-
jega plesa pri gospe Scottovi.«

»Torej moji Amerikanci so nastanjeni v
Parizu,« je nadaljeval g. de Larnac, »in zlat
dež je pričel padati. Pravi parveniji so, ki se
zabavajo s tem, da mečejo denar skozi okna.
To velikansko bogastvo pa imajo šele malo
časa; pripoveduje se, da je še pred desetimi

leti beračila gospa Scott po newyorskkih
cestah.«

»Beračila da je?«

»Pravijo, gospa. Potem se je omožila s
tem Scottom, ki je sin nekega newyorskkega
bankirja. — In kar naenkrat so si z nekim
dobljenim procesom pridobili ne samo mili-
jon, temveč nekaj desetice milijonov. Sedaj
imajo neke v Ameriki srebrn rudokop, in
sicer resničen rudokop, pravi rudokop, rudo-
kop srebra — — — Ah! Boste videli, kako
razkošje bo zasijalo v Longuevalu. Mi vsi bo-
mo kakor pravi berači v deželi. Zagotavlja
se, da imajo na razpolago dnevno po stotisoč
frankov.«

»Takšne sosede dobimo torej!« je vzklik-
nila gospa de Lavardsens. »Pustolovko! In to
še ni nič — krivoverko, gospod župnik! Pro-
testantko!«

Krivoverko, protestantko! Ubogi župnik!
Prav na to je bil pomislil takoj, ko je bil sli-
šal besede: Američanka, gospa Scott! Nova
graščakinja ne bo hodila k maši! Kaj ga briga
to, da je beračila! Kaj ga brigajo njeni šte-
vilni milijoni! Nič več ne bo krstil otrok, ki
hodo rojeni v Longuevalu, in grajska kapela,
kjer je tolikokrat bral sv. mašo, bo spreme-
njena v protestantovsko molitnico, kjer bo
odmeval ledeni glas kakega kalvinističnega
ali luterskega pastorja.

Sredi teh asuplih, potrlih ljudi je bil
vidno vzradočen samo Pavel de Lavardsens.
(Nadaljevanje vsako prihodnjo nedeljo.)

najboljših svetovnih znamk v veliki
izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vo-
zičkov od priprostega do najfinjšega in igračni
vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev naj-
novejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco.
Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., to-
varna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA,
Karlovska cesta št. 4.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno
zavezo v Celju, — — v lastni hiši,
Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarje)

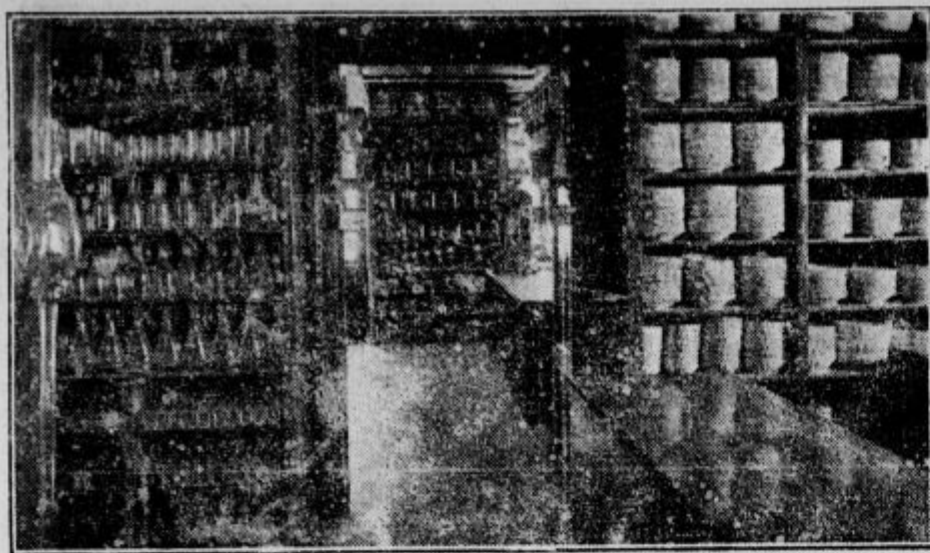
Stanje branilnih vlog nad
Din 70.000.000.— Obrestna
mera najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
članov posestnikov z vsem
svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetška za-
druga prosta rentnega davka

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake
vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut
horzna naročila, predumi in krediti vsake
vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila
v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.
Brazijevke Kredit Ljubljana
Tel. 2040, 2457, 2548; interurban 2706, 2806

B. ŽILIČ

trgovina z železnino, orodjem in
poljedelskimi stroji
Ljubljana, Dunajska c 11

vljudno naznanja, da je na novo opremil in izpopolnil

KUHINJSKI ODDELEK

emajlirana kuhinjska posoda, navadna in ideal-
kuhinjska posoda iz aluminija, tehnične, razni mo-
derni stroji za kuhinjo, jedilni pribor, porcelanasla
posoda, navadna do najfinejše, razna steklenina.

Va drohno - Na debelo

Najnižje cene

Po otvoritvi trgovine

da se vpelje, dajem po najnižjih cenah blago svetovno znanih znamk:

kolesa
Dürkopp

gramofone, plošče
**Columbia
Odeon**

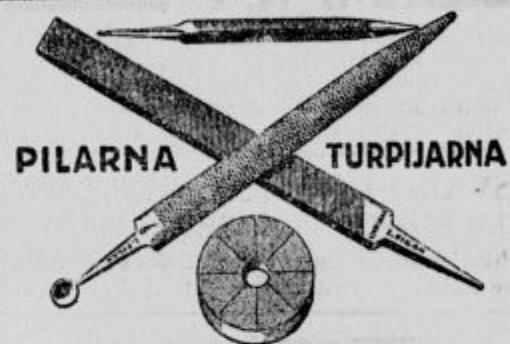
šivalne stroje
Minerva

in v to stroko spečajoče dele. — **Izkoristite to priliko**, da kupite blago iz
prve roke v moji specialni trgovini. — Prodaja na obroke. — **Pridite in oglejte si!**

-Tehnik- Josip Banjai

Ljubljana, Pražakova ulica (Ljubljanski dvor)

Ivan Figar, Ljubljana
Gospodarska cesta, Vošnjekova ulica 6
(V bližini restavracije „Novi Svet“)

Zaloga, izdelovanje in popravila vseh vrstnih
pli (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje stro-
kovno po najnižjih cenah.

**Vsega, kar veš, vsakomur ne pripoveduj, kar govoriš,
bodi brez laži, zahrbtnost in hinavstvo ti bodi tuje!**

Torej v smislu tega lahko povemo, da **garan-
tiramo**, da mora vsak podplat trpeti vsaj
3-4 mesece, če se vsak dan normalno ohranju-
jejo. V nasprotnem slučaju templamo **ZAS.O.N.I.**

**Kdor ne more v Ljubljano,
naj pošlje odtis noge in dobi
p o t e m p o v z e t j a.**

Če ne odgovarja potrebam, se zamenja.

Novost! - Gojzerce

moške po švicarskem
tipu . . . . . od Din 300- do 310-
Tudi po meri damske
po švic. tipu od Din 280- do 300-
Preberite! Ne boste obžalovali ampak
prihranite si Din 20-, 50- do 80-.

Cene čevlju

STANDARD

so še naprej do 30. aprila sledeče:

Otroški	v raznih barvah	od Din 40- do 50-
Ženski	črni ali rujavi	od Din 100- do 120-
Ženski	na špango, kombinirano usnje	od Din 160- do 170-
Ženski	rujavi, moderno kopito	od Din 140- do 150-
Moški	črni, nizki, mod. zaokrož. oblika	od Din 140- do 150-
Moški	rujavi, moderna oblika	od Din 150- do 160-
Moški	črni, visoki	od Din 170- do 180-

vse v detajlni prodaji čevljev

tovarne Carl Pollak d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 23 - na dvorišču

Miroslav Grgurevič je preselil

svojo mehanično delavnico za
pletline svoje iz Gledališke
stolbe 3

v Križevniško ulico 7

Izvršuje vse poprave in prede-
lave pletilnih strojev vseh siste-
mov, upeljava priprave na vsak
pločnati pletilni stroj za tar-
zila-pletenje (za v ožni vzorec
— Einlagemuster)

Solidna postrežba! Zahtevajte ponudbe!
Zvonarna in Livarna
št. Vid nad Ljubljano

Zvonovi za cerkve iz najkakovostnejše bron-
vine v skladu s projekti in v vseh velikostih. Od-
likujejo se izredno po lepem čistem in močnem
dozvoju. Mnogobrojna priznanja na razplogu.

Kovinolitarna :: Železolivarna

Ulitvanje odlitkov po vzorcu, modelih ali načrtu iz
litnega železa, bakra, fosforne in strojne kompo-
zicije, rude litine, medenine, aluminija, cinka,
svinca in drugih kovin — surovo lite ali po želji
obdelane. Odlitki za ležaje, vagonete, peči, šte-
dilkne, spominske plošče telovadno orodje, auto-
mobile, za vse industrijske ter obrtne svrhe v
najboljši in najzgodnejši kakovosti.

Konkurenčne cene! Hitra in točna postrežba!

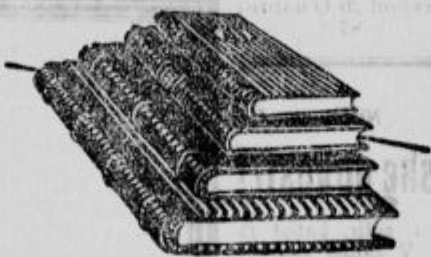
**ZOLČNI
KAMENI**
Interesantno bralstvo o
uspešnem
zdravljenju
žolčnih kamnov
vam pošlje brezplačno
lekarne pri Odrseniku
Praga II. Všechná škola
Píšte škola

Ceneno češko perje!

1 kg sivga opuljenega perja 70 Din,
napol b-10 80 Din, b-2 100 Din, b-3
120 Din, b-4 150 Din, me ko kot puh
200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din,
pošiljatec ga ne prosto, proti p-vzetju
d 300 Din naprej pošilja samo na
vzorec zastoj. Brgo se tudi zamenja in neugaja-
joče vzame nazaj. Naročila samo na BENEDIKT
SACHSEL, Lobež št. 3, kod Pizna, C. škoslavska.
Poštne pošiljke r-bijo iz Če-koslov ške v Jugos-
avijo približno 10 d. i.

Vzrakovsne trgovske knjige,
štrce, mape, nize, herbarije,
odjemne knjižice, bloke, zvezke
i. t. d.

nuđim po skrajno ugodn h cenah!
Na debelo! — Na drobno!

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Najboljši v materialu in konstruk-
ciji in najlepši opremi so šivalni
stroji „Gritzner“ in „Adler“
za domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja brezplačen
Le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana
polno presernovega
spomenika od vodi
velečina garancija
zahtevajte oamudbe

Šef električne centrale

Premogovniki v Aleksincu Srbija, žele angažirati
šefa električne centrale, parnih kotlov in vseh
električnih naprav. — Kandidat se mora dobro
razumeti na izmenični tok in visoko napetost in
poznati parne turbine. Imeti mora diplomski izpit
za samostojno vodstvo električne centrale in par-
nih kotlov. — Mesto stalno, plača po sposobnosti.
Kandidatje naj se javijo naravnost premogovni-
kom v Aleksincu. (Rudnici uglja, Aleksinac, Srbija)
z označbo starosti, števila rodbinskih članov, do-
sedanje službe, referenc in plače.

IVAN BIZOVIČAR

VRTNARSKO PODJETJE

LJUBLJANA, Kolezijska ulica 16

prilporeča svoje bogato opremljeno vrtnarstvo
kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in
trakove. Na razpolago ima tudi sadike naj-
zlahtnejših cvetlic in vsakovrstne zelenjave.
Nasaja vrte in ba-kone.

Letošnja pomladna specialiteta sadike
„CHABAUD NAGELCKI“
Izposoja dekoracijska drevesa. — Naročila z
deležem se izvršujejo točno in solidno.

Priporočam

vsakovrstno usnje

posebno močno za delavne in boljše vrste čevljev,
ter vse ostale predmete za izdelovanje čevljev,
kakor tudi že

izdelane čevlje

posebno močne delavne in boljše vrste domačega
izdelka. Sprejem v popravilo tudi vse vrste
gumijastih čevljev.
Ivan Jamar,
Bled, Martinova cesta 23.

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov
solčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Bombažovo predivo

vsake številke za vsakovrstno
industrijo po najnižjih dnevnih
cenah stalno v zalogi pri tvrdki

A. Romano :: Zagreb
Boškovičeva ulica 15

Telefon 51—93 Brzjavi: DIANA, Zagreb

Izvršev solidna in točna!

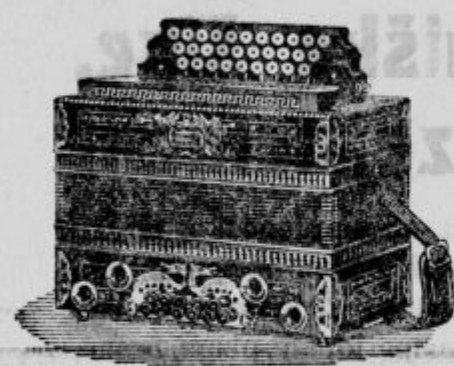
DOMENIK BATTELINO

NASL. SIN

TOVARNA UMETNEGA KAMENJA
LJUBLJANA, SLOMSKOVA ULICA 19

Izdeluje teracotlak, nagrobne spomenike,
bau-trade, portale, stopnice in vsa v
stavno stroko spadajoča dela, vsakovrstne
vaje, betoniranje vodometov itd.
Po konkurenčnih cenah!

Pozor! Igralci na harmonike Pozor!

Če se hočete za prihodnjo
tekmo dobro pripraviti,
preskrbite se se sedaj s
pripravnim instrumentom.
Vsak tekmovalac z Luba-
sovo harmoniko, ki dobi
nagrado, dobi razen ofi-
cijelne nagrade, še od nas
poseben dar. Porabite to
priliko in igrajte samo na
svetovnoznano

Lubasovo harmoniko

Sestavni deli, note, surovi material za harmonike po najnižjih dnevnih
cenah. — Zahtevajte cenovnik!

Prva avstrijska izde-
lovalnica harmonik **Franc Lubas & sin, Celovec**
(Klagenfurt) St. Veiterstrasse 36c

Podružnica: Ljubljana / Dunajska cesta št. 36

NAZNANILO

Prevzeli smo celokupen inventar tvornice „Transformator“
d. z. o. z., Ljubljana, kakor: raznovrsten elektro-inštalacijski ma-
terijal, generatorje, motorje, transformatorje, elektr. vrtilne stroje,
ventilatorje, števec, instrumente in aparate, sesalce prahu (Staub-
sauger), elektr. kuhalne aparate, likala, žarnice itd. Interesentom
seznam zaloge na razpolago.

Z ozirom na likvidacijo vse zaloge, smo znižali cene vsem
predmetom nizko pod dnevno ceno. Prodaja se vrši iz dosedanjega
skladišča Ljubljana, Dunajska cesta 75. Pismena pojasnila samo na
naš naslov. Telefon št. 2043.

VOJNOVIČ & Cie
LJUBLJANA-VIČ

Mlekarska zadruga na Vrhniki

r. z. z. o. z.

Največje in najmodernejše podjetje te vrste v naši
državi. Proizvaja polnomastni ementalški sir v
hlebcih po 80—90 kg, dalje II. vrste (polemental-
ski) sir v hlebcih po 25—35 kg in trapistovski
sir v malih hlebcih. — Veletrgovci znaten popust.

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičev cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestujejo

na ugodne šte.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša
circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem.
Varnost nudijo lastna palata, nadporočnica deince hotela
„Union“, hiše in zemljišča. Kredi v tekočem ra-
čunu. Posojila proti poroštvi, vključno na posestva
itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Perito

Je danes eden glavnih delov
damske garderobe, radi tega je
treba pred nakupom dobro pre-
misлити, kje in kako se kupi. Naj-
bolje storite, ako niste se danes
dopisnic na trdnico Siermecki
iz zahtevati ilustrovani cenik, v
katerem najdete res fino in mo-
derni damski perito po sledenih
ceniških cenah: sra-ca iz
platna 25 Din, „diana“ 30 Din,
bati te 65 Din, hlače iz
platna 36 Din, 3 f. na 50 Din,
bati te 65 Din, kombinirane
iz „arvast“ 14 b lega ba f ta
70 Din, zelo fine 110 Din.
Ogromna je tudi izbira nogavice,
rolavice žepnih oblačil in raznih
predmetov. Cenik s slikami
drugih modnih
čez več tisoč
predmetov se pošlje zastoj.

Industrija perla in veletrovin
R. ST. RMECKI, Ceste štev. 15 Slov.

Javna skladišča družba z. o. z.

Ljubljana Dunajska cesta 33

vrši obrt javnih skladišč na podlagi koncesije mi-
nistristva za trgovino in industrijo v obsežnih in
suhih prostorih — izvršuje spedično blaga — pre-
važna poštisto v specialnih poštinih vozilih, kakor
tudi na navadnih tovornih vozilih — zveza z glavnim
kotodvorom po železniškem tiru — carinsko prosto
telefon št. 2366 skladišče drz. naslov: Skladišč.

Cycles Aiglon

Prvovrstni francoski izdelek — Najboljši tek

Cene brez konkurence!

Viktor Bohinec

Ljubljana, Dunajska cesta 21

Ceniki brezplačno!

Sigurno zdravilo za nego las

Z uporabo novo iznajdene francoske pomade „Mi-
šel“ se ustavi izpadanje in osivelost las, povrnejo
se vsakomur izgubljeni lasje, odstranijo vse bolezni,
vsled katerih lasje izpadajo in osive. Uspeh je sigu-
ren od 60 do 160 gramov, kakor so komu dalje časa
lasje izpadali in osiveli. Cene, vsakemu naročniku
na dom postavljeno, na naše stroške: 60 g 115 Din;
80 g 150 Din; 100 g 185 Din; 160 g 290 Din. Pri vsa-
kem naročilu pošljemo garancijo za popolni uspeh
tega zdravila. V slučaju, da ni uspeha, vrnemo
denar in plačamo vse stroške. — Za tuzemstvo po-
šilja po povzetju: Depo za Jugoslavijo, Pomada
„Mišel“, Vasina br. 8, Beograd. — V Beogradu pro-
daja: Lekarna Delini, Knez Mihajlova br. 1.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo
na debelo

Premog domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst
Koks livarniški, plavzarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

Nadaljevanje dražbe

v št. Vidu nad Ljubljano

Ker se je na dražbi na velikonočni ponedeljek prodalo le
Fernadovo hišo in 8 stavbnih parcel pri Kremžarju in Zibertu, se
nadaljuje dražba v nedeljo dne 7. aprila 1929.

Prodalo se bo 5 stavbnih parcel poleg Andrejca ter Johanova
hiša z vrtom in gospodarskim poslopjem. Končno nekaj njiv na polju
proti Klečam.

Hiša, kakor tudi stavbne parcele leže v sredini št. Vida ob
državni cesti.

Dražba se prične v nedeljo 7. aprila ob 1 popoldne na državni
cesti poleg Andrejca.

Pojasnila daje dr. Ivan Modic, odvetnik v Ljubljani, Gradišče 10.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri,
vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje
prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači,
zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. Poleg jamstva,
ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno pre-
moženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z
neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim
premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 millionov dinarjev

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih čeških tovarn

Škodovi zavodi v Plzinju

se nahajajo v velikosti 1/4 do
30 k. s. stalno na zalogi v
Ljubljani. — Obrnite se na

Zastopstvo Škodovih Zavodov, Ljubljana

Selenburgova ulica 7. — Telefon 2966

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarni
troške spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne od-
teguje višjega rentnega davka

Pravkar dospela **izgotovljenih oblek** po zelo ugod-
velika zaloga **nih cenah!**

Ze za 320 Din kupite lepe suknene
moške obleke — in **že za 135 Din**
deške suknene obleke.

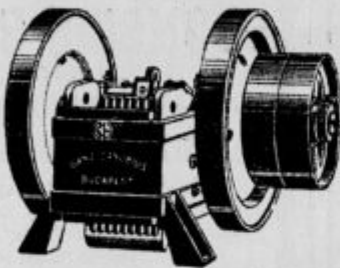
Istotam se dobe pristna angleška in češka **sukna** in mnogo
drugih predmetov po najnižjih cenah. — Vjudno se priporoča

Ivan Maštnak, Celje. Kralja Petra c. 15

Drobitni stroji in stroji za izdelavo opeke

Moderno — poceni — sigurno — v pogonu — prosto!

Kompletna postro-
jenja in posamezni
stroji. Stroji za ke-
ramično industr.
Stiskalnice za
opeko. Lomnjače
s premičnimi ko-
lutami, avt. doda-
jalci.

Drobitni stroji
za kamen v naj-
solidnejši izde-
lavi. Valjci za
mletje. Mešal-
nice za beton.
Revolver - stis-
kalnice. Mize za
rezanje.

Proizvodi **GANZ I COMP., DANUBIUS, Budimpešta**

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

GANZ A. D., BEOGRAD

Centrala: Karadjordjeva 75

Tel.: 23-90, 44-33

Tehnični biro:

ZAGREB, Draškovićeve 25

Brezplačni poseti inženirjev! — Brezplačne detaljne ponudbe!
GANZ POVSOD GANZ

Prešernova ulica 4
poleg frančiškanske cerkve

H. Suttner, Ljubljana 2

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

Šrmanova darila

Birmanske ure za dečke od D 49'60 naprej
zapestne ure od D 98'—
Srebrne vratne verižice (Colliers) od 20 D naprej
Zlate » » » » 85 » »

Dobro blago!

Nizke cene!

Prihajajo spomladanske novosti!

Štof, popelin, pralna svila, sateni, cefir, batist za
narodne noše, oksfort, šilon itd. V zalogi zgotov-
ljene obleke, predpasniki in perilo.

TRGOVINA **MARIJA ROGELJ**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26.

Sanatorium Dr. Hansa

Graz, Körblergasse 42. Telefon 2352.

Edini zasebni zdravilni zavod
za vse operativne, notranje in
ženske bolezni, porodne slu-
čaje — Moderno urejeno. —
Višinsko solnce. — Rentgen
Diartermija. — Zdravniki po
svoji volji — Cene zmerne
— Prospekti na zahtevo. —

NA DROBNO! BREZ KONKURENCE! NA DEBELO!

Oglejte si specijalne detaljne in engros trgovine

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje,
garantirano, in sicer VRVI za zvonove, transmisije, dvigala in za telo-
vado orodje vseh dimenzij. — Posebno močne oprti za transmisije
(Mühlengurten), oprti navadne, vseh širokosti, VRVI in MREŽE za seno,
ribje mreže in vrvice, grgalne mreže (Hängematten), bombažne vrvice
za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, VRVI za pešilo,
STRANGE, UZDE, CUNGELNI, POVODCI, tesarske, zidarske in tržne
vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. — MOTVOZ in DRETA po to-
varniških cenah! — Specijalno montiranje (splajsanje) vrvi za trans-
misije in dvigala se izvrši solidno in točno.

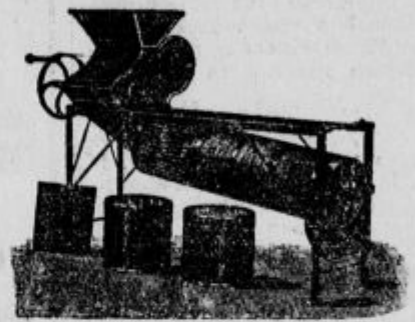
Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIC

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. — Telefon 2441.

PODRUŽNICE: Maribor, Vetrinjska ulica 20. — Telefon 454. — Celje,
Kralja Petra cesta št. 33. — Kamnik, Šutna št. 4.

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.

Prijatelj! Če rabiš

železniške šine, traverze, cement

betonsko železo strešno lepenko, mrežo
za ograje in sploh stavbni material, vo-
dovodne cevi, vodne in gnojnične črpalke,
samokolnice, krampe, lopate, pluge, brane,
poljedelske stroje ter kompletne oprave
za kuhinje in kopalnice in bi rad kupil

po nizkih cenah

obrni se samo na tvrdko

Fr. Stupica, železnina,

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1.

Zaloga razstreliva

Zastopstvo
Soc. an.

za Slovenijo
Torino

ima sledeče rabljene avtomobile v prodaji:

1	TORPEDO	503	4	sedežni mod.	1928	Din	70 000
1	"	503	4	"	1926	"	42.000
1	"	520	4-5	"	1928	"	65 0 0
1	"	509 A	4	"	1928	"	36 000
1	"	509	4	"	1926	"	30 000
1	"	501	4	"	1926	"	40 000
1	"	505	6	"	1926	"	42.000
1	BERLINA	510	6	"	1926	"	70.000
1	SPIDER	509	2	"	1926	"	32.000
1	"	509	2	"	1926	"	26.000
1	"	509	2	"	1926	"	26.000
1	poltovorni	509	2	"	1926	"	32 000
1	Austro-Daimler	4	"	25 K.S.	"	"	30 000
1	peugeot	2	"	Coupe	"	"	26 000
1	O. M. Brescia	6	"	1926	"	"	45 000

Predno si nabavite avto oglejte si naše najnovejše modele osebnih in tovornih tip
509 A, 520 521, 525, 507 FA

Zahtevajte ponudbe!

Ilustracije na razgled!

Specialne tipe za avtobuse. **SPA** tipe 25 C 10 za 20 do 26 oseb.

Triumph auto-družba z.o.z. - Ljubljana

Dunajska cesta št. 31 - Telefon št. 2187 - Celovška cesta št. 34

Zadružna gospodarska banka d.d.

Brzo av. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000 — vloge nad Din 360.000.000 —

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji.
Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne od-
škodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod
zelo ugodnimi pogoji.

Podružnice: Bled, Celje, Drakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Šibenik.
Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk**
Državne razredne loterije.